

Пастор РИХАРД ВУРМБРАНД

НАРЪЧНИК НА АТЕИСТА

Издателство "Стефанус"

Пастор РИХАРД ВУРМБРАНД

**НАРЪЧНИК
НА АТЕИСТА**

Издателство "Стефанус"

Answer to Moscows Bible

Bulgarian Edition

Copyright 2015 Voice Media

info@VM1.global

Web home: www.VM1.global

All rights reserved. No part of the publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic, or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law. For permission requests, email the publisher, addressed “Attention: Permission Coordinator,” at the address above.

This publication **may not be sold, and is for free distribution** only.

Пастор РИХАРД ВУРМБРАНД
НАРЪЧНИК НА АТЕИСТА

ВЪВЕДЕНИЕ

Веднъж един философ опровергал еврейския свещеник Леви - Итцак фон Бердичев, с аргументи, които трябвало да отхвърлят съществуването на Бога. Потънал в мисли, равинът дълго го слушал. Изведнъж погледнал събеседника си в очите и без забикалки тихо казал: "И какво, ако все пак е вярно, че има Бог? Кажете ми, какво ще стане, ако това е истина?"

Философът бил по-засегнат от тези думи, отколкото от всички аргументи за религията, които бил чул досега. Той разбрал, че е в опасност и станал вярващ, тъй като за пръв път усетил своята немощ и отговорност пред един истински Бог.

Игуменът на един цистерцинзерски манастир даде интервю по италианската телевизия. Цистерцинзери са римокатолически монаси, които живеят в пълно мълчание всеки за себе си в своята килия. Разбира се, те се виждат, но разговарят само когато се изповядват или когато пеят заедно в църквата.

Интервюиращият попита игумена: "И какво ще стане, ако на края на живота си разберете, че атеизмът има право, когато казва, че няма Бог? Кажете ми, какво ще стане тогава?"

Игуменът даде следния отговор: "Святост, мълчание и пожертвователност са нещо хубаво сами по себе си, дори и без обещание за възнаграждение. Аз все пак ще съм оползотворил добре живота си."

На беден човек подарили часовник, първият, който някога бил притежавал. Той много се гордеел с него, докато един ден радостта му помръкнала, защото часовникът не показвал точно време.

Той занесъл стрелките на часовникаря за поправка.

"Но на мен ми е нужен целият часовник!" - казал часовникарят.

Бедникът отвърнал ядосано: "Вие искате целия часовник, само за да получите повече пари за поправката. Часовникът е напълно в ред. Само стрелките трябва да се поправят."

В живота също не бихме могли да разрешим един проблем изолирано, без да се докоснем до същността. В медицината това се нарича "цялостен метод" или "психосоматика" - познанието, че тяло, душа и дух са еднакво засегнати при болест или затруднения. Един добър лекар не лекува язвата, а нейната причина. Разрешаването на социалните проблеми също трябва да включва цялостната личност, в противен случай неуспехът е сигурен.

Никой не е остров, изолиран от семейство, общество и Вселена. Чувството, че принадлежим към някого или нещо не е от значение само за доброто ни самочувствие, но е и неоспорим факт за нашето съществуване.

Въпросът е, кому принадлежим.

Има ли висше същество, някой, който стои над нас? Може би има един Бог, комуто принадлежим? Ние искаме да разгледаме този въпрос без излишна раздражителност и фалшиво усърдие, без да даваме предпочитанието си или да омаловажаваме становищата нито на вярващите, нито на атеистите.

Всяко едностранчиво изследване на един проблем е опасно. Само този, който изслуша и двете страни, вижда ясно. Едностранчивият човек остава в тъма.

Ленин е казал: "За да познаем наистина един проблем, трябва да обхванем всички негови аспекти и взаимозависимости. Ние никога няма да достигнем това съвършенство, но усилието да обмислим всички негови аспекти ни предпазва от заблуда и разочарование."

Затова практиката на комунистическите страни да позволяват само атеистични книги за изучаване е погрешна и не по ленински. В други страни има свободен достъп както до религиозни, така и до анти-религиозни книги.

Мао пише: "Да се разглеждат нещата едностранчиво, това означава да се мисли абсолютистично, да се тълкуват проблемите метафизично." Тъй като комунистите са врагове на метафизиката, те трябва все пак да позволят свободното изказване на мнение.

Една стара поговорка гласи: "Господи, запази ни от човек, който чете само една-единствена книга!" Аз бих се пазил от човек, който чете само една-единствена книга, дори тази книга да е Библията.

Една жаба в кладенец казала: "Небето не е по-голямо от отвора на кладенеца." По-правилно щеше да бъде, ако жабата беше казала: "Частта от небето, която виждам, е толкова голяма, колкото отворът на кладенеца."

Небето, което атеистите виждат с ограничения си кръгозор, не съдържа никакъв Бог, тъй като и небето на който и да е фанатично вярващ не предполага разбиране становището на атеистите. И все пак небето в света на природата е много по-голямо от малкия къс, който ние виждаме.

Слепият живее в един свят без картини, глухият не възприема никаква музика. Ескимосът не може да си представи нито тропическото слънце, нито дъжда.

Бушменът не познава устройството на един мотор. Неговият разум не може да обхване подобни неща.

Не е ли възможно атеистите да са слепи към една част от действителността, която наричаме Бог, така както вярващите често не са в състояние да разберат обстоятелствата, които затрудняват

някои хора да признаят Бога. Християните би трябвало да разберат, че не само Бог, но и атеизмът е действителност. Може би има сериозни основания за съществуването на атеизма.

С течение на векове нашите познания по отношение на Вселената се разшириха - от наивното мислене, че Земята е център, до факта, че звезда НЦГ 62822 е отдалечена на 4,5 квинтилиона светлинни години и че диаметърът само на нашия Млечен път възлиза на 1 800 000 000 000 000 000 светлинни години. Духовната ни вселена е също много по-голяма, отколкото осъзнаваме.

Ето защо ние искаме да разширим нашия светоглед и на една степен, която се различава от традиционната мъдрост на минали столетия, да противопоставим вярата в Бога на атеизма.

Италианският писател Дино Бузати разказва следната легенда: Иблис, ангелът на смъртта, се явил на Айнщайн, тъкмо когато той работел над теорията си за относителността и казал: "Твоето време изтече. Ти трябва да ме последваш в отвъдния свят." Айнщайн си измолил срок от един месец, през който искал да довърши работата си. Срокът бил позволен. След изтичане на месеца Айнщайн по-молил за още един.

Най-накрая той завършил делото си и отишъл, верен на споразумението, през една декемврийска нощ в парка, за да срещне ангела на смъртта. Айнщайн, който не хранил лична амбиция за успех, слава и пари, бил доволен от това, че е служил на науката.

Иблис го попитал: "Довърши ли работата си?"

"Да."

"Тогава можеш да останеш тук. Нямам повече интерес към теб. Аз те изплаших с представата за

предстоящата смърт, за да работиш по-бързо. Аз съм пратеник на дявола. Зная, че си работил изключително със сърцето си. На основата на това, което си открил, ще бъдат развити ракети и сателити - убийци, за да разрушат Земята и унищожат жителите ѝ. Ние стимулираме развитието на една псевдонаука, която е насочена не само към истина и любов, но и към зли дела.

Само бързо, бързо е нашият девиз."

Дяволът не желае да прекарваме много време в размисли. Той изпитва отвращение към дълбочина.

"Не ни изпращай в бездната", молеха дяволите Исус (Лука 8:31)

В това напълно те се различават от Бог, който отбягва повърхностното и не се страхува от дълбините. (Псалом 18:11)

"Бързо, бързо! - напиря дяволът. -Строете къщи, градове, държави, империи; културни, научни и политически институции; църкви и мисии! Вършете велики дела и ги вършете бързо! Не пропилявайте времето си с фини нюанси или подробности! Защото така бихте могли да ми помогнете при подпалването на огъня, на космическото масово унищожение, на залеза на боговете, при което няма да остане нищо от Божието създашие. Нашата демонска войска единствена ще оцелее, и тогава Бог отново ще ни приеме и ще трябва, съобразно нашите усилия, да склучи мир с нас."

Тази книга е замислена за онези, които не бързат, които преди да построят къща или да предприемат битка, сядат първо да изчислят разноските и да обмислят крайните последствия от това, което вършат, така както учи Исус. (Лука 14:28,31)

Години наред аз седях сам и поради тежките вериги, почти неподвижен в една много малка затворническа килия, без книги и хартия и без да мога някога да разговарям с някого. Можех само да мис-

ля. Можех само да се опитам да проникна в дълбините. Стой мирен и слушай.

Някои вярват в Бога, а други не. Някои казват на други, че те трябва да вярват или да не вярват. Едни от тях отиват още по-далеч. Те се опитват да принудят други да вярват или да не вярват. В Иран Хомейни нареждаше да се убиват хора, защото не вярват в Бога; в Русия комунистите убиваха хора, които вярват в Бога.

Ето защо не очаквайте просто решение на въпроса дали има Бог, или не. Ако имаше просто разрешение, с този въпрос отдавна щеше да бъде приключено.

Спорът е около една дума, думата "Бог", макар че по отношение на понятието "Бог" цари единство.

Преди да кажем "аз твърдя", "аз отричам", "безразлично ми е и не ме е грижа за това", "аз вярвам", "аз не вярвам", "аз Го обичам" или "аз Го мразя", същността, чието съществуване потвърждаваме или отричаме, е в съзнанието ни.

Пълно разбирателство достигаем още преди да го изкажем с думи, дори преди да сме ги казали само вътре в себе си. Затова нека оставим думите настрана и на голямото разделение между хората ще настъпи край.

Истинският език няма нужда от думи. На еврейски изразът "дума" не съществува. Вместо това се използва думата "давар", която означава "истинското" или също така "основата". Нашият език не ни служи за това да предава действителното или да разрива причините. Нашите думи са затова чуливи съдове, които често потъват в бездните на недоразуменията и разногласието. Умните думи идват от задълбоченото мислене.

Действителността надхвърля споровете. Действителността надхвърля дори становищата за или против истината. Когато някой е Бог, той може сам да се защитава.

Дори онези, които говорят за Бога, често говорят твърде много. Те не забелязват, че когато говорят за Бога, преминават към неговите качества. Качества, атрибути! Латинската дума "атрибут" означава да се приписва някому нещо. Думата сама за себе си вече показва, че не се говори за Бога, такъв, какъвто е сам по себе си. Ако Го има, тогава Той сигурно е само такъв, какъвто е Той (Еклисиаст 3:14), и не такъв, какъвто ние мислим и казваме, че е.

"Но Господ е в светия Си храм; Млъкни пред Него, цяла земя", се казва в Библията (Авакум 2:20). Само мислещите могат да кажат истината, тъй като те много рядко говорят за Бога.

Истината може да се схване, но тя принадлежи само на хора без слънчеви очила. Истината може да оцелее само тогава, когато невредима прекрочва всички разделящи я езикови и културни граници.

Поиякога на езика на коренните жители на джунглата не могат да се предадат такива понятия като "Бог е любов" или "Бог е свят", тъй като в тяхната реч няма думи за "любов" и "свят".

За коренните жители на Австралия думите "Святия Дух" се превеждат като "добрият знахар в небето". Следователно вярващите коренни жители са молят в името на "Отца, Сина и добрия, мил знахар". Ескимосите, напротив, не познават думата "спор". Те живеят при много студен климат. Никой не иска да рискува възпаление на белите дробове заради някаква разправия. Затова на техния език не може да се каже, че Бог се кара на грешниците.

Допреди няколко години в китайската писменост се използвал един и същ символ за означаване на "той" и "тя". Богът, Той или Тя е? В християнството на Запад има хора, които искат да отстранят от Библията всички мъжки страни на Бога.

Подобен лукс могат да си позволят само на Запад. Тази дискусия би била невъзможна в Китай.

Само хора с остро зрение могат да познаят истината. Но повечето хора носят по-тъмни очила и от слънчевите. Те носят превръзки на очите си, каквито слагаха на затворниците в комунистическите затвори. Те не могат да видят нищо.

Необходимо е да се свалят превръзките и слънчевите очила. Дори самите очи трябва да бъдат изцелени. "Съветвам те да купиш от Мене ... Колурий, за да помажеш очите си, та да виждаш", казва Исус (Откровението на Йоана 3:18). Само едно здраво око може да възприеме действителността.

И тази действителност превъзхожда споровете. В Талмуда, свещената книга на евреите, се казва, че веднъж, когато равинът Шамаи и равинът Хеле спорили за правилното изложение на един библейски стих, глас от небето казал: "Това са думи на вечния Бог."

И за да достигнем истината, трябва да се пазим от капаните на нашите собствени убеждения и от примките на нашите лоши мисли.

Представите за Бога са много различни.

Много хора вярват в Бог само като във "великия строител на Вселената." Това е една неутрална представа. Всички мислят, че имат право: евреи, християни, мюсюлмани, будисти и т.н., и т.н.

Някои изобщо нямат никакво вероизповедание. И това не е защото нямат собствено мнение, а защото те категорично отказват да имат такова.

Лесинг пише: "Ако Бог държеше цялата истина в дясната си ръка, а в лявата чистия и постоянно активен стремеж към истината и ако ми каже: "Избери!", макар и с условието да остана вечно в заблуждение, то аз смирено щях да избира лявата и

да кажа: "Отче, дай ми го! Чистата истина подоба само на Теб самия." (Г.Е.Лесинг, Възражение, 1977, Събрани съчинения, 100)

Всеки нормален човек желае точно да знае, кое ястие е полезно за него и кое вредно, кое лекарство ще изцели болестта му и кое ще влоши състоянието му. В математиката и другите области на науката ние искаме да знаем истината. Що се отнася до религията, някои заявяват: "Ние не я искаме. Никакво вероизповедание - това означава никаква яснота по въпроса за религията!" Те, разбира се, вярват във великия строител на Вселената, който очевидно не е достатъчно велик, за да се появи.

Този, който винаги казва: "Аз се отказвам от възможността, респективно от желанието, да достигна една недвусмислена истина", го обяснява с това: "Аз имам една крайна истина и е желателно всички да я знаят. Тя гласи, че няма крайна истина." И така ние отново се върнахме към изходната си позиция.

Има една последна истина. Няма ли да е по-искрено от нашата страна да търсим една по-добра крайна истина, отколкото да се придържаме към становището, че няма крайна истина.

На въпроса, съществува ли Бог, атеистът би отвърнал: "Разумният човек вярва само в това, което вижда."

Ако помолим атеиста за едно по-точно обяснение, той без съмнение ще промени в известна степен своето твърдение. Очевидно той също вярва, че слънцето съществува, дори когато то не свети; в любовта, дори когато не я усеща; или в своя разум, който не може да види. Той вярва в твърденията на учените за галактики или микрочастици, както и на обясненията на историците за събития от миналото. Тогава той ще направи следната корекция: "Разумният човек вярва само това, което той самият или другите могат да видят. Малко хора например имат достъп до атомни съоръжения или гигантски обсерватории, но някои са виждали тези неща. Затова и могат да им вярвам."

Тогава вярващият може да отвърне: "Ние се намираме в същото положение. Малко са тези, които могат да твърдят, че са святи или че имат чисто сърце, което е предпоставка да видят Бога. Въпреки това някои са виждали Бога. Исус казва, че е посланик на Бога. Много вярващи християни също са имали видения с Бога. Затова ние можем да вярваме."

Аз зная, че Тибет съществува, макар че все още не съм го виждал. Аз зная, че някои хора са много добри, макар и само да съм чувал за това. Аз вярвам, че Бог съществува, макар и никога да не съм Го виждал.

Колко свидетели можем да приведем в Доказателство, че Ханибал или Чингиз хан наистина са живели някога? Само много малко, но въпреки това не се съмняваме, че това е истина. За съществуването на Бога има значително повече свидетели.

През нощта ние виждаме много звезди на небето, но те изчезват от нашия взор веднага щом изгрее слънцето. Можем ли да твърдим, че през деня няма звезди на небето? Може би когато не можем да видим Бога, ние преминаваме през мрака на невежеството. Рано е да твърдим, че той не съществува.

Провери сам дали известна антипатия не те кара да отхвърляш съществуването на Бога. В името на Бога са извършени ужасни неща, големи глупости са проповядвани или писани като привидни Негови откровения. "Бог" е действително осквернена от хората дума. В негово име статуи на чудовища са били обявявани за светини. В негово име са се водили религиозни войни, често най-страшните и ожесточените. В негово име са се провеждали инквизиции. Фашистки войници носели колани с надпис "Бог с нас".

Поради тази причина вярващите никога не призовават думата "Бог", а личността, която се именува "Бог". Важно е внимателно да се прави разлика между име и същност. Този, който не ги различава добре, не е в състояние да мисли добре.

В нашата реч ние използваме множество несъответстващи обозначения. "Вярвай в Бога" също би могло да е погрешно обозначение. Под Бог ние трябва да разбираме истинския Бог, а не образ - творение на нашата фантазия.

В терминологията на химията и физиката е невъзможно точно да се предадат свойствата на елементите, срещащи се в природата. В природата няма чисто желязо, злато или уран. Съществуват само сплави, които се преработват с помощта на разработени от учените методи.

Тези учени откриват микроскопичните атоми, от които се състои материята, с помощта на макроскопични уреди, които от своя страна се състоят от микроскопични части. Опитът да опишем микроскопичния свят с макроскопични понятия води до едно грешно възприятие, така както погрешно разбираме поведението на едно дете, измервайки го с мащаба на възрастните. На най-високо равнище науката вече не разглежда природата съвсем отделно от наблюдателя. Тя не е съвсем независима от нашите експерименти и измервания.

За да наблюдаваме бактерии под микроскоп, трябва първо да ги разрушим и оцветим, което означава, че ние не ги виждаме такива, каквито са в действителност, когато не ги наблюдаваме. Ние познаваме елементарните частици само според поведението им в нашите реактори. Как се държат в природата, когато не са бомбардирани от нашите протони, нашите реактори не могат да кажат.

Ние не можем да анализираме конструкцията на една постройка, като хвърлим бомба върху нея.

Един протон има за определени елементарни частици големината и въздействието на бомба. Когато след това ги наблюдаваме, те са преобразени, разделени и разрушени. Ние не ги виждаме в първоначалното им състояние, а като "руини".

Подобен процес протича в божие царство. Преди всичко съществува просто Бог. След това има Бог, какъвто е, когато знае, че Го наблюдават, че Му се молят, че Му служат или го мразят. Има Бог, какъвто го познават великите пророци и за Когото са писали в опита си да опишат една действителност с човешки думи; действителност, за която няма съответните думи в речника. И тази божествена реалност те са искали да предадат на онези, които били на друго мнение.

Истината съществува. Но съществува и истина за истината, която, за да бъде разбрана от хората и за да противодейства на лъжата, се приспособява, видоизменя и смекчава. После съществува изложението на истината за истината в лека понятна форма на различни равнища, за да може да бъде разбрана от деца, невежи, глупави и прости хора; и гении - от хора с различен социален произход, които говорят на различни езици. Всичко това е истината за истината. Да я назовем "простата истина" е погрешно обозначение. Само истината е истина, а не това, което са направили от нея хората, приспособявайки я към своите понятия.

Кой може да постигне истината? Кой знае достатъчно за нея, че да се осмели да я отрече? Тя превъзхожда нашите позиции и спекулации.

Индуизмът прави разлика между "Браман - Сагуна" и "Браман - Ниргуна", между Бог с приписаните му свойства и Бог, какъвто е сам по себе си, без атрибути.

Отражението на слънцето върху повърхността на едно езеро се затруднява от вълните. Нашето отношение към истината за истината се помрачава по подобен начин, но слънцето на небето остава същото. Търси "Браман - Ниргуна" Бога, какъвто е Той сам, Единственият, който царува в пълна тишина и спокойствие.

Той не се влияе от това, което казват или правят Неговите творения. В древните Брхад - Араняка - Упанишади Яжनावалкпа Го нарича "Нети, нети" (нито това, нито това). В Библията Той се назовава "Аз съм Оня, който съм" (Изход 3:14), не това, което смятат хората, че съм Аз, или какъвто биха искали да ме видят. Кабала Го нарича Аин, несъществуващ, в смисъл, че Той не е такъв, какъвто ние предполагаеме.

Един ученик попитал веднаж мъдрия Бава, кой е Бог. Учителят дълго мълчал. Ученикът повтори въпроса още няколко пъти, но не последвал отговор. Накрая мъдрецът казал: "През цялото време ти казвах кой е той, но ти не искаше да ме разбереш. Бог е мълчание."

Той е създателят, съдържателят, но и разрушителят на всички създадени форми, за да създаде нови. Той изпълнява своите планове, а не нашите желания.

Майстор Екхарт казва: "Ако търсиш нещо за себе си, никога няма да намериш Бога, защото превръщаш Бога в свещ, с която искаш да търсиш нещо. Когато го намериш, ти захвърляш свещта. Някои обичат Бога, както обичат една крава - заради млякото, сиренето и печалбата, която дава."

Не искай нищо от Него, само стой пред Него в безмълвно съзерцание! Дори не очаквай да бъдеш приет! Всеки, който мисли, че е оставен от Него на произвола на съдбата, може да бъде сигурен, че не е забравен. Захвърлените на произвола на съдбата не подозират дори какво се е случило с тях. Служи на Бога така, като че ли Той има само теб!

Ако оспорваш съществуването на Бога, бих могъл да те попитам дали можеш да кажеш за себе си: "Аз съществувам."

Дори на този въпрос не е лесно да се отговори. Той изисква някои размишления.

Какво разбираш под определението "аз"? Явяваш ли се един самостоятелен, постоянен обект, чието съществуване може да се признае или отрече? Разбира се, че не. Ти се променяш всеки ден, всяка секунда дори. Ти ли си зародишът, кърмачето, ученикът, войникът на бойното поле, пациентът

в болницата, съпругът и бащата; старикът, чиято смърт приближава? В известен смисъл ти си една и съща личност, но ти си и една личност, която постоянно се изменя.

Библията казва: "... и Бог създаде човека по Своя образ; по Божия образ го създаде" (Битие 1:27). В този стих думата "образ" се повтаря два пъти, за да ни покаже двуликия ни образ.

В някое отношение твоето минало "Аз" не съществува вече. Когато казваш "Аз съществувам", ти можеш да имаш предвид само абстракцията на всички многобройни събития, станали в твоя живот.

А що се отнася до бъдещето. Твърдението "Аз съществувам" завинаги ли ще важи? Или "Аз съществувам" е само временно явление, което един прекрасен ден ще изчезне като разсейващ се облак.

И какво в тази връзка означава думата "съм"?

Думата "съм/съществувам" се явява същото абстрактно понятие както и думата "аз". Никой не съществува проста така. Човек работи, спи, храни се, смее се, плаче, и, нещо повече, постоянно се променя и преминава от едно състояние в друго. "Съществувам" означава "ставам".

Ние смятаме, че лесно бихме могли да се откажем от въпроса: "Съществува ли Бог, или не?", щом като са необходими значителни размишления, за да решим дали аз съществувам и до каква степен подобно твърдение е вярно.

Ето защо ние трябва да поставим въпроса: "Съществува ли изобщо някой назован от човека предмет?"

Спиноза дефинира понятието "истина" като съгласуваност между нашата мисъл и нейния обект.

Тази дефиниция е всепризната, но кой обект е съответствал някога на мисълта?

В какво се състои сходството - не идентичността между реалността "вода" и немското обозначение "вода"? На английски се казва "water", на унгарски "víz", на румънски "apa", на руски "вода". В какво се състои сходството между реалната вода и химическата формула H₂O?

В какво се състои сходството между водата и мисълта, която предизвиква - наслада за жадния, вълнение за учения в лабораторията, очарование за поета на брега на реката, страх от наводнение за домовладелеца, облекчение за земевладелеца, молещ се за дъжд?

Горе-долу подобна е огромната разлика между това как хората си представят Бога и какъв е Бог всъщност. Вярващите призовават хората към реалността, която се нарича "Бог". Хиляди книги са написани, за да обяснят, кой е Бог, но читателят получава от тях само обяснение на думата Бог, а не на личността и същността на самия Бог.

Един от любимите ми християнски химни, написан на норвежки език, вместо да дефинира Бог, просто казва:

"Бог е Бог, дори и цялата земя да бъде превърнатата в пустиня.

Бог е Бог, дори и всички хора да посрещнат смъртта си."

Бог е Бог и нищо друго освен Бога не се явява Бог.

Когато се става привърженик на Зен - Будизма, се изисква медитация, върху 3 загадки, наречени Коан.

Първата гласи: "Какъв шум издава плясъкът само на една ръка?" Някои размишляват месеци наред над това, без да открият отговора, въпреки че

той е прост: "Шумът, който се получава, когато пляскаме с една ръка, е шумът, който се получава, когато пляскаме с една ръка." Всеки друг отговор, дори очевидният "никакъв", би бил погрешен. Всичко може да бъде само това, което е. Бог е Бог.

На това място ти би могъл да опиташ да оставиш тази книга настрана със следния коментар: "Това е една религиозна книга. Религията е нещо скучно" на което аз ще отговоря: "Как стои въпросът с тениса или футбола? Не е ли скучно часове наред да хвърлят една топка от едната към другата страна?" . - "Добре, ще кажеш ти. - Признавам, че е безсмислено, но е хубаво, здравословно и е демонстрация на ловкост." Тогава аз ще отвърна: "Религията също би могла да бъде полезна и вярна, макар да не е занимателна."

Да продължим на спокойствие по-нататъшните си съвместни размишления.

Платон е писал: "Един човек трябва да изследва в уединение седем години, докато научи истината, но на него са му необходими четиринадесет години, за да се научи как да я предаде на ближния си."

Аз не зная защо Платон е избрал точно числото четиринадесет. Защо Александър Дюма е решил, че героят от романа му "Граф Монте Кристо" също трябва да стои четиринадесет години в затвора?

След като прекарах в затвора четиринадесет години от 25-годишната си присъда, неочаквано бях пуснат на свобода. Дали това се случи, защото бях научил урока си и вече знаех как трябва да предам на другите истината?

В затвора, където нито веднъж не получихме нито една напечатана страница, аз нямах никаква представа за откритието на такива неща като кварка или ришонима, на последните микрочастици, от които се състоят елементарните частици на материята. Едва когато отново бях на свобода, можах да прочета това.

Учените назовавали различните видове кварки: "истина", "красота" и "очарование". Кой би могъл да предположи някога, че суровини като желязо, руда или азот се състоят от частици, за които дори хладната и безстрастна наука не е могла да подбере други адекватни названия.

Бог е истина. Исус казва: "Аз съм истината." Библията също е истина и тя говори за красотата и святостта на Бога. Вярващите хора назовават църквата стълб на истината. И науката назовава кварка, най-малката елементарна частица на материята, с думите "красота" и "истина".

Една безкрайна линия се състои от безброй много точки. Една линия, дълга един цол, също съдържа безкрайно много точки. Една точка няма център. Дори и в най-малката точка, която можем да си представим, има място за още безкрайно много по-малки точки. Следователно съществува безкрайност в Бога и безкрайност в нищожно малкото.

От най-възвишения до най-нищожното съществува само безкрайност. От висшия до нисшето е разположена безкрайно много истина, очарование.

Ще бъда ли в състояние след четиринадесет година затвор да предам тази истина по най-очарователния и убедителен начин?

Светът е по-сложен, отколкото изглежда. Да обясним действителността е по-трудно, отколкото си мислим. Нашето знание е по-нищожно, отколкото ни се струва. Едно общоприето твърдение може да се окаже само относително правдоподобно, тъй като истината има много страни.

Ще приведем един добър пример - класическата история за слепците и слона: На въпроса, как си представят слона, всеки от слепците имал различен отговор. Един от тях докоснал крака на слона и казал: "Слонът е дърво." Друг опипал хобота на слона и казал: "Кост." Трети хванал опашката и казал: "Змия"! Нито един от тях не добил представа за това, как изглежда слонът в действителност.

Само съвършената душа може да види пълната и абсолютна истина, и при това само тогава, когато изследва цялата Вселена в един-единствен акт на ограничено във времето познание.

Това ли е смятал Бог, когато е казал: "Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога." (Матей 5:8) Бога, в който всички имат своето съществуване.

Да видят Бог? Съществува ли Бог?

Бог е Бог. Под понятието Бог ние разбираме една всемогъща личност, респективно сила, която управлява Вселената и се явява обект на нашите положителни или отрицателни мисли и чувства. Аз съм субектът. Той е обектът.

Когато мисля така за Него, възникват множество противоречия.

Защо Той не предотвратява земетресения, урагани, войни, кръвопролития, нищета и грях, след като е всемогъщ и милосърден? Ако Той притежава

властта да отклони бедствията и въпреки това не го прави, за него няма извинение.

Една болна жена изпратила писмена жалба на един мисионер: "Цялата изминала година аз бях болна. Аз съм много нещастна и отказвам да се подчиня на "Да бъде Твоята воля". Аз съм озлобена и отчаяна, задето трябваше да изтърпя толкова много страдания и толкова ужасни неща. Моля Ви, не ми изпращайте утешителни слова. Аз ще се боря с Него, ако Той не спи и знае какво се случва на този свят, който така великолепно е сътворил.

Помислете само за последната война, за концентрационните лагери и за това, което става днес. Не искам повече да чета вестници и да слушам радио. Но на Вас, идеалистите, пожелавам всичко добро!"

Много евреи казват: "Аз вярвах дотогава, докато милиони наши хора не бяха хвърлени в газовите камери и крематориумите на Хитлер. Нека сега Бог си потърси друг народ!"

За Бог няма извинение. Може би не е и необходимо да се извинява. Извинява ли се грънчарят пред глината за това, което оформя от нея; за това, че хвърля оформеното от него в горящата пещ, за да се втвърди.

Божията сила е от съвършено друг вид. Има много видове сила: ядрена, атомна, калорийна, електрическа, механическа, духовна.

Бог е дух. Затова и неговата сила трябва да има духовен характер. Тази енергия се отличава от другите видове енергии в такъв смисъл, че не е принудителна. Тя не е наложителна причина, която трябва да бъде последвана от определено въздействие.

Може би Той е всемогъщ в Своята власт да убеждава, поучава, уговаря, привежда примери; ед-

на власт, упражнявана от възпитатели, пастори и писатели. Бог не принуждава хората да бъдат добри, но той показва своето всемогъщество, като се превръща в малко дете в ясла, в странстващ проповедник, който предизвиква любов или омраза, в един човек, разпънат между двама разбойника, и понася всичко с любов. Тази огромна жертва Му дава основание да има власт да привлече много хора от много страни към любов и доброта.

Бог не е никакъв супермен, който винаги се появява като "Бог - машина", за да спаси хората от беда. Той е по-скоро едно всемогъщо, спокойно, радостно, търпеливо същество, което убеждава хората да приемат тези качества от Неговата щедра ръка.

Някога, в един миг само, Той произнесъл слово и от някогашния хаос възникнала добре подредена Вселена. Той вдъхнал в глинена фигура от прахта на земята дух и тя станала жива душа.

Той влязъл във връзка със своите творения и те станали святи.

Той има властта да прониква до хората, да говори с тях, да ги убеждава, да ги променя и прави навеки щастливи. Тяхното щастие не идва от това, че се освобождават от трудностите си, а от това, че придобиват Божия характер.

Когато веднъж Свети Франциск Азизски бил на Санта Мария, повикал при себе си брат Леон и казал: "Пиши!" Този отвърнал: "Слушам!"

"Запиши, какво е истинска радост!"

"Ако всички доктори по богословие от Париж се запишат в нашия монашески орден, би било истинска радост, като и ако всички епископи и архиепископи, или даже кралете на Франция и Англия последват техния пример.

Истинска радост ще е и ако братята отидат при

невярващите и ги покръстят, а също и ако някой придобие сила да лекува всички болести.

Какво тогава е истинска радост?

Аз идвам от Перуджа, Средна Италия. Зима е. Замръзвам. От дрехите ми висят ледени висулки. Гладен съм. Дълго чукам на манастирската порта. Тогава някой пита: "Кой е там?" Аз отговарям: "Франциск" Следва отговорът: "Махай се оттук! Ние нямаме нужда от глупаци като теб." Аз настоявам: "Вземете ме поне за една нощ само!" Но те ме прогонват.

Казвам ти, ако останеш спокоен и не загубиш търпение, това е истинската радост, истинската добродетел, действителната добрина за душата."

Бог не е сила в смисъл да предпазва човек от смъртта (макар че е имало такива изключения). Факт е, че животът често ни притиска като хищник със своето жило и мъка. Но когато преди смъртта отслаби своята хватка, ние го виждаме преобразен като хубаво момиче. Всички страдания, които сме понесли, стават причина за радост.

Исус, богът, приел човешки образ, независимо от своята власт на небето и земята, не искаше да промени външните обстоятелства, за да избегне мъченическата смърт на кръста. Приемайки Своята съдба с любов и опрощение, Той ни показва, че не е необходимо да се боим от смъртта. Ако преодолеем този страх, животът ни ще стане по-пълноценен, така както Той е обещал на последователите си.

Голям недостатък е да не познаваме Бога, но още е по-голям недостатък е да извличаме погрешни заключения от нашето заблуждение.

В известен смисъл целият ни живот е един риск,

тъй като ние хората не можем да предсказваме бъдещето. Аз не зная дали бракът, в който възнамерявам да встъпя, ще ме направи щастлив, не зная и дали ще бъда по-щастлив, ако остана неженен. Аз не зная какво ще ми донесе попрището, което съм избрал. Аз не зная със сигурност дали яденето, което току що съм изял, ще ми понесе добре. Но ние всички вземаме решения, основани на предположения.

Нека постъпим така и по отношение съществуването на Бога. Нека рискуваме, както предлага Блез Паскал. Той фактически казва: "Ако се уповавам на Бога, а той не съществува, няма да загубя нищо освен греховните привички, от които трябва да се откажа и които при всички случаи са вредни. Но ако Той съществува, о, тогава съм спечелил вечна радост."

Още 1912 година Ленин пише в писмо до Горки: "Милиони убийства, болести, епидемии са по-малко опасни от една-единствена, нищожна мисъл за Бога... Бог е личен враг на комунистическото общество."

Ленин пише също: "Религията е един вид духовна водка, в която робите на капитала удавят човешката си същност и уважението си към един щогоде достоен човешки живот." Някои хора разсъждават като него, други напротив - вярват в Бога.

Може би ти се съмняваш в съществуването на Бога, но следната еврейска история със сигурност съществува:

Един равин поставил на човек от своята енория следния въпрос: "Двама мъже проникват в една къща през камината. Единият от тях е мръсен, а другият чист. Кой от двамата се мие?"

Евреинът отговаря: "Несъмнено мръсният."

"Не", казва равинът. "Тъй като мръсният мъж вижда, че другият е чист, той предполага, че също е чист. Чистият мъж, който вижда мръсотията на другия, си мисли, че е мръсен и се мие."

Сега имам един втори въпрос", продължава равинът. "Двама мъже проникват в една къща през камината. Единият от тях е мръсен, другият чист. Кой от двамата се мие?"

Евреинът отговаря: "Сега зная - чистият."

"Не", казва равинът. "Чистият мъж оглежда ръцете и дрехите си и вижда, че са чисти. Защо тогава да се мие? Другият мъж вижда, че целият е мръсен, и се мие."

Равинът поставя трети въпрос: "Двама мъже проникват в една къща през камината. Единият е чист, другият мръсен. Кой се мие?"

Отчаян евреинът казва: "Двамата!"

"Грещиш", отвърща равинът. "Когато двама мъже влизат през камината, как може един от тях да остане чист? Не забеляза ли, че въпросът е глупав?"

Глупаво е да се задават въпроси за Бога. Ако няма интелигентен творец, то не би имало и интелигентно създание, което да задава въпроси или да отрича интелигентния творец. Бог просто съществува. Даже твърдението, че Той съществува е вече снизхождение към безразсъдността на простото мислене.

Хората на логиката отдавна оспорват схващането, че той (тя) то "съществува" изобщо и може да се утвърждава като казуемо. Дори само фактът, че произнасяме съществителното, показва, че приемаме представата за неговото съществуване. Ако

не, за кого говорим тогава? За кого твърдим, че съществува или не? Има ли сега крал на Франция? За чие съществуване задаваме въпроси?

Понятието "крал на Франция" съществува със сигурност. Въпросът е само в това дали тази представа съответства, или не на действителността.

При Бога няма подобно затруднение. Понятието "Бог" несъмнено съществува, в противен случай не бихме могли да дискутираме неговото съществуване.

Понятието "Бог" представя едно съвършено същество, най-висшето, отвъд което човешкият ум не побира нищо. Да съществуваш в действителност е съществена съставна част на съвършенството. Ако съществува понятието Бог, то Той действително съществува.

Анхел фон Кентърбъри обръща внимание върху разногласието между представата за едно съвършено същество и отричането на Неговото съществуване. Не принадлежи ли съществуването на съвършенството? Как може да си съвършен, без да съществуваш?

Свети Бонавентура казва: "Ако Бог е Бог, то Той съществува."

Аз говоря за Бога. Ако има Бог и аз съм Негово творение, то това е чиста дързост. Той е вечен дух, докато аз съм човек от плът и кръв. Той е вечен, а аз съм смъртен.

От друга страна, ако няма Бог, то аз съм продукт на случайна среща на молекули. Колко голяма е вероятността този случаен продукт да познава истината.

Ако атеизмът има право, ако няма вечен Бог и вечен живот, ако сме възникнали в резултат на слу-

чайни движения на молекули, от материята, която също е възникнала случайно, ако смъртта означава край както за невярващия, така и за вярващия, ако в крайна сметка не само цялото човечество, но и земята, и цялата Вселена се намират в един процес на ентропия, тогава всичко е напразно.

Цялата история ще приключи, без да остави ни една душа, която би се позаинтересувала за това, какво се е случило с човечеството за краткото време, когато то случайно е съществувало.

Ако Бог съществува, Той не се нуждае от защита. Ако Той съществува, кого всъщност нападам? Една химера? Защо не оспорваме други приказки?

Нападайки вярата в Бога, атеизъмът си прави мечешка услуга.

Попитали един руски селянин: "Вярвате ли в Бога?" Той казал: "Да, разбира се."

"Защо вярвате в него? Виждали ли сте го някога?"

"Не, но и никога не съм виждал японец. Но аз вярвам, че японците съществуват, тъй като нашата армия е воювала с тях. И аз вярвам в съществуването на Бог, тъй като нашето правителство води толкова ожесточена война против Него. Вие борите ли се против несъществуващо същество?"

Аз знаая, че е дързост от моя страна да пиша на тази тема. И макар че боязливо се захващам с перото, аз вярвам, че приблизително петдесет години изучаване и размишление над тази тема ми дават право да се надявам, че мога да направя един малък принос в тази област.

Вероятно тази книга не е интересна за всекиго.

Стойки пред една от най-високите сгради в Ню Йорк, един студент по музика казал на своя прия-

тел: "Колко хубаво свири детето ей там, от другата стана на улицата!" Спътникът му бил озадачен. "Как можеш да чуеш при целия този шум?" Музикантът хвърлил на тротоара една монета. Мигновено се събрали няколко човека. Доказателството било приведено - всеки чува това, което го интересува.

Тези, които се интересуват от пари, чуват звъна на монетата. Тези, които се интересуват от музика, чуват дори шумоленето на листата, носени от вятъра. Тези, които жадуват истината, ще намерят в тази книга нещо полезно.

Това, което пиша, е предназначено само за хора, които искат да получат отговори, които се стремят към знание, които предпочитат светлината на истината пред мрака на невежеството.

Някои смятат, че въпросът за съществуването на Бога е само етичен. Ние се нуждаем от представата за Бог, защото без нея моралът рухва.

Унгарските комунисти показаха един филм със заглавието "Спиралната стълба". Става въпрос за един женен мъж с две деца. Като добър комунист и добър работник той бива изпратен от партията за осъществяването на културни мероприятия от провинцията в Будапеща. Поради царящата в Будапеща жилищна криза той бил принуден за известно време да остави семейството си. Той се влюбва в своята секретарка и зарязва семейството си.

В една сцена, в която той е в леглото със своята любима, той пита: "Нямаш ли угризения на съвестта за това, че разби семейството ми?"

Тя отговаря: "Когато бях дете, ме учеха да укротявам страстите си, защото за тези, които постъпват така, ще има възнаграждение в небесното царство."

тво, а онези, които не постъпват така, ще бъдат наказани в ада. Но аз вече не вярвам в тези неща. Защо тогава трябва да се откажа от удоволствията или да се безпокоя заради твоето семейство?"

Още Достоевски е казал в "Братя Карамазови": "Ако няма Бог, всичко е позволено."

Затова е желателно да измислим Бог, ако Той не съществува, да вярваме в Него и да караме другите да вярват в Него, за да може да функционира и преживее обществото.

"Не е така, отговаря Исус. - Ако няма Бог и няма небе, всеки трябва да знае това. В дома на Отца ми има много обиталища; ако не беше така АЗ щях да ви кажа." (Йоана 14:2)

Да допуснем, че Бог не съществува. Трябва ли тогава, след като няма учител и няма съдия, да изживяваме колкото е възможно по-бързо малкото радости, които ни предлага животът? Възможен ли е и друг извод?

В 17 век, когато атеизмът все още не бил разпространен сред евреите, един евреин казал на своя равин: "Аз не вярвам в Бога."

Тогава равинът го прегърнал и казал: "Как ти завиждам! Състоянието на твоята душа е много по-добро от моето. Когато видя болен, беден или нещастен човек, аз се утешавам с мисълта: "Бог ще му помогне!" Но тъй като ти не вярваш в Бога, трябва ти да му помогнеш. Зависи само от теб да направиш това, което Бог би сторил, ако Го имаше. Живей така и ти ще откриеш светлината."

Когато синът ми Михай беше на около пет години, той казваше горе-долу следното: Той слушаше как се моля за едно бедно семейство. Изведнъж ме прекъсна: "Защо трябва да споделяш този проб-

лем с Бога? Бръкни в собствения си джоб и дай твоите пари на бедните!"

В годините 1907 до 1912 в болшевишката партия на Русия имало група, позната под названието "Богоискатели" или "Богостроители". Нейни привърженици били и такива известни мъже като писателя Максим Горки и Луначарски, по-късно министър на културата в съветското правителство. Те проповядвали: "Тъй като няма Бог, ние трябва да действваме така, както би действал Бог, ако Го имаше. Нека си измислим един Бог!" Те разсъждавали както и равинът.

Ленин ожесточено се борил против тази група. Той се опасявал, че нейните привърженици скоро ще осъзнаят неспособността си да бъдат богоподобни. Те биха могли да стигнат до заключението, че трябва да съществува божествена сила, която да им внуши подобно желание.

Излиза, че не е необходимо да сме уверени в съществуването на Бог, преди да се опитаме да тръгнем по Неговия път. Да признаем само това, което разбираме, ни води често до умишлено невежество. По-благоразумно е да постъпим като учените.

Свещеникът Грегор Мендел станал баща на генетиката около сто години, преди да бъдат открити гените и хромозомите. Тъй като идеите му били прекалено революционни за времето си, никога не му се удало да положи дори само педагогически изпит. Казвали му: "Когато работим с живи организми, не можем да очакваме точност. Не е както във физиката, където се измерва дължина, сила или скорост. Животът е прекалено сложен и тайнствен, за да го обхванем с мерки и време. Невъзможно е да се измери ароматът на едно цвете."

Но той знаел, че Бог обича числата. Действително една от книгите на Библията, четвъртата от

Мойсеевите книги, се нарича "Числа". В Библията пише, че Бог брой звездите, дори косите на човешката глава.

Без всякакви доказателства Мендел знаел, че трябва да съществуват определени закони за наследствеността. Трябва да е възможно да се предскаже до каква степен се предават родителските качества върху децата. Природата не може да бъде ирационална и непостижима.

Основавайки се на изводи от вярата си, Мендел открил законите на генетиката, без да знае за гениите. Законът на Мендел за наследствеността все още е в сила. Непознатите частици, с които работел, той назовал "фактори".

Ти също можеш да боравиш с неизвестния фактор, когото другите наричат Бог. Вземи го за пример и последвай съвета на равина.

Занимавай се усилено с понятието "Бог", дори и да не Го признаваш.

Францис Бекон е казал: "Когато един човек започне уверено, той ще завърши със съмнения, но ако се задоволи да започне със съмнения, ще завърши уверено. Затова започни със съмненията си!"

В нас живее представата за едно съвършено, добро и справедливо същество. Някои вярват, че тази представа съответства на действителността, други не.

Последните трябва все пак да опитат да направят Бога съществуващ. В по-ранни времена е нямало технологии, нито мигновени комуникации из целия свят, нито медицина, нито демократически или социалистически институции, нито пък капитал и работническа класа като огромни сили. Не сме

можели нито да летим, нито да пътуваме под вода. Но ние сме желали тези неща и сме ги придобили.

Съществува една идеална представа за това каква трябва да бъде духовната личност, какъв трябва да бъде Бог. Нека се постареем да бъдем подобни на този идеал.

В други сфери ние превърнахме мечтите си в реалност. Нека действаме така, както ни съветва раявинът. Ако Бог не съществува, то нека правим това, което би направил Бог, ако съществуваше. Много скоро ще забележим колко прав е бил Ленин, когато е протестираше срещу подобни стремежи. Рано или късно те водят към откриването на истинския Бог.

Какъв парадокс! Ние разбираме, че религията в идеалната си форма има много общо с атеизма: Богът, комуто се кланят религиозните хора, удивително прилича на Бога, който атеистите отричат.

Учителят Екхарт, един средновековен мистик, казал веднъж: "Един истински свят човек е толкова единен с Бога, че не мисли за Бога и не Го търси извън себе си."

Християнският мислител на второто столетие, Маноим, пише: "Откажи се от търсенето на Бога на създанието и на други неща от този род! Търси Го в себе си. Узнай кой в теб прави всичко твоя собственост и казва: "Мой Бог, мой разум, мои мисли, моя душа, мое тяло." Познай изворите на печал, любов, омраза..." Ако грижливо изследваш тези неща, ще Го намериш в теб самия."

Айнщайн е казал: "Реалността е електромагнитно поле. Има само една реалност. Това, което изглежда като множественост, са често само разнообразни аспекти на една-единствена действителност." Гауризанкар и Монт Еверест се виждат като един и същ връх, гледани от различни долини.

В индуистки храмове може да се срещне надписът "Брама е единствен и няма втори като него." Същите думи се пеят в еврейските синагоги: "Той е единствен и няма друг."

В това отношение религията и атеизмът са единни: "Има само една реалност." Всички ние почитаме "една".

Атеистите казват: "Материята е тази "една". Няма нищо друго. Духът е свойство на материята, формиращ се в човешкия мозък."

Ние казваме: "Бог е "един" и без Него няма нищо."

Със сигурност е съществувал Апостол Павел, който е вечно блажен, защото е можел да напише: "Аз съм нищо." Само "нищо" живее истински редом с Него.

Свещеникът Максимилиан Колбе, загинал мъченически по времето на нацизма в Аушвитц, казал веднъж: "Бих искал да съм живял незабелязано, без да оставя и следа от себе си."

За разлика от камъните и тръните, които нараняват краката на онези, които стъпват върху тях, избраният от Бога народ бива сравнен в Библията с пясък, който пасивно се поддава на стъпката на света и не причинява никому вреда.

"Когато Бог изпълва едно сърце с любов, той разпръсква своето същество по ветровете на небиетието" (Кивайа Ансори)

Бог е сътворил всичко и всичко съществува чрез Неговата истинска власт.

"Защото в Него живеем, движим се и съществуваме." (Деянията на Апостолите 17:28)

Само Той наистина съществува. Езикът ме принуждава да назовавам себе си с "Аз", но всъщност само Бог има правото да казва думата "Аз". Аз съществувам само в "Него".

Учени, вярващи, както и атеисти са единомисленици: "Има само един."

Кой е този един?

Някои казват "аз живея" и тяхното "Аз" е толкова голямо, че не оставя място за съществуването на някой друг. Сталин забрани не само съществуването на Бога, той не търпеше съществуването и на най-близките си съратници. Троцки, Зиновев, Ягода - всички те трябваше да умрат, за да остане само неговото "АЗ".

Преди две хиляди години в Палестина Исус също бе принесен в жертва на егоизма на хората, чийто разум не можеше да се приспособи към Неговата мисия и Неговото поведение.

Печален факт е, че хората, които мислят само за себе си, дори вътре в себе си унищожават всички мисли, които не съответстват на основоопределящото "Аз".

Християнският начин на мислене е точно обратният: само Бог живее. Апостол Павел можеше да напише: "...и сега вече, не аз живея, но Христос живее в мене." (Галатяните 2:20) Вярващата душа казва за своя чудесен жених: "Възлюбеният ми е мой и аз негова." (Песен на песните 2:16)

Еврейската дума за притежателното местоимение "негов" е "ло", което означава и "не". Затова преводът може да звучи и така: "Възлюбеният ми е мой, а аз не." В писмената реч се прави разлика, но устната реч предшества писмената. В нея "негов" и "не" са една и съща дума.

Ние християните не се нуждаем от съществуване. Каква полза носи на човек собственият му живот, ако той вече е познал Бога?

Стигнахме до споразумение: Има само един.

Кой или какво е този един? Това материя ли е, която под формата на човешки мозък си въобразява, че Бог не съществува, или това е Богът, сътворил материята и живота, който със своето присъствие поддържа цялото творение (всичките си творения).

Не е чудно, че някои образовани хора се идентифицират с материята. Нашата цивилизация е повърхностна.

Примитивните хора също се идентифицират със своите тотемни изображения, но те най-малкото са реални. Но какво е материя? Според представата на Айнщайн тя съществува само като крива на непрекъснатите пространство и време.

Колко безсмислено е да се отъждествяваш само с една такава крива! Напротив! Ние вярващите се стремим към единство с Бога, който дава смисъл и цел на нашия живот. Кое е по-добро? Кой има право?

Една малка птичка се натъкнала веднъж на горски пожар. Изпълнена със състрадание към животинския свят и цялата красота, която щяла да бъде унищожена, тя решила да загаси огъня. Полетяла към едно отдалечено езеро, напълнила човката си с вода и се върнала обратно, за да пръска капка по капка върху все по-разпространяващия се пожар. След няколко часа птичката паднала на земята от изтощение. Нито малкото стадо Христово, нито аз се поддаваме на илюзията, че ще бъдем в състояние да изгасим огъня на атеизма и лъжерелигията. Този огън води началото си от прекалено дълбок източник. Аз не вярвам, че атеизмът означава, че човек трябва да изостави Бога, а по-скоро: да Му се противопостави до такава степен, че да бъде изоставен от Него. За да дадем на атеистите свет-

лина, трябва да се борим дори с Божиите ангели, които им носят гибел.

Аз пиша само поради голямата болка в сърцето си. При все това откъде малката уста ще почерпи красноречие, за да говори за голямото море.

Един човек от Чу, по име Пиенхо, намерил веднъж в планините нешлифован скъпоценен камък. Той го взел вкъщи и го показал на император Ву. Императорът изискал от един златар да оцени стойността му. "Това е обикновен камък", казал златарят. Императорът, който смятал, че Пиенхо го е измамил, заповядал да му отсекаат левия крак.

Когато император Ву починал и Вен се възкачил на трона, Пиенхо показал камъка на новия император, който на свой ред поръчал на един златар да даде мнението си за мнимия скъпоценен камък. Този също казал: "Само обикновен камък." Тогава императорът, който сметнал Пиенхо за лъжец, заповядал да му отсекаат десния крак.

Император Вен умрял и Чанг станал император. Пиенхо наредил да го занесат със скъпоценния камък в ръка в подножието на планината Жо и плакал там три дни и три нощи, докато всичките му сълзи пресъхнали и вместо тях потекла кръв.

Когато това достигнало до ушите на императора, той изпратил войници, които да го попитат: "На тази земя, на този свят има много подобни сакасти хора. Защо плачеш толкова много?"

Пиенхо казал: "Не съм тъжен за загубата на краката си, а защото скъпоценният камък беше наречен обикновен и защото един честен човек бе обявен за лъжец." Императорът поръчал на един златар да шлифова камъка и се оказало, че твърдението на Пиенхо било правилно. От този момент

нататък този камък бил наречен "скъпоценният камък Пиенхо."

Библията забранява да се защитава Бога. Един човек, който искал да хване култовия обект на евреите - светия ковчег, защото смятал, че ще падне, бива поразен от Божията ръка и умира на място. (Втора книга на царете 6:6,7) Апостол Петър, извадил меч си да защити своя Господ от човешката тълпа, дошла да го залови, бива упрекнат от Исуса: "Повърни ножа си намястото му, защото всички, които се заловят за нож от нож ще загинат." (Матей 26:52)

Ние християните не се ядосваме, че някои хора са атеисти. Ние не сме ядосани и за това, че много от нашите братя в управляваните от комунисти страни биват преследвани.

Но сърцата ни се разбиват, когато виждаме колко ниско се оценява перлата на вярата. Ние искаме да защитим тази перла. Затова пиша тези редове.

Ако всичко върви по обичайния с ред, тази книга ще бъде преведена на езиците на комунистическите страни и тайно ще бъде пренесена през границите им. Но докато атеизмът е призната религия на комунистите, в свободния свят също е широко разпространен атеизмът и религиозната враждебност. Следователно тази книга има потенциално голяма читателска публика.

Обърнете внимание на следната статистика: от 100 английски деца само около 34 знаят началото на молитвата "Отче наш", а 17 не знаят даже и това. Около 40% нямат и представа за Исус Христос; 73% не знаят нищо за Петдесетница. От 340 момичета в духовното училище в Нюрнберг само 85 можели да назоват зодията си и само 5 не знаели де-

сетте Божии заповеди. В Париж само 5% от населението посещава богослужение, а в Лондон са само 3% (Х.Хайнц "Вяра и вечност", издателство Вегвайзер)

Най-лошото е не това, че хората не познават Бога, а че ни най-малко не проявяват интерес да открият дали съществува, или не. В резултат на това човечеството е станало примитивно. Голямата отрова на нашето време е равнодушието.

В някои райони на земята все още има туземци (примитивни племена), които нямат никаква представа за непосредственото бъдеще. Придошлата вода не ги интересува, докато приливът не отнесе хижите им. Все по-малко се замислят за Бога или ада.

Напразно говорят на мишката за тигъра. Мишката се пази само от котките. В духовно отношение съвременният човек много прилича на мишката. Никога преди това животът не е бил по-сложен и застрашителен от днес, но никой не отделя време да седне на спокойствие да размишлява и разреши проблемите ни.

Един европейец поканил веднъж двама африкански племенни вождове да го придружават известно време при пътуванията му с кола. В края на първия ден те му казали: "С нашите тела ние отидохме далече, но нашите души не можеха да ни следват. Сега трябва да изчакаме няколко дни, докато душите ни отново ни настигнат."

За последните 40-50 години човечеството достигна огромен прогрес в областта на науката и техниката. В политиката и икономиката също не мина без резки промени. Но нашата душа все още не се е приспособила към тези нови условия.

Ето защо ти предлагам: "Седни, вгълби се в мисли: Кои стари ценности остават? Какво ще стане с моята душа? Има ли неща, които трябва да

променя? Важен ли е за мен въпросът за съществуването на Бог?"

За някои хора идеалният живот се състои само от ядене, пиене и секс. Някои отиват по-далеч от чисто чувственото удоволствие. Те не само се наслаждават на тези неща, но и философстват за тях. Това са материалистическите мислители. Други отиват дори по-далече - те философстват за материалистическата философия и живеят с вярата, че реалността е нещо повече от материя.

Библията казва, че някога в Гадара хиляди свине, обзети от демони, се втурнали диво към езерото и се удавили. Легендата добавя: Една-единствена свиня оцеляла. Тя се поколебала за миг и се запитала: "Всъщност защо тичам? Какво ще правя в езерото? Няма ли да се удавя?"

Аз призовавам всички атеисти да спрат за миг и да се замислят: "Защо е всичкото това отрицание? Може би се заблуждавам? Няма ли да е по-добре на спокойствие да обмисля възможността за друга реалност, надхвърляща рамките на чистата материя?"

Така или иначе каквито и да са възгледите им за Бога материалистите трябва да си зададат въпроса, в какви материални неща действително вярват.

Цветът например не е нито във вещите, нито в око-то на наблюдателя. Цветът става видим тогава, когато например възбуждащите червения цвят трептения реагират на възприемащото ги око. Същото се отнася и за други свойства на материалните обекти. Ако човек старателно вниква в материята, тя се изплъзва между пръстите. Ние трябва да се извисим над материята, а именно до твореца.

Ако можем да възприемем човешкия дух, ще можем в известна степен да схванем това, което стои над него. Човешкият дух стои над чистото до-

косване, обоняние, вкус или взор. Той се възприема чрез действията си. Тъй като Вселената е пълна с действия от нечовешки произход, нека се извисим до един по-висш дух.

Ленин е писал: "Марксизмът приема всички актуални религии и църкви, както и всички религиозни организации като органи на буржоазните реакционери, които служат за защита на експлоатацията и приспиване на работническата класа."

Изминаха повече от седемдесет години от комунистическата революция, но в Русия все още има религиозни секти и църкви. Кому служат те днес?

Русия не може вече да посочи с пръст реакционерите; всички те са разстреляни. Антисоциалистите и експлоатацията на работническата класа навярно отдавна са унищожени от марксистките "освободители" и "благодетели". Откъде идва тогава този непрекъснат интерес към религията? Кой друг освен "органите на буржоазната реакция" подкрепя църквите и религиозните организации? Кой се крие зад религията?

Може ли това да е реалността на самия Бог?

Атеистите казват: "Защо е целият този спор? Ако Бог съществува, Той сигурно може да се разкрие. Никой не може например да постави под съмнение съществуването на американския президент, защото всеки може да го види и чуе по телевизията. Кой би могъл да отрече съществуването на Бога, ако Бог се покаже така явно като президента?"

Авторът на тази книга е прекарал много години в комунистическите затвори. Трудно ми е да споделям своите преживявания с хора, които никога не са били в затвора, не говоря за ужасните обстоятелства, при които съм бил. Дори ужасите на на-

ционалсоциализма, въпреки явните доказателства, били оспорвани, защото хората не могат да понесат тежестта на съзнанието, че принадлежат към една толкова криминална раса. Ленин правилно е казал, че хората ще поставят под въпрос дори факта, че две и две е четири, ако този факт противоречи на бурните им страсти и настоятелни интереси. Нека бъдем откровени! Ако признанието за съществуването на Бог включва в себе си откъс от любимия начин на живот, много от нас ще намерят достатъчно доводи да отрекат Неговата реалност, дори и да се покажеше по телевизията като американския президент.

Във всеки случай въпросът, защо Бог желае или не желае да се покаже, е второстепенен. Големият въпрос е, съществува ли Той или не. Ние хората и всичко около нас се състоим от мезони, електрони и лептони. Те създават нашия живот и този на нашите предшественици, макар и никой да не е знаел за тяхното съществуване. Те не ни се показваха, те се криеха от нас. Очевидно прикритието на една реалност не отрича нейното съществуване.

Съществува ли Бог, или не?

Много може да се каже за неосъждането на истината въобще.

Когато Нютон оповестил новата си теория за дисперсията на светлината, всички физици спорили с него. Това така му досадило, че той писал на Лайбниц: "Така съм преследван от дискусии, възникнали по повод публикуването на теорията за дисперсията на светлината, че обвинявам дръзкото си решение да се разделя с така ценното си спокойствие, за да преследвам една сянка." От този момент нататък той отказал да участва в дискусии.

Но Бог мисли по-различно от Нютон. Той със сигурност няма нищо против една дискусия между Своите съмишленици и атеистите.

Атеистите не искат и да чуят за Бога, но Бог е по-толерантен. Той не само е позволил съществуването на атеизма, но подобно един любящ и снизходителен отец позволява на атеистите да използват своите аргументи в полза на своите убеждения.

Подобен е случаят с теолога на XIII век Тома Аквински, който познавал интелектуалните доводи на атеизма и в своята "Сума теологика" изложил най-добрите аргументи, противоречащи на християнските постулати. След като проявил цялата си справедливост спрямо философските си противници, той изложил всичките си лични аргументи за истината на религията. (Анселм Кентърбърийски постъпил по подобен начин.) От този момент натък атеистичните философи написали редица книги против религията, като копирали приведените от светия Тома антиатеистични аргументи.

Вярващи, които смятат, че атеистите не могат да имат основателни аргументи, не трябва да излагат открито невежеството си. Бог, който е дал сила на лъвовете и ловкост на тигрите, въпреки че знае, че някои от тях могат да погълнат Неговите чеда, е дал на атеистите простор за съмнение, както и достатъчно добри аргументи за техните убеждения. Тези аргументи остават валидни.

Философите от индуската секта "Джайна" в Индия се ползват с такива. В тяхната свещена книга "Махапурана" е написано: "Ако Бог е съвършен, Той не се стреми към човешките цели (справедливост, изгода или удоволствие). Какво друго е целял Той, когато е създавал Вселената. Ако кажете,

че Той е творил всичко без цел, защото по природа е творец, тогава Бог е безцелен. Ако го е сътворил, за да си запълни времето, то това е игра на неразумно дете. Ако Той е сътворил света от любов към всичко живо, или защото е имал нужда от живи същества, защо тогава не е направил Своето творение изгълнено с щастие и лишено от всякакво нещастие? Бог извършва голям грях, когато убива децата, които сам е сътворил. Ако кажете, че убива само за да унищожи лошите създания, тогава защо изобщо ги е сътворил?"

Никой не знае защо е имало Сътворение и защо Вселената е съставена както от материя, така и от дух.

Атеисти и вярващи не знаят отговора на много въпроси.

Не е нужно да отиваме толкова далеч например до джайнизма, за да се натъкнем на този проблем. Апостол Павел задава шокиращия въпрос: "Що от това? Тяхното неверие ще унищожи ли Божията вяроност?" (Римляните 3:3)

"Несправедлив ли е Бог, когато нанася гняв?" (Римляните 3:5)

Ако един Апостол на Христа може да постави подобен въпрос, тогава можем ли ние да виним атеистите. Дори Вторият Ватикански събор заявява, че има невинен атеизъм, който не изключва спасение.

Нашият разум представлява действаща демокрация, тъй като нито един разум не се вслушва само в един глас. Защо по въпросите на религията трябва да звучи само гласът на вярата?

Аз самия някога бях атеист. После станах християнин. Що за вярващ ще съм аз, ако не проявявам разбиране спрямо онези, които са останали верни на своята първа любов, атеизма, докато аз се отказах от него?

Ако има Бог, въображението трябва да бъде част от Неговото творение. Въображението с присъщия си размах, безрезервно си представя началото на еволюционното развитие на земята като вихър от атоми, откъдето е произлязла маймуната, а след това и човекът. То може да отрече и Бога като реалност.

Ние не можем да съдим атеистите, защото сред вярващите също цари неверие. У всички хора са насадени корените на греха.

Но както има неверие сред вярващите, така съществува и вяра сред атеистите.

Марксистките атеисти мислят диалектически. Средностатистическият разум може да разсъждава само логично: "А" е "А", което означава, че "А" не е "Б". А или е А, или не е А. Трета възможност няма. Диалектиката казва обратното: "Всички неща са взаимно проникващи противоречия." Животът означава смърт. Да бъдеш атеист означава да си така обвързан с Бог, че да е наложително да отречеш Неговото съществуване, за да постигнеш духовен мир. Няма спокоен атеист."

Аз не оповестявам навред: "Нямам 1 милион долара в банката", защото подобно отрицание не е подчинено на никаква цел. Но защо някой ще полага усилия да убеждава всички, че няма Бог, ако не е измъчван от съмнения по отношение на Неговото съществуване?

От друга страна, ние признаваме, че да бъдеш вярващ означава да откриеш в самия себе си такава силна склонност към съмненията, че вярата в Бога трябва непрестанно да се подчертава и укрепва.

Енгелс пише, че дори и в най-предания християнин кълни семе, което може да доведе неговото развитие до атеизъм. Така е вярно и обратното: че всеки атеист е потенциален вярващ.

Във връзка с това ние си спомняме наблюдението на свети Франц Ксавиер: "Много хора не могат да станат християни, просто защото няма никой, който да ги направи християни." Папа Йоан Павел II добавя: "Аз често чувствам порив да обиколя висшите училища на Европа, да извикам онези, които притежават по-голямо образование, отколкото любов към ближния и да им кажа: О, колко голям е броят на душите, изключени по ваша вина от небето."

Много хора стават атеисти поради множество въпроси, останали без отговор.

Човечеството е преминало от лова със стрела и лък и от убийството с камъни до унищожението с атомната бомба. Къде е Бог в тази картина? Сартър изглежда е имал право, когато казва, че "историята върви напред, без да познава себе си, иначе не би поела по този кървав път."

Библията казва, че Бог не може да гледа безчестие. Как тогава понася вида на този лош свят и го оставя да върви по лошия си път нататък?

По-нататък Библията казва, че никой човек не може да види Бога и да остане жив. (Изход 33:20) Но тя продължава мисълта си няколко стиха по-надолу, като казва, че можем да Го видим само отзад. (23 стих) Докато бъдещето остава загадка за нас, ние можем да Го видим само в минали събития.

Християните вярват, че в края на този свят ще се появи светлина, която ще освети всичко минало. Но пътят, който ни предстои, е труден и отговорът е далече. Сегашният мрак позволява възникването на атеизма не само в комунистически страни, но и в много части на западния свят.

Ако в Светото писание се казва, че Бог приготвя риба, която да погълне Йона (Йона 2,1), то Той вероятно би могъл да подготви и този голям поток на атеизма, който поглъща толкова много хора?

Атеисти забелязват, че християните се молят: "Да дойде царството Ти." Обикновеният човек не може да прецени колко ужасно е за един цар да бъде без царство.

Колко много хора се събират около свалените царе на Румъния, България, Гърция или Иран? Тогава защо трябва да се учудваме, ако Бог няма много привърженици? Удивително е, че Той има толкова много поклонници! Той е единственият цар без царство, когото прославят и комуто се кланят милиони хора.

Тъй като Той е цар без царство - най-малкото невидимо за този свят царство - да бъдеш заедно с Бога означава да бъдеш лишен от светските радости.

В притчата на Исуса Христа за блудния син се разказва за един млад човек, отклонил се от правия път, след което отново се завърнал в бащината къща. От радост бащата извикал музиканти и устроил празненство по повод завръщането на сина си. Когато по-старият брат се върнал от работа и чул музиката, той се осведомил за причината, защото рядко се чувала музика в бащиния му дом.

И в дома на нашия Отец рядко звучи музика. Тези, които са му верни, стенат под тежкия си кръст. Можем ли да упрекнем някого за това, че избягва пътя на тежкото страдание и предпочита този на щастието и радостта. Славеите и лястовиците искат да пеят песни.

Не за всяко атеистично становище са виновни атеистите.

Никой не се присъединява към вярата. Човек

следва вярващия. Ако хората не възприемат нашата вяра, причината може да е и в това, че самите християни не я практикуват.

За Исус е казано, че Той е "отпечатък на Неговото същество" (Евреите 1:3), но Той "се отказва от всичко" (Филипяните 2:7). Християните се молят да бъде свято името Му, въпреки че Той Самият не търси слава. Той се унижава, затова и в известен смисъл не можем да виним атеистите, че не виждат в Него Царя.

Но не само Бог е труден за разбиране. Цялата реалност е непонятна. Атомът е загадка, както и растението, човекът, талантът.

Християните жертват своя интелект, времето си, парите и живота си за Христос. Те нямат сребролюбив нрав. Те са доволни от това, което разбират. Що се отнася до останалото, те се задоволяват да приемат тайната като тайна.

Атеизмът има своите добри доводи. Но човек развива множество методи, за да заобиколи действителността. Религията също има своите добри доводи. Не желаш ли да обърнеш внимание на тях?

Ако не, то приеми ги като сведение, че ние сме готови да уважим твоята смелост, особено ако живеем в християнско обкръжение.

На една беседа един епископ привел следния пример за нравствена доблест пред учениците: "Едно момче, което преди да си легне се моли на колене пред всички останали в спалнята." След което той попитал момчетата, дали могат да си представят друг подобен пример. "Да - чул се глас от класа. - Един епископ в общежитие заедно с други епископи, който се пъха в леглото, без да се помоли преди това."

Атеистите също са длъжни да признаят доблестта на вярващите.

Един мисионер, върнал се от Уганда, разказва вкъщи следната история:

Неговата църква чествала Благодарствения ден. Но вместо да донесат подаръците предварително, за да се украси църквата, вярващите ги донесли едва неделя сутринта. Когато службата свършила и мисионерът погледнал планината от подаръци, сторило му се, че чува нещо. Той погледнал надолу и видял малко африканско момиче.

Мисионерът попитал: "Искаш да поговориш с мен ли?" Малкото момиче пристъпило много плахо напред и казало: "Аз също бих искала да дам нещо!" След което то измъкнало една чанта изпод бедното си облекло, отворило я и започнало да вади една след друга шепи сребърни монети, докато на масата се натрупала сребърна планина с по-голяма стойност от всичките подаръци взети заедно.

Мисионерът казал: "Не трябваше да правиш това. Кажете, откъде си взела парите и ние ще ги върнем обратно!"

Тогава детето избухнало в плач: "Всичко това ми принадлежи." Мисионерът извикал: "Това не може да са твои пари. Ти си прекалено бедна, за да имаш толкова пари."

Оказало се, че момичето се е продало в робство, за да дари парите на църквата като благодарност към Бога.

Най-верният път да стигнеш до Бога е да станеш подобен Нему, да се жертваш като Него. Така съветва равинът. Опитвал ли си някога?

Атеистичното становище оставя един въпрос открит, който си е задавал още крал Едуард фон Нортумберланд в 625 г. след Христа. Той не знаел

дали да позволи на първите мисионери да проповядват Евангелието на Британските острови.

Един знатен човек предложил следното:

"Животът е като банкетна зала, в която ти и твоите рицари седите около масата. Зима е и навън вят бурни ветрове. Но вътре е топло. Едно врабче влетява през малък отвор, прекосява уютната зала и излетява през друг отвор отново навън. Като врабчето ние намираме, че животът в банкетната зала е поносим, но не знаем какво ще излезе от това, нито какво ще последва. Ако новото учение може да ни го разкрие, трябва да го последваме."

Християнството било прието, защото има отговор на този въпрос.

Ученият Джон Халдан спорил веднъж с един християнски свещеник, че в една вселена, която обхваща милиони планети е неизбежно на една от тях случайно да възникне животът.

"Скъпи господине, казал тогава свещеникът, ако полицията намери труп във вашата кола, ще си каже: Има милиони коли по света. В една от тях със сигурност трябва да лежи труп? Смятам, че ще искате да знаете кой е сложил трупа в колата."

Хитлер твърдял за себе си, че е религиозен. В своята книга той казва, че водил борбата на Господа. Той казва също:

"Аз вървя по пътя, начертан ми от провидението с увереността на един лунатик."

Гьобелс, адютантът на Хитлер, също бил уверен в себе си. В своя дневник той пише: 21 юли 1926 г. "Евреинът несъмнено е антихриста в световната история." Той вярвал, че е Божият войн, когато убивал евреите.

Хитлер не е нито първият, нито последният,

убивал в името на Бога. Нека помислим само за Аятолах Хомейни в Иран. По времето на Инквизицията много умирали от мъченическа смърт на кладата в името на Бога. Но тези, които ги изгаряли, били също толкова убедени, колкото и мъчениците, че служат на Бога.

Това, което един фанатичен религиозен убиец разбира под понятието Бог и чувствата, които това понятие извиква у него, несъмнено се различават от чувствата на един истински, любящ и смирен вярващ.

Представата за Бог, принадлежащ към някоя партия, е погрешна. Нито една нация, класа, партия или религия не може да твърди "Бог е с нас". Това означава, че Той е против всички останали.

Не е чудно, че много хора са станали атеисти от възмущение против подобно лъжливо понятие.

Библията понякога говори със загадки, подобни на "коаните", които трябва да разгадават последователите на Зен будизма. Апостол Павел например пита: "Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде против нас?" (Римляните 8:31)

Обикновено се дава следният отговор:

"Никой." Но целият опит на Божиите чада противоречи на този прост отговор. Много хора ожесточено се борят против онези, които се съединяват с Бога.

Затова отговорът "Никой не може да е против нас" е погрешен. Тъй като въпросът е погрешен, той не може да изисква правилен отговор така, както не може да има правилен отговор на въпроса: "Сумата от кои две четни числа е 19?" Въпросът е погрешен. (не е правилен)

Бог не е партиен. Той не може да бъде на "наша" страна. Той не може да бъде национален, деноминационен или расов Бог. Ако е възможно ед-

но същество да живее на отрицателна частица вътре в атома, то несъмнено ще Го счита за отрицателен Бог. Може би атеистите в известен смисъл живеят в отрицателна духовна сфера и затова виждат Бог с минусов знак пред Неговото име.

Бог запазва както лъвовете, така и овцете.

"Той прави слънцето Си да изгрява на злите и на добрите, и дава дъжд на праведните и на неправедните." (Матей 5:45) Той не е пристрастен Бог и не желае аз да бъда пристрастен. Във всеки конфликт Той ме учи да се радвам с победителите и да плача с победените. Апостол Яков казва: "Мъдростта, която е отгоре е... нелицемерна." (Яков 3:17)

Божията милост не се ограничава в рамките на една социална грижа. Тя не се ограничава в рамките на църквата. Атеистът не е изключен от нея. Този, който търси истината, търси Бога независимо дали знае, или не знае това.

Атеизмът на един човек може да бъде неговият път към Бога. Често погрешните мисли са път към истината. Айнщайн казва, че 99% от размишленията му са били неправилни. Търсенето на истината наподобява филтриране. Много мисли трябва да минат през ситото, докато остане правилната.

Лекарството за сифилис "Неосалварзан" е известно в медицината под номер 606, защото 605 неуспешни експеримента са били необходими, за да бъде открито. Ето как грешките се оказват път, който води към истината.

Атеизмът също може да бъде за много хора необходим трамплин в посока към истината. Всеки календарен ден обхваща не само светлината, но и тъмнината. "И назова Бог светлината ден, а мрака нощ. И стана утрин и стана вечер - ден първи." Утро без предшестваща го нощ не е ден.

Нощта има своето място в природата и атеизмът има своето място в един грешен свят. Много от неговата критика на религията съответства на действителността. За съжаление вярата не винаги води към доброто. Вярата в Бог зависи от съответната представа за Бога.

Погрешната представа за един пристрастен, недостижим и изключващ някои групи хора Бог не е призната от много хора, които решават да реагират на нея, като отрекат един такъв Бог. Те наричат себе си атеисти.

Не всички библейски понятия удовлетворяват всички хора в наши дни. Светото писание съдържа представи за Бога, които са приемливи само за една малка част от обществото. Колкото повече човек вниква в Библията, толкова по-големи стават трудностите му.

Съдиите на Исуса не могли да се оповават на свидетелстващите против него, тъй като в някои детайли те защитавали различни становища. Но казва ли всеки един от описващите Неговите дела истината - цялата истина и само истината.

Апостол Павел открито признава, че е приспособявал истината към своите слушатели: "За юдеите станах юдеин, за да придобия юдеи; за тия които нямат закон, станах като че няма закон..." (Коринтяните 9:20,21) Той признава също, че е давал различни порции истина: духовно мляко за едните и твърда храна за другите.

Ако изучаваме Светото писание в оригинал, трудностите се умножават. Бог е наречен "кадош" - свят. На еврейски тази дума означава и "извратен". Бог си присвоява едно двусмислено название.

Той може би има основателна причина за това; а именно да покаже, че в Своята милост се отъж-

дествява с най-лошите хора и че те могат да имат достъп до него.

Но това не облекчава атеиста, за да го възприеме по-лесно.

Какво може да каже пацифистът за едно Негово име "Господ на войските" или по-просто "Бог на армиите".

Как ще реагира привърженикът на целомъдрието на факта, че мъже като Давид и Ииуй (4 Царе 9:11) са възхвалявани в Библията, макар че са много далеч от това да представят примери за целомъдрие.

В Стария завет, който по времето на Христа е бил единствената Библия, има много трудноразбираеми места.

Защо са били необходими жертвоприношения на животни? Защо Бог решава след грехопадението на Адам и Ева да ги облече в кожи? Защо жертвата на Авел - невинно агънце - бива приета от Бога, а жертвата на Каин - плодовете на земята - бива отхвърлена? Защо много векове по-късно, когато еврейските роби решили да напуснат Египет, било необходимо да се намажат праговете и рамките на вратите с агнешка кръв, за да бъдат спасени.

Освен това ние четем, че Бог изпратил на страната суша и глад. Веднъж Той изпратил един ангел на смъртта, който в една нощ избил 185 000 мъже от асирийската армия.

Когато израелтяните, водени от Исус Навиев, избран от Бога за приемник на Мойсея, навлезли в страната Ханаан, им било заповядано да убиват не само мъже и жени, но и деца.

Когато четях историите за Исус Навиев на шестгодишния си син, той отбеляза: "Бог е заповядал тези неща, преди да е станал Христос."

Подобно обяснение на едно дете може да пре-

дизвика у нас смях, но е било време, когато жестокостта е била приписвана на Бога, за разлика от Христос, който проявявал любов. Защо е тази разлика?

За да усложни още повече нещата, църквата приела в своя арсенал всякакъв род процедури, за които самият кардинал Нюман пише: "Ползването на църковните храмове и още посвещаването на отделните светци и украсяването в особени случаи с дървесни клонки, тамян, лампи и свещи; пожертвованията при оздравяване от болест; светена вода, убежища, празници и календарни дни; процесии, благословия за времето, свещенически одежди, тонзури, годежни пръстени, обръщането на изток, образи от по-късни времена, може би и църковните песни и Кюрие Елейсон (Господи Помилуй) - всичко това има езически произход и е било прието от църквата и осветено от нея."

Ние признаваме, че не е леко за атеиста да стигне до Бога. Ние добре разбираме атеиста. Той не е единствен, когато си поставя въпроси за Бога. Вярващи и дори светци са се съмнявали много повече в Него, отколкото атеистите.

Света Тереза Авелска, една от най-преданите учителки на Християнската църква, гледайки как страдат верните праведници, се молела: "О, мой Боже, колко вярно е това, което казват, че когато Ти призоваваш някого на служба, Ти му изпращаш голяма скръб." Иов и Давид се оплакват на Бога от подобна несправедливост.

Християните знаят нещо по-добро от това да твърдят, че имат отговор за всичко и притежават цялата светлина. Те признават не само наличието на светлина и мрак, но и на сумрак. Когато Исус казва "изпълнен със светлина", Той има предвид

само "яркото сияние на свеща" (Лука 11:33), а не силните лъчи на прожектора или лазера.

Християнството се намира в постоянно напрежение, причинено от нерешени проблеми. Всеки християнин носи кръст. Ако няма никакъв друг кръст, той носи кръст с мъчителни въпроси, които го обременяват до последния му дъх. Това, което още повече утежнява нещата, е обстоятелството, че той никога не търси отговор, защото знае, че отговорите лежат извън пределите на този свят.

Съдейки Исус, първосвещеникът Каифас, сблъскал се с обвинителите на Исус, противоречащи си един другиму, бил достатъчно мъдър да зададе въпрос направо на Исуса. Това е и единственото решение на нашите проблеми. Исус живее днес и можем да Го поинтаме. Постави въпросите си Нему! Аз постъпих именно така и получих удивителен отговор:

Очевидно е, че няма Бог. Как може любящият и всемогъщ Бог да предопредели или дори да допусне лагерите на унищожението Аушвитц и Гулак? Но човек достига до истината, когато се откаже от очевидното. Очевидно е, че Земята се върти около Слънцето. Целият опит на човечеството потвърждава този факт. Всъщност ние сме открили истината, поставяйки очевидното под въпрос. Очевидно е и това, че живеем в материален свят. Истината е, че ние живеем в пусто пространство, в което елементарните частици кръжат на такова голямо разстояние една от друга в съотношение към техния размер, колкото отдалечена е Земята от Слънцето.

"Ето защо, макар и да ти се струва очевидно, че Бог не може да съществува, търси истината отвъд очевидното."

На това място трябва вече да е станало ясно, че аз приведох много аргументи, които атеистите никога не биха привели. Направих го от прекомерна любов към тях. Истината е, че повечето атеисти изобщо нямат аргумент.

Джонатан Суифт пише: "Безсмислено е да се опитваме да изведем човек с логически убеждения от нещо, в което той никога не е вниквал." Ето защо аз няма да отговарям на приведените по-горе атеистични аргументи.

Оказва се, че някои хора случайно са атеисти, както други случайно са вярващи. Фактически не толкова атеистите отричат Бог, колкото хората, които се чувствата отхвърлени от Бога. Тогава те търсят разумни причини за трагичното си положение.

Те са като лисицата в баснята на Езоп, която, наблюдавайки гроздето, което не може да достигне, стига до заключението: "Сигурно е кисело. Въобще не го искам." Много хора отричат Бога, защото не могат да го докоснат.

И така просто ще кажа, че Бог съществува. Поради бедността на човешката реч се налага да го повтаряме, въпреки че разбираме, че се получава тавтология, когато казваме "Бог съществува". В думата Бог се вмести и понятието "съществувам".

Симон Уайл, писателка с еврейско-християнски произход, дълбокомислено казва: "Ако на един напълно изолиран от останалия свят остров живеят само слепи, светлината за тях ще бъде като свръхестественото за нас. За тях светлината ще бъде нищо. В тяхната физика няма да има място за теорията за дисперсията на светлината и въпреки това тази физика напълно ще обяснява достъпния за тях свят. Светлината не удря, не е тежка и не може да

бъде изядена. За тях светлината просто не съществува."

Но дали слепите съзнават, или не, че има светлина, факт е, че именно светлината кара растенията и дърветата да се стремят нагоре въпреки закона за земното притегляне. Без светлина нямаше да има какво да ядем.

На екрана в киното можем да следим с часове всякакви видове събития. Но ако внезапно светлината изгасне, събитията ще спрат развитието си. Макар че светлината няма никакво отношение към действието на екрана, без светлина това действие ще бъде прекратено.

Слепите хора имат само четири сетива, вместо пет както другите хора. Не е ли възможно на атеистите да им липсва едно сетиво, което вярващите притежават? За слепите светлината се намира в сферата на метафизиката. За атеистите вярата в съществуването на Бог, която е така естествена за вярващите, както вярата в съществуването на всичко останало, също може да е метафизическо понятие.

Вярващите не гледат на Бога като на закрилящо ги същество, което им предлага сигурност в житейските бедствия. Той по-скоро им предлага призив да Му подражават в любовта и самопожертвването.

Той не е нито универсално лечебно средство против всякакво зло, нито пък разрешава всички проблеми. Той, който е Любов и Истина, призовава хората към великото приключение да се изкатерят до върха и да извисят другите до себе си. Религията призовава към борба и саможертва. Религия, която не вмести в себе си трагичното, не е религия.

Някои хора са атеисти, защото много християни са проявявали неправилно пред тях вярата си. По-

някога човек може да счита себе си за атеист, макар че в действителност потвърждава съществуването на Бог с такава категоричност, с каквато се кланя пред изискванията на нравствеността или която проявява чрез своята любов и състрадание в отношението си към бедните, докато мними вярващи отричат Бога чрез начина си на живот.

Казвайки всичко това, ние призоваваме атеистите да оставят настрана своето нищожно "Аз", ако искат да познаят истината. В търсенето на истината няма място за "Аз".

Кой болестотворен микроб (ако можеше да разсъждава) би се свързал с Пастьор? Той би го сметнал за Хитлер. Но ако този микроб можеше да разбере, че използването му при експерименти с животни и потенциалното му унищожаване са необходими за създаването на едни по-добър свят, зад пределите на неговото познание и опит, вероятно охотно би приел своята съдба.

А какво, ако нашите страдания са жертва, необходима за една по-висша цел? Или иначе казано - какво, ако нашето земно страдание на този беден свят ни прави способни да познаем всички радости и предимствата на тази жертва са в едно утвърдно съществуване, което е възможно именно чрез нея?

Аз мога да разбера един такъв Бог и да се възхищавам не само от Неговото съзидателно дело, но и от разрушителната му мощ. Ние се молим Нему като на Единствен, който "умъртвява и съживява" (I книга на царете), който разрушава и строи, и то в процеса на изграждане на Своето вечно и славно царство, което ние вярващите днес трябва да изстрадаме, а един ден ще разделим с Него.

Забавно е, когато дете, принудено да яде моркови и грах, защото съдържат витамини, пита: "Защо Бог не е сложил витамините в сладкишите и сладоледа?" Едно дете може да бъде извинено, задето не разбира належащите проблеми.

Но възрастните просто не трябва да смесват доброто с приятното.

Погрешни представи възникват, когато хората признават съществуването само на този свят. Това е също, както ако някой от милионите безпомощни хора в Бангладеш твърди: "Животът - това е глад. По-добър живот не може да има." Или ако зародишът в майчината утроба стигне до заключението: "Това мрачно място е цялото съществуване. Отвъд тази водна предпазна обвивка няма живот."

Ние ще изпаднем в отчаяние, ако ограничим нашето съществуване в рамките на тесния затвор на възприятията ни, получени чрез сетивата и разума. С течение на времето ние ще се усъмним не само във възможността за друг живот, но дори ще престанем да го желаем, както човек в гладна стачка след първите пет или шест дни загубва всякакво чувство за глад.

Една индийска легенда разказва за един роб, който получил като подарък от ангел пръстен, даряващ вечен живот. Но животът на роба бил толкова тежък, че той не желал неговото продължение и предложил пръстена на един цар. Но грижите около управлението на царството били толкова големи, че царят не могъл да понесе мисълта за вечен живот и подарил пръстена на своята съпруга. Но и нейният живот бил нещастен. Тя обичала един офицер, който не можел да се ожени за нея, защото била свързана с царя, и затова тя дала пръстена на офицера. Но и животът на офицера бил нещълноценен. Той трябвало да се преструва,

че обича царицата, но в действителност обичал друга жена. И така той подарил пръстена на един роб - същия роб, който ангелът облагодетелствувал.

В тази кратка история, изпълнена с ирония и отчаяние, всяка фигура има изкривена представа (схващане) за живота. Оплетени в мрежата на нещастieto, те вярват, както е вярвал и Буда, че животът може да бъде само нещастен и че идеалното състояние е нирваната - състояние на несъществуването.

Ние сме уверени, че съществува друг живот, защото съществува Бог, който може да ни го подари.

Християните знаят, че Бог остава скрит, дори и след Своето откровение в Библията. Латинската дума (*revelatio*) има две значения, а именно откровение и повторно скриване. Християните знаят за славата, скрита под булото.

Лакеите често са по-добре облечени от празнуващите. За повечето хора реалното и осезателното са по-привлекателни от невидимия Бог. Така е възникнало идолопоклонничеството. Но ние се искаме да бъдем измамани от блясъка, колкото и осезаем и прекрасен да е той. Ние търсим невидимото, придало на видимото подобно великолепие.

Ние се радваме на малкото, което можем да узнаем за Него, дори и това да означава съгласие с думите на Свети Бонавентура: "Ние можем да знаем за Бога само това, което Той не е и не това, което Той е."

Други мислители са стигнали до същото заключение. Николай фон Кузя казва: "Разумът знае, че не Те познава, защото знае, че Ти си недостижим,

защото непознаваемото не може да бъде познато, невидимото да се види, недостижимото да се достигне." И по-нататък: "Ако някой направи проект, с помощта на който Ти ще станеш достижим, то аз ще зная, че този проект не е за Теб, защото всеки проект свършва пред стените на рая... Както и ако някой каже, че ще разбере и ще предложи средство за Твоето познание, този човек ще е далече от Теб... предвид това, че Ти си абсолютен и стоиш над всички човешки представи за теб."

Гьоте пише: "Най-висшето е неизразимо."

Терстеген пише: "Бог, който може да да бъде разбран, не е Бог. Ти не трябва да даваш толкова внушителни обяснения за него, които като че искат да прогонят обгръщащите Го тайни."

И Паскал: "Ако атеистите само се запознаят с религията, която преследват, преди да започнат да я преследват! Нашата религия не се хвали с това, че има ясна представа за Бога, че Го вижда без покривало. Напротив, ние казваме, че хората се намират в мрак и са далече от Бога, че Той е скрит от нашето познание и че дори името, което носи в Светото писание Го скрива."

"Защото отчасти знаем и отчасти пророкуваме." (I, Коринтяните 13:9). Неизвестността, в която се намират атеистите и от която се оплакват по отношение на църквата, потвърждава утвърждаването на църквата."

Разхождайки се по брега на морето и разсъждавайки за Светата Троица, Августин усещал някакво нетърпение поради това че не можел да получи яснота в хода на мислите, които го преследвали.. Изведнъж той видял едно дете, което жално плачело. Той се спрял, за да го попита за причината. Детето отговорило: "Аз плача, защото не мога да прелея цялото море в дунката, която изкопах в пясъка."

Тогава светецът получил своя отговор: "Как е възможно човек да се надява да разбере природата на неограничения Бог със своя ограничен ум?"

Християнството казва, че Бог е извън пределите на нашите ограничени представи. Онези, които се оплакват, че не могат да го докоснат, потвърждават нашето учение.

Ето защо да отричаме неговото съществуване е също толкова глупаво, колкото и да оспорваме наличието на разум, понеже не можем да го почувствуваме или да го докоснем с ръце.

Макар че нито един човек не е виждал Бога, всичко е от Него, за Него и в Него.

Ние осъзнаваме, че Той не се побира в нашите разумни представи, което може би обяснява защо атеизмът е така широко разпространен.

Но фактът, че едно същество не действа съгласно разбиранията ни, не доказва, че то не съществува. Апостол Павел смело пише за глупостта Божия, но той знае, че Той съществува и Го обича такъв, какъвто е.

Той всякога присъства, макар и много от Неговите чада да умират в мъки. Християните Му остават верни, дори когато им се струва, че ги е изоставил. Йов казва: "Ако и да ме убие Той, аз ще Го чакам." и "Защото зная, че е жив Изкупителят ми." (Йов 13:15;19:25)

Той е знаел, че е по-добре да има един любим, отколкото един омразен Бог. Всяко същество реагира по-добре на любов, най-вече Бог, който е любов.

Християните обичат Бог не за това, което могат да получат от Него - успех, талант или здраве. Те Го обичат такъв, какъвто е.

Във филма "Бог е чудовище" Ингрид Бергман казва: "Аз търсех един Бог, който да ме обича. И

едва когато се оказах в същата ситуация на Този, който е крещял на кръста "Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил", разбрах, че Бог съществува."

Бог показва чрез Христос, че Той е любов, че Той е самопожертвувателен и справедлив. И ние можем да Го познаем не чрез напразни опити да получим нещо от Него, а като се откажем от всичко останало.

Има само четири отговора на въпроса за произхода на Вселената.

1. Будисткото твърдение, че Вселената е илюзия.

Но това не разрешава въпроса кой е създал тази илюзия. Как е възникнала тя? Как се е получило, че умът да е способен да мисли за тази илюзия и което е още по-удивително - този ум да е достатъчно велик да открие, че Вселената е илюзия.

2. Представата, че Вселената е възникнала спонтанно от нищо. Но едно нищо, способно да произведе Вселена, не е нищо.

3. Вселената винаги е съществувала. Но това противоречи на втория закон на термодинамиката. Една такава вселена би загинала вследствие на увеличаващата се енергия и всичко би достигнало една и съща ниска температура, защото съотношението между недостъпна и достъпна енергия постоянно нараства.

4. Вселената е била сътворена. Има Бог и по негова заповед е станало това, което астролозите наричат "Големият взрив", чрез който материя, енергия, пространство, време и законите на физиката сами са предизвикали съществуването си.

Днес ние знаем, че Вселената невинаги е съществувала. Общопризнато е, че тя е имала начало и ще има край. Как е възникнала тогава?

Може ли арфата да съществува без майстор-творец, още по-малко това е възможно с чурулика-ща птичка.

Учените днес допускат вероятността, че скоро ще им се удаде да синтезират вирус. Те смятат, че ще бъдат в състояние да създадат по този начин живот от неживи частици.

Но това твърдение е невярно. За да могат да синтезират живот, те имат нужда от материални обекти, знания из областта на химията и физиката, както и от творческата сила на човека. Без последното не може да бъде постигнато нищо. Само керемидите все още не съставляват къща. На първо място е необходим архитект и основен план.

Простата материя се състои от уравновесена смес от протони и електрони, сили на привличане и отблъскване. Тези частици са така съвършено балансирани, че ние не усещаме могъщото действие на силите.

Професор Р. Фейнман от Калифорнийския технологичен институт пише: "Ако сте отдалечен на една ръка разстояние от някого и всеки от вас има един процент повече електрони отколкото протони, отблъскващата сила ще бъде толкова могъща, че ще бъде достатъчна да повдигне тежест, равна на тежестта на земята."

Кой е балансирали тези частици с такава точност и съвършеност?

И как бихме могли да обясним това, което става в живота при условие, че Бог не съществува?

Дарвинизмът не може да обясни еволюцията. Какъв принос има великолепната музика за еволюцията? Хората могат да живеят без нея.

Как тогава са възникнали канарчето, чучулигата и славея? В природата, както и в живота на човека,

енергията се използва и за това, което не е необходимо за биологичното преживяване.

Според Дарвин човешката реч е резултат от случайни мутации. Но за да може един човек да говори, трябва да настъпят големи изменения едновременно в мозъка, врата, челюстта, устата и езика. Колко голяма е вероятността за подобно случайно съвпадение?

Джордж Галци, деканът на американският институт за социологически изследвания, пише, че може да докаже съществуването на Бога със статистика.

Да вземем например човешкото тяло с кръвоносните му съдове, дълги хиляди километри. Може ли някой да твърди, че шосейната мрежа на Съединените щати е възникнала спонтанно? Кръвоносните съдове на хората с координираните си функции са далеч по-сложни. Да се твърди, че тази телесна мрежа (няма предвид останалите човешки системи) е възникнала случайно, е статистически чудовищно.

Какво богатство съдържа цялата Вселена! Един бряст произвежда 295 362 квинтилина 11136 квантрилина 1 584 000 000 семена, което означава, че в четвъртото поколение Слънчевата система може да бъде загълнена само с брястове.

Треската снася 9 384 000 яйца. Така говори Бог в Библията: "Да произведе водата изобилно множество одушевени влечуги." (Битие 1:20)

Бог се разкрива в природата и в живота не по-малко великолепно, отколкото в Библията.

Енергията, материята и законите в небесната сфера са същите като на нашата планета. Проведените на земята експерименти дават сведение за звездите. Бог е създал Вселена, която в случай че искаме да познаем, можем да разберем.

Айнщайн казва: "Най-непонятното във Вселената е, че тя изобщо се поддава на разбиране."

В речта си по повод получаването на Нобеловата награда през 1969 г. Макс Делбрук казва: "Истината, деца, е че всички ние участваме в една пиеса на марионетки кукли. Най-важното в подобна пиеса е да не се забравя идеята на автора."

Паскал правилно отбелязва в произведението си "Мисли": "Природата ни показва някои съвършенства, за да докаже, че е Божие подобие и някои недостатъци, за да докаже, че е само Негово подобие. Природата е така създадена, че навсякъде разкрива един изгубен Бог."

Нека тогава търсим великия Бог, когото сме загубили, сътворил Вселената от нищо. От значение е, че Вселената свидетелства не само за Твореца, но и за нищото, от което е създадена.

В една чаена лъжичка вода има толкова много молекули, колкото чаени лъжички вода има в Атлантическия океан. Нито един създаден от човешка ръка компютър не би могъл да изчисли колко много са те.

Но, от друга страна, ако можем да съединим толкова железни атоми, колкото са американските жители - приблизително 200 милиона - ще получим верига дълга едва два сантиметра. Ако нечий ум не може да проумее това, то нека обмисли факта, че атомът може да се дели и по-нататък и че по принцип се състои от празно пространство, така както молекулите са съставени от атоми.

Но ние само открявахме вратата към комплицираността. Към средата на нашето столетие се считаеше, че атомът е като Слънчевата система: в средата, състоящото се от протони и неутрони ядро и електрони, въртящи се около ядреното "слънце" подобно планети.

Протони, неутрони и електрони в различни съчетания в зависимост от елемента, който съставляват обясняват цялата тайна на материята. Атомът, който на гръцки означава "неделим" бе разчленен и тук изглежда нашите изследвания се изчерпват. Трите компонента на атома бяха основни и неделими.

Десет години по-късно бяха открити още около 100 елементарни частици - същински зоопарк от частици.

По същото време двама учени от калифорнийския технологичен институт, Гелман и Цвайг, установиха, че всички те имат някои общи форми. И така установи се, че образованията, които все още носят погрешното название "елементарни частици" съвсем не са елементарни. Те дължат своето разнообразие на различни съединения от пет още по-малки образования, наречени "кванти". Сега на тях се гледа като на основополагащи съставки на материята. Всяко образование получи свое наименование, но вече не "мезони" и "лептони" както в случая с "елементарните частици". Подобни названия се оказват неподходящи за тези нови открития.

Названията, които трезвомислещи учени дадоха на различните кванти, са най-малкото необичайни: "очарование, истина, красота, цвят и вкус".

Както при сладоледа има различни видове кванти. Има горни и долни, както и странни видове кванти. Така например два горни кванта и един долен дават елементарната частица барион.

Има и антикванти, така както за всяка елементарна частица съществува античастица.

Там, където има Бог, има и дявол: без Антихриста нямаше да съществува Христос. За познаващия физиката това трябва да е очевидно.

Гелман и Цвайг знаят много за квантите, но не

и дали те наистина съществуват. За математическите операции беше крайно необходимо да се предположи тяхното съществуване, така както и хипотезата "Бог" обяснява много неща във Вселената. Защо тогава не започнем с една хипотеза?

Двамата учени дълго време работеха с квантите, преди да им бъде известно математически функции ли са само те, или същински образувания.

Днес съществуват неопровержими доказателства за тяхното съществуване. Можете да имате неопровержими доказателства и за съществуването на Бог. В Космоса бяха открити нови квазори и пулсори, наречени съзвездия, слухът може да долови шумовете на Вселената, шума на "Великия взрив".

Нека направим аналогия: Има много невярващи, много атеисти по света. Думата произлиза от гръцки: "а" означава "не", "теист" произхожда от "Теос" = Бог. Атеистът е човек, който не вярва, че Бог съществува. Но до 1960 година всички хора бяха а - квоза - ристи и а - пулсористи. Тези образувания със сигурност са съществували и преди, макар и никой да не е знаел или да не е вярвал в тях. След това те са били открити и вече не е имало невярващи.

Ти също можеш да откриеш Бога.

Лаплас, бидейки вярващ християнин, казва: "Нямам нужда от хипотезата Бог."

Това се отнасяло до познатата тогава вселена. Но от онова време нещата значително са се усложнили: "Неделимите" частици се състоят от "очарование", "красота" и "истина". Следващият въпрос, стоящ пред учените, не пред богословите, е въпросът какво означават "истина", "красота" и "очарование". Може би изследователите поглеждат в Библията и откриват, че това са древни наименования на Христос.

Нашето столетие не е вече това, в което е живял Лаплас. Ние имаме нужда от хипотезата "Бог".

От сложността на природата до нейната привидна интелигентност ни дели само една малка крачка. Метерлинк пише в произведението си "Интелигентността на цветята": "Кога ще ни се удаде да конструираме един толкова стабилен, тънък и сигурен парашут като този на глухарчето...?"

Различните степени на развитие на растенията по отношение на размножаването и други следват точно нашата основна линия на изобретение и прогрес. Едно тромаво приспособление е следвано от по-просто...

Като че ли действително идеите у растенията възникват по същия начин както у нас ...

Растенията се движат пиинешком в тъмнината и се натъкват на същите препятствия. Като че ли те притежават нашето търпение, настойчивост и самовлюбеност, същата разнообразна и модифицирана интелигентност, почти същите надежди и същите идеали. Те се борят, както и самите ние против огромното, равнодушно обкръжение, което в крайна сметка им помага.

Но за да не се заразим от ентусиазма на Метерлинк, нека си спомним, че човекът е този, който засажда цветята.

Бог е създал един несъвършен свят, за да може да имаме дял в радостта от сътвореното. Той е създал реки, ние трябва да построим над тях мостове. Той ни е дал на разположение гори, суровини, незавършени продукти - всички мислими възможности, за да подобрим това, което Той е създал.

Но човек може само да подновява и претворява. Той не може да сътворява.

За един мислещ човек остава един - единствен реален избор: Ние живеем или в една мъртвородена, самоубийствена, абсурда вселена, където всички човешки усилия биват задушавани и се оказват напразни и безсмислени и където дори усилията на атеистите ще бъдат забравени, когато Вселената загине, или Вселената е създадена от един разумен Бог и ни насочва към едно прекрасно царство на мира, на любовта и покоя. Поставен пред подобен избор само глупакът може да каже: "Няма Бог."

Алфонсо де Лигуори пише следното в произведението си "Диалог между свещеника и вярващия": "Хората, животните, морето, планините, растенията и други подобни безусловно са сътворени създания, водещи началото на своето съществуване от "Първия принцип".

Ако тези именно не са съществували винаги, те не могат да дадат на себе си живот, който не са имали преди. Нещо несъществуващо не може да направи нищо. Ето защо те трябва да са получили своето съществуване от един друг свят.

И този източник трябва да е съществувал сам по себе си в едно минало, което няма начало.

А ако той е произведен от нещо друго, няма да бъде отговорен за всичко, както в случай, че беше "Първият принцип" или Творецът, а ще бъде едно създание като всички останали неща. Ето защо ние говорим за Първи принцип. Той няма да е такъв принцип, ако има начало. Ако той не е съществувал винаги, той не може да предизвика съществуване. Този Първи принцип ние наричаме "Бог" и Той, чието съществуване започва от само себе си, притежава всяко възможно съвършенство. И фактически, ако Той наистина не зависи от Никого, няма да има никой друг, който да може да Му каже (предопредели) какви съвършенства би могъл

да притежава. Неговата роля се състои в това да раздаде на всеки съответната роля или съвършенство. Ето как стигнахме до заключението, че Той е Бог с безгранична мъдрост, който знае всичко, което е било, е, и ще бъде; знае неща, които ще бъдат, и неща, които са възможни; както и че Той е Бог с неограничена мощ, който може да прави това, което винаги желае; че Той е с безгранична доброта и като такъв е безгранично свят и справедлив...

Ако този свят е възникнал само от материя и е бил призван към съществуване от онези сили, които са чисто материални и лишени от всякакъв разум, тогава ние трябва да кажем, че всичко е станало случайно и продължава да става случайно. Но в този свят съществува ред, който не би могъл да възникне с толкова красота и стабилност и не може да се съхрани в такъв вид без разум, притежаващ безгранична мъдрост.

Ние виждаме как слънцето непрекъснато следва своя път - година след година. Ние виждаме животните, които винаги възпроизвеждат своя собствен вид. Ние виждаме дърветата, носещи едни и същи плодове по едно и също време на годината. Кой би повярвал някога, че случаят, който не притежава разум, е сформирал този свят и е бил в състояние да поддържа толкова здрав ред в него? Защото съхранението на този ред е изисквал и изисква постоянно до голяма степен интелигентност.

Тези, които отричат Бога, биха могли да отвърнат, че целият този ред е дело на природата. А нашият отговор гласи: природата или не притежава разум - а аз повтарям, че една природа без разум никога не би могла да създаде този свят, чието формиране е изисквало и изисква висока степен на интелигентност, или че природата (за която те говорят) разполага с една чиста, съвършена интели-

гентност - и аз отговарям, че подобна природа е именно онзи Бог, който е сътворил света и комуто се молим."

По-нататък Лигуори казва: "Какво си представяме, когато употребяваме името Бог? Ние търсим едно висше, съвършено същество. Ние не може да си представим нищо по-добро. Ако Бог е всевишният Господ, Той трябва да разполага с безгранична мъдрост, безгранична мощ и всички останали съвършенства, и всички те трябва да са безкрайни.

Нека сега предположим, че има много богове, то тези богове или не са равни (всеки е зависим от другия), или един от тях е висшият, независимият и най-съвършеният и останалите са зависими от Него и следователно по-малко съвършени. Ако предположим, че всички те са равни и зависими, трябва да кажем, че никой от тях не е истински Бог, защото никой от тях не е така изключително съвършен, какъвто трябва да бъде Бог. Както вече споменахме, да бъдеш Бог означава да бъдеш най-съвършеният. Ако Бог е над всички и всичко, Той може да бъде само един и няма равни на себе си.

Ако допуснем съществуването на две висши същества, нито един от двамата няма да е всевишен и затова нито един от двамата няма да е Бог... По тази причина Тертулиан казва: "Ако не е единствен, Той не съществува. Защото, за да бъде наистина Бог, не трябва да има друг като Него; ако има такъв, той ще бъде равен Нему, а ако някой е равен Нему, Той няма да бъде всевишен (срещу (против) Марк Аврелий, 1.121.3)

Освен това, ако има други всевишни същества, нито едно от тях няма да е всемогъщо, защото, ако един от тях пожелае да направи нещо свобод-

но и безпрепятствено, тогава другите биха могли да му попречат. Ако другите могат да Му попречат, то той няма да е всемогъщ.

Нито един от тях няма да е всезнаещ и всемогъщ, защото всеки ще знае за всичко. Ако никой от тях не може да скрие каквато и да било тайна, той няма да е всемогъщ. От друга страна, ако той може да я скрие, тогава останалите няма да са всезнаещи.

Освен това ние можем да прозрем истината, че един-единствен Бог управлява света по това, че в него цари единна и постоянна хармония.

Това ни помага да разберем, че има един-единствен Господар, който направлява всичко.

Фойербах, един от учителите на Маркс, обяснява, че Лютер го е довел до потресаващото прозрение, че по-скоро човекът е създал Бога такъв, какъвто той би искал да бъде, отколкото Бог е създал човека по свой образ и подобие. Фойербах често казвал на шега за себе си: "Аз съм Лютер номер две."

Той приема обяснението на Лютер, че "вярата е създател на Божеството", но пропуска да го цитира в пълнота: "Вярата е създател (творец) на Божеството не като личност, а на земята."

Отражението на слънцето в езерото доказва съществуването на слънцето. Отражението на Бога в чистото човешко сърце доказва съществуването на Бога. Чрез своята система от мисли и чувства човек създава вътрешния Бог (Бога в себе си), така както определено съчетание от повърхностните молекули на езерото предизвиква точното проявление на слънцето във водата. Но това не доказва несъществуването на Бога, както Фойербах го допуска.

Истинският Бог е този, който вдъхновява великите произведения на изкуството и литературата. Какво щяха да бъдат (представяват) Данте, Микеланджело, Рафаел и Бах, ако нямаше Бог, който да ги вдъхновява за най-великите им постижения и да благославя произведенията им, посветени на прославата на Неговото Име?

Ленин казва: "Невъзможно е да бъдеш комунист, без да приемеш всички онези богатства, които е създало човечеството", но той не включва религиозните ценности.

Идеалът е само най-дълбокият смисъл на бъдещата действителност. А идеалът на религията, сливането с невидимия Бог, е предугаждането на една духовна реалност.

Лодж са аргументира със следното: "Нашите най-висши помисли вероятно са най-близо до реалността. Те са стадии по пътя към истината, иначе нямаше да ни хрумнат и нямаше да са признати за най-висши."

Ние трябва да се доверяваме на икономиката на природата. Тя не пропилява своя материал! Тя не е създала нито вола в полето, нито рибата в езерото с надежди (очаквания), надхвърлящи нейните възможности. Защо тогава е отредила на човека безграничното богатство на надеждата - духовния стремеж или вярата?

Защо на едно преходно създание, ограничено във времето и пространството, му хрумва мисълта да изобрети вечно същество?

Защо разумът на грешниците е измислил религия, която казва на хората, че те не трябва да грешат?

Ако няма Бог, който да опрощава, не може да има Вярa. Съществуването на вярата в един тайнствен Бог е само по себе си тайна, чудо, тъй като

има толкова много факти, които като че ли му противоречат.

Векове наред християните пеят: "Исус ще води Своята войска от победа към победа"... , въпреки че църквата е претърпяла и все още понася огромни поражения. Всички християни, било то и разделени на стотици вероизповедания, казват: "Ние вярваме в една, свята църква" и оповестяват една вяра, която противоречи на реалността. Те вярват в това, което е абсурдно за разума, което означава, че вярата сама по себе си е друга реалност, друг способ на познание, различен от мисълта.

Вярата няма и не се нуждае от доказателства. Вярата е доказателство за съществуването на Бог. Няма друга възможност да обясним, защо хората, които живеят в един лош свят, вярват в един добър Бог.

Вярата, както и любовта; не се нуждае от гарантирано знание. Един Ромео няма нужда от доказателство за това, че Жулиета удовлетворява неговата необходимост. Жулиета изпълзва в себе си доказателството.

Тъй като човешкото око е ограничено, науката потърси нови възможности за зрението. Зрителната способност бе разширена чрез увеличителни лещи, рентгенови лъчи, електронни микроскопи и управлявана с компютър топография. Днес ние изживяваме една експлозия на нови зрителни уреди, разбираеми единствено от техниците. С тяхна помощ ние виждаме реалности, непостижими за невъоръженото око.

Вярата е само още едно средство да виждаме по-далеч от човешкото око. С помощта на вярата човек може да види Божия свят.

Както любовта, така и вярата не се нуждае от научна формулировка.

Отричаме ли науката тогава, когато влюбеният не измерва първо своята любима, не събира сведения за кръвната ѝ група, обмяната на веществата или хормоналното равновесие и бактериите в червата ѝ?

Това трябва да го прави медицината! Любовта просто служи на този, когото обича и му отдава своя живот.

Затова научното богословие в християнството са празни приказки.

Просто вярвай в Бога, без да позволяваш на логиката и науката да поставят въпроси. Никога няма да съжеляваш за това.

Когато бях в комунистически затвор, един въоръжен с гумена палка офицер веднъж ме запита: "Осмели се още веднъж да говориш в килията за Бог и ще получиш каквото заслужаваш! Изобщо какво доказателство притежаваш, че Бог съществува?"

Аз отговорих: "Трудно е да дадеш доказателства на човек, който държи пръчка в ръката си. Една пръчка може да счупи главата, която съдържа доказателствата.

Позволете ми обаче да ви задам един-единствен въпрос: Аз самият познавам безброй атеисти, които в предсмъртния си час съжеляват, че не са вярвали и се покаяват. В последния миг те викаха: "Бог" или "Исус", или "Мария", или "Мохамед". Можете ли обаче да си представите един умиращ християнин, който съжелява, че е бил вярващ и моли: "Дарвин!"..., "Маркс!"..., "Волтер!"... елате и ме спасете от вярата?

Човекът е ръководен от собствените си мисли, но на кои от тях трябва да се опре? Както всичко

останало и мисловната способност познава висоти и спадове. Понякога ние се извисяваме високо, друг път падаме ниско или просто сме глупави. Ние трябва да се доверяваме на мислите си в най-висшата им форма. Такъв е случаят (философът Ясперс го нарича "гранични ситуации"), когато душата, съзирайки нещо красиво, е въодушевена или в момента на голяма опасност, като например навлизането в един непознат свят, настойчиво търси отговор. Тогава разумът работи възможно най-ревностно. В този момент няма атеисти.

Когато човек вижда смъртта да се приближава към него, той е обхванат от страх. Той встъпва в голямата тайна. Вярващите не се отказват в този момент от своята вяра, но атеистите често изоставят своето "неверие", защото да вярваш е по-правилно...

В онзи ден ударите ми бяха спестени.

Аз вярвам, че Бог съществува и че на Него можеш да се довериш изцяло. Спомням си един пример в полза на това твърдение, който предизвиква загадъчна реакция.

Библията претендира, че е книга, дадена от Бога. Но този Бог е много странен. Той внушава на библейските автори да напишат цели глави с оплаквания от Него, като че ли призовават хората да освободят душата си, разтоварвайки всичките си жалби при Него.

Струва си да прочетем само Йов 16:11-14;87- и псалм; Плачът на Перелия 3 и други подобни места на Светото писание. В тези откъси няма ни дума в защита на Бога.

Да обърнем внимание на следните думи на пророк Иеремия:

"Аз съм човекът, който видях скръб от тоягата на Неговия гняв.

Той ме е водил и завел в тъмнината, а не във виделина.

Навярно против мене обръща повторно ръката си всеки ден.

Застари месата ми и кожата ми: строши костите ми.

Издигна против мене укрепления; и окръжи ме с горест и труд.

Тури ме да седна в тъмнина като отдавна умрелите.

Обгради ме, та не мога да изляза; отегчи верите ми.

Още и когато викам и ридая, Той отблъсква молитвата ми.

Огради с дялани камъни пътищата ми; изкриви пътеките ми.

Стана като мечка в засада, като лъв в скришни места.

Отби настрана пътищата ми и ме разкъса; направи ме пуст.

Запъна лъка Си и ме постави като прицел на стрела.

Заби в бъбреците ми стрелите на тила Си.

Станах за присмех на всичките си люде, и за песен на тях цял ден.

Насити ме с горчивини; они ме с пелин.

При това, счупи зъбите ми с камъчета; Покри ме с пепел."

(Плачът на Еремия 3:1-16)

Така се оплаква един пророк Божий. Той води пропаганда против своя Бог, а Бог на свой ред я разпространява по целия свят. Един Бог, който позволява на един пророк да Го опише в Неговата Свята книга като "мечка в засада", като "лъв в

скришни места", безусловно заслужава пълно доверие. Той няма да скрие истината от теб.

Ако знаеш малко за Бога, тогава се вслушай във вътрешния си глас, наречен съвест. Той те предупреждава, че някой те следи какво правиш. Кой е този Някой? Разкажанието е едно от доказателствата за съществуването на Бога.

Атеистите, както и вярващите познават мъката, която изниква при извършено престъпление. Пред кого се осъждат те? Кому признават вината си? Те познават миговете на облекчение, когато усетят, че им е простено. Кой им прощава?

Едно почукване късно вечерта на вратата означава, че някой стои навън в тъмното. Съвестта доказва съществуването на Бога.

Ние вярваме в чудеса. Докато природните закони отразяват обикновените мисли на Бога, чудесата представят Неговите изключителни мисли. Не всеки възприема чудеса, но всеки е преживял странни "случайности". "Случайностите" са просто малки чудеса, в които Бог остава анонимен.

Веднъж Айнщайн посетил бащата на знаменития цигулар Йехуди Менухин - по това време вече, макар и само на седем години, концертен виртуоз. В разговор с бащата Айнщайн оспорил съществуването на Бога. Тогава се намесило детето: "Господин Айнщайн, аз ще докажа Неговото съществуване."

Великият учен погледнал развеселен момчето: "Добре, слушам те."

Йехуди извадил цигулката си и засвирил по неповторим, майсторски начин. Когато свършил, Айнщайн казал: "Има Бог. Ако го нямаше, как би могло едно дете да свири така?"

А що се отнася до онези, които не признават чудеса, простите факти в природата, както и изящността на техния разум и тяхната душа би трябвало да са достатъчни, за да се преклонят пред Бога.

Но те трябва да внимават в това дали се прекланят пред истинския Бог.

Някои религии имат странни представи за Бога.

В книгата "Риг веда", основоположна книга на индуизма, се съдържа следната многозначност: "Откъде идва това твърдение дали Бог го е създал, или не, знае само Той, главният управител на този свят в най-високото небе, или може би и Той не знае."

В египетски текстове, намиращи се от вътрешната страна на мумийни саркофази (2280-2250 г.пр.н.е.) Бог казва за самия себе си: "Аз съм творец на самия себе си дотолкова, доколкото се създадох според желанията си и в съгласие със сърцето си."

В будистката книга "Дигха Нейкая" се казва, че Брама само си въобразява, че той е творец, тъй както един петел си въобразява, че слънцето изгрива, защото той кукурига.

В гностични текстове от III, IV век от н.е. се оспорва това, че творецът е добър, че Той знае много.

Това, което шокира в много други религии, е фактът, че един добър и всемогъщ Бог допуска страдание.

Приемаме за нормално това, че не изглеждаме като камък, зърно, птица, животно или ангел. По същия начин има небесни същества, които не са човешки, така както небето не е земно.

За нас е нормално това, че живеем за сметка на

растения, цветя и животни. Ние живеем така, както ни харесва, дори това да огорчава ангелите и Бога. И при това притежаваме наглостта да изискваме от другите същества да не ни докосват.

Всяко същество на земята е както жертва, така и хищник. Човекът е най-големият хищник, но няма угризения на съвестта поради този факт. С какво право той изисква да не бъде жертва на който и да е организъм, способен да го умъртви, или да не бъде нападан от дивото животно, което възнамерява да застреля?

Един вълк, който разкъсва овцете ми, е лош и заслужава да бъде убит. Но ако не изяде овцете, ще го направя аз, като при това ще благодаря на Бога.

Ние трябва да приключим с мисълта за един Бог, пригоден към нашите нужди и нашето мнение. Когато Мойсей Го пита: "Как е името ти?", той отговаря: "Моето име е: "Аз съм, този, който съм."

Той не е такъв, какъвто искаме да бъде или какъвто си Го представяме." Той е, този, който е!" Той никога не е избирал какъв да бъде. Той просто не може да бъде нещо друго освен това, което е. За разлика от нас, хората, Той не се намира в постоянно противоречие със Самия себе си. Радостно, мъдро и с разбиране Той е този, който е! Това просто е неговото същество.

Но Всемогъщият също има Своите ограничения. Библията казва, че Той не може да лъже. Да благодарим Богу за това ограничение на Бога! Има още много неща, които Той не може да прави. Не може да се самоубие. Не може да отхвърли качества, които притежава, а именно: любов, сила, справедливост, милост. Без тях Той щеше да е един неблагонадежден Бог, който се променя според настроението си. Той стои под принуда, но

Той желае тази принуда. Ние бихме могли да променим някои наши черти на характера. Бог, който не може нито да лъже, нито да умре, иска да бъде такъв, какъвто е.

По-просто е да обичаш някои хора, отколкото да обичаш Бога. За човек може да се намери извинение, когато стори злина. Какво извинение мога да намеря за Бога, ако Той допусне да ме постигне злочеста съдба?

Той не се нуждае от извинение, защото е това, което е, без да го е избирал.

Вярващият в крайна сметка ще разбере, че това, което Той представлява, удовлетворява каквато и да била човешка нужда сега и завинаги. Необходимо е само да се приспособим към Неговото същество и Неговите планове, вместо да се опитваме да го приспособим към човешките очаквания. Той по-добре от Своите творения знае от какво действително се нуждаят те. И той подарява свободата, която сам притежава. "Защото, както е Той, така сме и ние в тоя свят." (Първото послание на Йоана 4:17) Ние можем да бъдем Негово подобие. Ние можем да кажем като Павел: "Но с Божията Благодат съм, каквото съм." (1 Коринтяните 15:10)

"Но духовният човек изпитва всичко; а Него никой не изпитва." (1 Коринтяните 2:15)

Всеки от нас може да стане Божие чадо и да притежава привилегиите от това.

Казват, че науката е в противоречие с религията. Странно, но Алберт Айнщайн, най-великият учен на нашето столетие, чието име носи Вселената, не знае за това противоречие.

Въпреки че той определено не е бил специалист в областта на религията, за нашите цели е изключително важно да знаем, че е стоял на страната на религията. "В нея, казва той, отделният човек усеща нищожността на човешките желания и помисли, както и величието на прекрасния ред, разкриваш се в природата и в света на мислите."

Той изискваше от науката и изкуството да съживят и запазят тези чувства у човека. И пише: "Космическата религия е най-могъщият и благороден импулс за научни изследвания... Най-прекрасното и дълбокото в опита на човека е чувството за тайнственост. Този, който не го е разбрал, за мен е като мъртъв, най-малкото като спял. Знанието и съществуването на непроницаемото за нас, на проявленията на най-дълбок разум и бляскава красота, до които нашият разум може да се докосне само в най-примитивна форма; това знание и чувство са истинската религиозност... Несъмнено убеждението за разумност и понятност на света, съответстващо на религиозното чувство е основата на всяка сложна научна работа.

Моята религиозност се състои в смирено възхищение от безкрайно превъзхождащия ни дух, който се проявява в малкото, което ние с нашия слаб преходен разум можем да знаем за реалността."

Руският учен Циолковски, смятан от някои за инициатор на космическите комуникации, пише: "Висшият разум, който е управлявал, управлява и ще управлява Вселената, не допуска нищо несъвършено."

Науката не се решава да противоречи на религията, защото тя най-добре от всички дисциплини знае колко малко знае всъщност.

Нютон пише: "Не зная с какво впечатление е светът от мен, но аз самият се чувствавам като че

ли съм малко момче, което си играе и се развлича на плажа от това, че намира от време на време хубаво малко камъче или красива мида, докато големият океан на истината лежи съвършено непознат пред него."

Да се говори, че науката противоречи на религията, е същото, като да се каже, че едно малко момче, което си играе на плажа, знае всичко за необятния океан, простиращ се пред него.

Къде са всъщност антирелигиозните твърдения на науката? Ние спорим не с науката, а с учените. Не е нужно да се отива далеч, за да стане някому ясно, че по отношение на великите научни проблеми има толкова теории, колкото и академици.

Лорд Келвин, президентът на Британското Кралско дружество на науките, заявява в края на миналия век: "Не е възможно да има летателни апарати, по-тежки от въздуха." С голяма самоувереност той пише също, че "радиото няма бъдеще" и че "рентгеновите лъчи ще се окажат лъжа".

Сър Ричард Уоли, бивш астроном на Кралска Англия, казва през 1956 година, че "космическите полети са чиста безсмислица".

Да се заблуждава е присъщо на човека от незапомнени времена. "Аз ще игнорирам всички идеи за нови съоръжения и военни машини, изобретението на които е достигнало пределите си, а за усъвършенствуването им нямам никакви надежди", пише Секст Юлий Фронтиний, техник на император Весиасиан, I в. от н.е..

Уинстън Чърчил не показва по-голяма прозорливост с обяснението си от 1939 г.: "Може би атомната енергия е толкова добра, колкото днешните взривни вещества, но е невероятно да се произвежда нещо още по-опасно."

Критиците на изкуството се оказаха не по-добри

от военните стратегии. В началото на XIX век Джон Хунт пише: "Рембранд в рисуването на портрети не може да се сравнява с нашия изключително надарен художник Рипингдейл." А в областта на финансите главният директор на Международния валутен фонд прогнозира в 1959 г.: "По всяка вероятност световната инфлация е в края си."

Нито един разумен човек няма да направи на основание на тези няколко изречения заключението, че трябва да се откажем от науката, изкуството и финансите.

Учените са само малки създания, една нищожна прашичка от Вселената. В сравнение с тях съществуват квазери с диаметър от милиони километри, хиляди пъти по-големи от Земята. Що се отнася до религията, която открива и твореца, и учените, и квазерите, тя остава невредима, независимо от това колко учени от различни векове се опитват да ѝ противоречат.

Къде е тогава чистата, нерелигиозна наука? Айнщайн казва в произведението си "Светът, какъвто го виждам" следното: "На нас ни е много трудно да си представим познанието на нашия свят без светлината на древната (това означава - религиозната), познавателна интерпретация. Съществува и друга трудност, която се състои в това, че нашата реч е принудена да ползва думите, които са неразривно свързани с тези древни (т.е. религиозни) понятия.

Науката сама по себе си е така тясно свързана с цялостното религиозно гледище, и обратно - да се изказва мнение, че науката противоречи на религията е равносилно да се каже, че религията противоречи на религията.

Интересно е, че както Нютон, така и барон фон Марчестоун, основателят на логаритмите, са пуб-

ликували коментари към библейското откровение на Йоана.

Религията може да бъде спокойна за взаимоотношенията си с науката. Когато Айнщайн посетил веднъж кардинал Фаулхабер, го попитал: "Какво ще направите, ако математиката докаже, че Вашата вяра е погрешна?" Кардиналът отвърнал: "Ще изчакам докато математиката намери грешката в изчисленията си!"

Да допуснем, че науката противоречи на религията: Ще е несъвместимо ли, ако признаем и двете? Защо трябва да бъдем последователни? Науката сама по себе си вече не е последователна; тя самата учи противоречиви неща. Вернер Хайзенберг казва в "Крачки отвъд границата": "Вероятно можем да обобщим, че в историята на човешкото мислене най-плодотворни развития сме имали там, където са се срещали два различни начина на мислене. Тези различни начини на мислене може да водят началото си от различни области на човешката култура или различни периоди, от различно културно обкръжение или различни религиозни традиции. Ако те наистина се срещнат или най-малкото между тях се осъществи взаимно влияние в резултат на случаен допир, можем да се надяваме, че ще последват нови и интересни развития."

Атомът се разглежда в зависимост от необходимостта както като частица, така и като вълна. Никой никога не е виждал атом, нито пък би могъл да назове местонахождението на даден атом. Можем да го сравним с точка, вещество без размери. Ученият живее на две равнища. В своята лаборатория - света, в който работи в един хаос от атоми, протони, електрони, неутрони. Неговата съпруга

също е сбор от подобни образувания, които със сигурност не предизвикват (възпламеняват) любов. В момента, когато се върне въщи, той забравя науката и неговата жена се превръща в любимия му партньор.

Ето защо за учения не е необходимо да постъпва научно спрямо духовния си живот. В лабораторията той може да изследва състава на материята, а в църквата може да се покланя пред духа на любовта, който управлява Вселената.

Науката се е отказала от изискването за задължителна последователност. Нека се откажем от тая последователност и в други области! Душата може да слее в едно възхвалявания в практическата религия човекоподобен Бог с възвишените метафизически представи за непостижимия Бог. Ние можем да обединим и противоречивите морални възгледи, вдъхновени от любовта.

Истината седи на стол с четири крака, от които науката е само единият крак. Останали са разум, вяра и интуиция. Друг източник на истината е фантазията.

По тази причина ние не се безпокоим, когато даден клон от науката за известно време привидно противоречи на религията. Той ще разшири своите познания и в крайна сметка един ден, когато и да е, със сигурност ще знае по-добре положението на нещата.

В античността и ранното Средновековие хората все още не са знаели това, което днес се знае за човечеството и Космоса. Те не са познавали вратата, която води към Бога, но са притежавали ключ за нея. Днес много хора могат да направят великолепно описание на вратата, но те са загубили ключа за нея. Правилното решение е обединяването на

религия и наука. Ние би трябвало да притежаваме както вратата, така и ключа за нея.

Факт е, че науката открива чрез прогреса това, което хилядолетия назад е казано в Библията.

Да приведем само един пример: Евангелистът Йоан предсказал в Откровение, глава 21, че от пространството ще дойде град на земята, наречен небесния Ерусалим, с около 2 500 километра височина, ширина и дълбочина. В продължение на две хилядолетия науката отричаше подобна възможност. Днес от нашата малка планета ние изпращаме космически лаборатории и говорим за "космически градове".

Книгата, написана преди две хиляди години от един необразован рибар, е била научна, защото е била религиозна.

Да допуснем, че Бог съществува. Добре, но кой е Той? Какво е Той? Какво имаме предвид, когато казваме "Бог"?

На тези въпроси има само един възможен отговор: "Бог е Бог". Всяко описание на Бога е само негово описание, но не и на самия Бог. Всяко изреждане качествата на Бога е изброяване на Неговите качества, но не и на самия Бог. Името "Бог" не е Бог, както и моето име не съм аз самият. Само Бог е Бог.

Тъй като Бог стои над всички останали създания, всички твърдения за Него, изказани с думи и приложими за другите създания, приемат съвсем различен смисъл отнесени към Него. Това, което затворникът и милионерът назовават като хубава храна, са две различни неща. За един примитивен човек симфониите на Бетховен няма да са хубава музика.

Какъв е Бог? В Библията пише, че "Той приличаше на камък яспис и сардис" (Откровението на Йоана 4:3) Ако се питаш, защо Той е сравнен с камък, правилният отговор ще гласи, ти щеше да зададеш същия въпрос, ако беше използвано друго сравнение. В Библията Бог е наричан и "мъж", "воин", и "сеяч". Той е сравнен с "ревящ лъв" и т.н., за да се покаже, че Бог може да бъде сравнен с много неща.

В "Битие Рабба" се казва, че равинът Йотца бен Перахиах, запитан, защо Бог говори на Мойсей от трънлив храст, отвърнал: "Всичко, което Бог прави, може да бъде поставено под въпрос, но аз няма да ви оставя без отговор. Бог е избрал този жалък, малък храст, за да ни покаже, че на земята няма място, където Той да не е присъствал, и трънливият храст не прави изключение."

Според Библията Бог преминава различни стадии. Той може да се събуди, да се извиси, да слезе, да пее, вика, благославя, проклина. Псалмопевецът казва: "Нашият Бог на небето прави всичко, що му е угодно" (Псалми 115:3). Ние не можем да изразим с думи, какво представлява Той наистина. Защото всичко, което бихме могли да кажем, се заключава в това, че Той е в центъра докато нашето съществуване преминава по периферията. Центърът на един кръг не може да бъде начертан, защото истинският център в действителност е център на онази точка, която чертаем.

В Библията ние четем, че човек не трябва да яде от плодовете на дървото, което стои в центъра (средата) на рая. Можем ли да посадим едно дърво в средата? Средата винаги ще бъде в самата среда и на най-малкото място, на което някой ще засади дърво. Всички ние живеем извън средата.

Тома Аквински използва в произведенията си

"Сентенции" на първо място изрази "Атрибути на Бога". Бог е назван добър, справедлив, мощен и т.н.. Всички тези названия означават едно и също, но с много различия, за да може нашият ограничен разум да си го представи по възможно най-разнообразен начин.

Лютер се опитал да отговори на въпроса "Какво означава да имаме Бог?" или "Какво е Бог?": "Бог е този, от Когото очаквате и получавате всичко добро и при Когото търсите убежище при всякаква нужда. Да имаш Бог следователно (означава) не е нищо друго освен сърдечна вяра и упование в Него. Само начинът, по който Го нося в сърцето си и се уповавам Нему, определя дали имам Бог, или идол. Ако твоята вяра е истинска и праведна, ти имаш действителен Бог. Но ако упованието ти е фалшиво и неистинско, действителният (реалният) Бог не е тук, тъй като вярата и Бог вървят ръка за ръка. Този, на когото принадлежи твоето сърце и комуто се уповаваш, е наистина твоят Бог."

Това не е дефиниция, защото твърде малко познаваме Бога, за да можем да Го дефинираме. Една френска поговорка гласи: "Un dieu défini est un dieu fini", - определеният (дефинираният) Бог е мъртъв Бог.

Разбира се, ние все още не сме виждали Бога, но ние виждаме красотата и мъдростта в Неговите Творения, които не биха могли да съществуват, ако не бяха част от Него. Ние сме доволни от малкото, което знаем.

Лютер пише: "Който вярва, че Бог е милосърден, има милосърден Бог. Така както вярваш, така и ще имаш."

Ако човек може да се държи по най-различен начин, то какво остава за Бога. Той може да ме из-

веде на светло или да ме остави да вървя в мрака.
(Плачът на Еремия 3:2)

Без много да разсъждаваме за Бога, ние разбираме дребните неща просто с вяра и сме доволни от това. Защо трябва да разсъждаваме за Бога? Какво би помислил един протозон (едноклетъчно) за човека? Ако притежаваше поне малко разум, щеше да знае, че неговите представи за човека може да бъдат само погрешни. Когато синът ми беше на пет години, ме питаше: "Какво трябва да направя? Скучно ми е." Отговорих: "Мисли за Бога!" Тогава той каза: "Защо аз с моята малка глава трябва да мисля за Бога? Нека Той, който има голяма глава, да помисли за мен."

Ние сме доволни от малкото, което ни е дадено чрез вярата.

Библията казва, че за Бога един ден е равносетен на хиляда години, а хиляда години на един ден. Това е така, защото Той живее извън времето. Както и един грам в състояние на безтегловност е равносилен на хиляда килограма.

Един ден времето ще престане да съществува за нас. Ние ще бъдем с Него. Тогава ще разберем всичко.

А дотогава нека не Го безпокоим с въпроси, преди всичко не с всичките ни "Защо" и "За какво". Тъй като Божият свят не познава времето, той не може да се дели на причина и следствие. Въпросът "Защо?" се отнася към друга област и по тази причина религията не би могла да му даде отговор.

Вместо да се занимаваме с всевъзможни догадки, нека просто вярваме. Бог ни се изяви в любовта. Той ще се изяви и като всеобщ съдник, което доказва единствено, че грешникът постъпва правилно, като се бои от Него. Но едно от качества на Бога, за което говори и Библията (Виж Йон

4:2), е, че прощава много неща. Така че вярващите в Него грешници могат да се уповават Нему, защото знаят, че заплахите Му за наказание не са абсолютни. Той може по-късно да им прости.

Вместо да се впускате в непостижими за нашия ум дълбини, нека сторим най-доброто, с което да почетем Бога. Ако някой иска да знае какъв е Бог, то нека наблюдава един истински вярващ. Търси човека, който в най-голяма степен прилича на Бога, който е такъв, какъвто щеше да бъде Бог, ако се разхождаше по земята, и ще разбереш някои неща за Божия характер. Много хора търсеха Бога на небето. Търсенето им бе обречено на неуспех. Как можеш да имаш успех в търсенето на когото и да е, ако не знаеш неговото име, външен вид и местоживееене?

Бог живее под разни имена и образи, като човек, който не желае да бъде открит. Никой никога не Го е виждал. Ние нямаме нито Негова снимка, нито отпечатьци от пръстите Му. Някогашният Му храм в Ерусалим вече не съществува; както и първоначалната, любвеобилна църква, в която всички вярващи са имали едно сърце и една душа.

Не съществува и най-малката възможност да открием такъв Бог.

Но Той ни намира и ни призовава да се вразумим и да започнем един нов живот, какъвто би водел Бог, ако беше на земята.

Веднъж едно дете рисувало Бог. Предупредили го: "Зарежи глупавото си начинание. Бог е невидим." Детето отвърнало просто: "Когато рисунката ми бъде готова, той ще стане видим."

Невидимият Бог става видим за тези, които чрез вярата си се преобразяват в същия образ от слава

в слава, както от Духа Господен. (2 Коринтяните 3:18)

Нашето сходство с Бога се заключава в това, че ние също сме Творци. Всеки човек създава своя среда, свой свят, в който живее, както копринената буба свива своя собствен пашкул. Добър или лош свят - човекът е негов творец. Вярващият създава най-добрия свят - небесния.

В този свят с неговите красоти и удоволствия човек може да се опие от радост. Ако божие творение е приятно (забавно), то какво остава тогава за Бога, комуто дължим красотата на цялото съзидание? И ако сътвореният живот е добър, колко по-добър е тогава неговият Творец, Този, който дари човека със способността да твори? И ако спасението е добро, колко по-добър ще бъде тогава неговият благодетел?

Затова ние обичаме Едното Добро, което е достатъчно и което съдържа всичко, което е добро. Затова и на еврейски Той е наречен "Ел - Шадаи", достатъчният Бог. Какво ще укрие Той от Своите възлюбени?

Когато живеем с Него, ние се радваме на всички Негови радости и на Неговите творения. Всяка радост, която не е в Бога, не е свършена, защото извън Него няма радост.

Необходимо е само да имаме истинския Бог, Бога, който е това, което е, а не това, което нашето непостоянно "аз" желае в моменти на безразсъдство.

В Китай има племена, които поставят телевизор пред статуите на своите богове, за да ги развличат, но същите те изхвърлят своите богове, ако те не изпълнят желанията им.

Истинският Бог обитава недостижими висини и Неговото присъствие в целия Му блясък дарява човек с неизразима радост.

Научната истина, истината за човечеството, може да бъде достигната чрез опита. Но в лабораторията не може да се докаже, че Бог е добър и ни служи за убежище в трудни минути. Благочестивият живот е необходим, за да се убеди човек, че Той наистина съществува.

В Библията Бог е описан като същество с крила. Неговият полет е целеустремен. Той изпълнява Своя план. Затова безцелният живот не може да Го представи. Но този, чиято цел е да стане благочестив, ще установи, че неговият живот ще говори на хората за Божията целеустременост.

За нас е необходимо да имаме цел и само най-висшата ще е достойна за нашето внимание. Като християни, които очакват Второто пришествие на Христа, ние имаме обещанието, че "когато стане явно, ще бъдем подобни Нему" (1 Иоан 3:2). Имайки предвид подобно обещание, би било глупаво да приемем по-малко от това, или за нас ще е недостатъчно, ако бъдем подобни на някой голям светец, гений или ангел.

Много знаменити християнски учители, като например Ориген, Афанасий, Григорий Назианзин и други говорят за "освещаването" на човека чрез Христа, за преобразението на човека в Бог. Христос, вечният Син Божий, достигна своята пълнота чрез възплъщението - стана човек. Това не беше само едно ограничено историческо събитие; нещо много повече - Той установи постоянна връзка с човечеството. Ние от своя страна можем да встъпим в постоянна връзка с Него посредством покаяние, вяра, кръщение и Светото причастие.

Дори ако това не беше твърдо установена истина, каквото е, а само малка възможност, пак щеше да си струва усилието. Ако ми предлагат лотарийен билет, на чиято стойност ще струва земен живот, изгълнен с грижи и мъки, но същият ми представя възможността да спечеля вечен живот в рая, той ще си струва залога. Но за нас не е необходимо да играем на лотария; ние вървим с увереност във вярата.

Диаманти и други скъпоценности се съхраняват в сейфове и се излагат на показ само в редки случаи, и то като се вземат сигурни предпазни мерки. Нима те са по-малко реални, защото се палят в тайна? Вярата също има своите тайни. Залогът, който гарантира нейната сигурност, откриваме в думите на Христа, който казва: "Не давайте свято нещо на кучетата, нито хвърляйте бисерите си пред свинете, да не би да ги стъпчат с краката си и се обърнат да ви разкъсат." (Матей 7:6)

Дори в тази книга аз може би извършвам грях, като отивам твърде далеч и така съгрешавам. Но любовта ми към атеистите и желанието за тяхното спасение ме заставя да направя непозволеното, да кажа неизразимото и да обясня необяснимото.

Аз вече говорих за някакъв Уза, който умрял, защото вярвал, че трябва да протегне ръката си, за да държи един неприкосновен свят предмет.

Бог не се нуждае от защита. Ревностното ми усърдие и нетърпение да те видя на страната на Бог ме принуждават да пиша тези редове.

Когато попитали Лютер, какво е правил Бог преди сътворението на света, той отвърнал сухо: "Бог седял в една гора и дялал пръчки, с които да бие тези, които задават глупави въпроси."

Разбира се, той се пошегувал. Единственото, което знаем за Бога преди сътворението на света, е това, което Той сам ни открива: че Той имал Син, когото обичал и прославял (Иоан 17:5) и че Святият Дух произлязъл от тях двамата. Това ние наричаме Светата Троица. Понятието "Троица" било познато и на други системи на мисленето, които предхождат християнството. Индусите Го познавали като Брама, Вишна и Шива, като Творец, Създател и Унищожител. Аристотел пише: "Троичността съставлява начало, среда и край и затова служи като подходящо средство за изразяване на пълнота. Тя също ни дава основните форми на съотношение в пространството." В християнството представата за триединство е много по-грижливо премислена.

Бог е висша доброта. Под "Бог" разбираме същество, чието превъзходство е невъобразимо. И тъй като е добър, Той трябва да проявява любов. Никой не проявява любов, ако обича само себе си. Ако Бог обича, значи винаги е имало любещи, любими и любов. Троица трябва да е съществувала преди сътворението на света.

Едно същество може да изпитва само към равнопоставените си възвишена любов. Не можем да обичаме една котка така, както обичаме човек. Възлюбленото същество в Троицата трябва да бъде равнопоставено на Отца. Бог нямаше да е съвършен, ако не разделяше с някого друго цялата си слава.

Съществува обаче нещо по-голямо и по-висше от любовта към някоя друга личност, а именно - да делиш тази взаимна любов с друго, така че всеки един да има дял в любовта, която дава и в любовта, която получава. Ето че отново двамата ще трябва да делят цялата си слава с трети. При

това и тримата трябва да бъдат равни. Насладата да обичаш и да бъдеш обичан ще трябва да бъде делена от двамата с трети, който на свой ред ще трябва да дели цялата си любов. Трима са необходими, за да възплътят и разделят съвършената любов. Това е единствената приемлива представа за Бога.

Бог трябва да е триединен.

Представата е отражение на обекта (представяното). Когато Отец мисли за Своята божествена природа, Той мисли съвършено. Тази негова представа, на гръцки наричана "логос", изразява напълно Божията природа. Отец и Син се обичат съвършено. Свети Бернард Клервоски казва, че Светият Дух е "разменена между тях целувка!".

Това е максималното, което можем да кажем за Бог. Ние дори не познаваме структурата на един атом. Как можем да разберем подробности около Троицата?

Бог е едно, казва еврейската Библия. Едно е Бог и според гръцкия оригинал на Новия завет. Има много слънца, но не може да има много богове. Разбира се, единството не изключва Троицата. Не е правилно, че едно не може да бъде равно на три.

Съществуват например гъбни спори и микроорганизми, които, движени от невидими сили, се съединяват, за да образуват плазмодий от множество различни клетки, които функционират като един организъм.

Когато говорим за единство, това не означава, че няма напрежение между личностите на Троицата. Ако няма напрежение, то защо е нужна любовта? Любовта е преодоляване на различията. Ако нямаше различия, защо тогава ще е важен въпро-

сът за единството между личностите на Троица? Единството трябва да се установи там, където има индивидуалност.

Исус, Синът Божий, се моли на Отеца в Гетсиманската градина някой друг да изпие горчивата чаша и да бъде разгънат вместо Него. Но Отецът не удовлетвори желанието на Сина. Пророк Исаия пише: "Но Господ благоволи Той да бъде бит." (Исаия 53:10). След възкресението си Исус казва на Своите ученици, че Светият Дух няма да слезе при тях, докато Той не се възнесе от земята, тъй като двамата не могат да съжителстват на нашата планета.

Разпятието на Божия Син на земята беше за Неговият Отец най-драматичното събитие в историята.

Мъките на Кръста принуждаваха Исуса да извика: "Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?" Но в тази крайност любовта и единството между двамата се усилиха, което стана очевидно от последвалите думи на Исуса: "Отче, в твоите ръце, предавам духа си!"

Отец, Син и Светият Дух са равнопоставени, но не са идентични. Съществува различие между изпълнената с Бога, изпълнената с Христа и изпълнената с Духа личност.

Изпълнената с Бога личност обхваща цялата Вселена. За една изпълнена с Христа личност Бог плюс човек е едно. Докато Бог представлява чисто единство, Христос се явява посредник между две страни. Ангелий Силестий пише: "Без човека Бог не е един." Изпълнената с Христа личност е исторически ограничена. Тя е свързана с един епизод от съществуването на земята: с живота на Христа.

След възкресението си Исус попита двамата ученика, отиващи към Емаус: "Какво се случи в Еру-

салим през последните дни?" - Много неща се бяха случили: бушуваха бури, природата беше разтърсена от земетресения и една неземна тъма беше обхванала страната. Деца се раждаха, хора умираха, мъжете ходеха на работа, жените приготвяха обедите и вечерите. В Ерусалим имаше много посетители и всички те участваха в тези събития.

Но тези ученици бяха изпълнени с Христос. Когато бяха запитани за това, какво се бе случило в Ерусалим, те разказаха само за това, какво се бе случило с Исуса.

Христос е същество, състоящо се от много индивидуалности. Библията казва, че всеки вярващ е част от Неговото тяло.

Човекът, изпълнен със Святия Дух, е погълнат изцяло от това, което е свързано със Святия Дух. Библията казва как той върви, обгърнат от светлина ", а плодът на Духа е: любов, радост, мир, дълготърпение, благост, милост, милосърдие, вяност, кротост, себеобуздание; против такива неща няма закон." (Галатяните 5:22,23)

"И Бог създаде човека по Свой образ... мъж и жена ги създаде" (Битие 1:27). Той е източник на най-висшето и най-доброто в жената и мъжа. Качествата на всеки един човек са дадени от Бога. В Посланието на апостол Яков (1:18) е използван гръцкият израз "areguesen", "раждам", що се отнася до Бога, въпреки че този израз в гръцкия език се използва изключително за майката.

Тук ние виждаме женското проявление на Бога. Той е Отец, но не е само Отец. Пророк Исаия (49:15) сравнява Бога с майка в следните незабравими слова: "Може ли жена да забрави сучещото си дете, та да не се смили за чадото на утробата си? Обаче те ако и да забравят, Аз все пак няма да те забравя."

Вярата в Бога променя изцяло отношението на човека както към живота, така и към смъртта.

В антична Гърция спартанците удушвали слабите деца. Ницше, любимият философ на Хитлер и Мусолини, се възмущавал от болниците и сиропиталищата. Хегел казва, че човек има неоспоримото право да сложи край на всяко страдание чрез смъртта. Днес темата "евтаназия" е все по-често разисквана.

Ако можеше да се докаже, че Бог не съществува, Ницше и Хегел щяха да имат право.

В моето юношество аз бях напълно уверен, че Бог не съществува, но това ме натъжаваше. Искаше ми се Той да съществува и съжалявах, че няма Бог, защото този, който знае, че има Бог, се чувства защитен и прикрит. В Библията името на свята-та Божия планина Сион подходящо означава "убежище".

До известна степен атеистите също усещат това чувство за защитеност, защото те несъзнателно се обръщат към Бога и Го пожелават. Но на тях им липсват всички онези големи и свръхестествени сили, които се проявяват само ако вярваш в Бога. Вярата, без която е невъзможно да се харесаш на Бога и да се насладиш на обществото от Неговите чада, характеризира началото на спасението на човека. Вярата в Бога въвежда човека в сферата на опрощението.

Човек, който умира в зряла възраст без вяра, не може да бъде спасен съгласно Божия закон, но се примирява със своята съдба в огъня на ада. Но който вярва в Бога, обладава душевно спокойствие и има отговор на въпроса за смисъла на човешкия живот и това, което следва.

Който веднъж е разбрал, какво означава да вярваш в един добър Бог, завинаги се избавя от свое-

то отчаяние. Отчаянието фактически е грях за един вярващ, тъй като той се научава да приема целия живот такъв, какъвто му се поднася, защото знае, че зад мрачната неизвестност стои Бог в сянка и бди над Своите си.

Вярата в този добър Бог подтиква човека към постоянната му възхвала. Недоволството от несправедливостите на живота се изпарява като утринна роса. Трудностите са допускани от мъдрия и благ Отец. Когато ние все още не разбираме напълно. Това е всичко.

Човек, който вярва в Бога и принадлежи на най-низшето съсловие на обществото, знае, че дори и да е презиран от другите, е уважаван от най-висшето същество във Вселената и затова съумява да съхрани собственото си достойнство.

Когато човек вярва в Бога, може да разбере, че ближният му също е Божие творение, както и самият той. Затова той също заслужава любов и уважение.

Никой не може да ни убеди в това: "Всички хора са произлезли от маймуната; затова ние трябва да се обичаме един друг." Сталин, който се възхищавал от Дарвин, направил следното логично заключение от неговата книга: "Човекът е резултат на жестоката борба за живот срещу други видове. В тази борба оцеляват само безмилостните. Затова аз ще бъда безмилостен!"

Само вярата в Бога на любовта, който е и наш общ Творец, може да ни подбуди да се обичаме един друг.

Вярата в такъв Бог прави човека добродетелен.

Разказват, че една грешна жена се опитала веднъж да подведе Свети Ефрем към блудство. До-

гаждайки нейното намерение, той ѝ казал: "Ела с мен!" Когато стигнали до едно многолюдно място, той се обърнал към нея: "Сега можеш да правиш, каквото искаш." Тя отвърнала: "Срамно е да го направим пред толкова много хора." "Ако се срамуваме от хората - гласял отговорът - колко повече трябва да се срамуваме от Бога, който вижда и това, което се върши в тъмното." Тогава тя се покаяла и изоставила нечистите си намерения.

Често се предполага, че когато човек престане да вярва в Бога, той вече не вярва в нищо. За съжаление е още по-лошо. Когато хората престанат да вярват в Бога, те вярват в каквото им падне. Вярват в чудовища като Сталин, Хитлер и Мао.

Френската революция замени идеята за един свят Бог с идеята за свято човечество. Съветите заклеиха мисълта за Бога и издигнаха работническата класа на мястото на Бога. Всеки, който не обича истинския Бог, в крайна сметка унищожава собствения си Бог.

Хората убиха дори Христос, който въплъщаваше добрия Бог. Френските революционери убиваха хора без разлика; руските комунисти убиха стотици хиляди работници.

Бог съществува и аз съм част от неговия живот. Извън Бога човешкият живот няма смисъл, така както бърбекът извън човешкото тяло е годен само за храна на кучетата.

В известен смисъл Бог се възпроизвежда в Своите чада. Без множеството репродукции човечеството никога нямаше да се радва на красотата на Мона Лиза на Леонардо да Винчи. Библията също нямаше да произведе такова въздействие без милионите преписи, преводи и печатни издания.

По същата причина Бог се открива пред Своите чада, пръснати по целия свят. Ние сме носители на името на Отца. Ние можем да опозорим Неговото име или да способваме за Неговото сияние.

Следователно вярващият човек има голямо призвание. Бог обаче знае, че ние сме слаби, и не иска от нас невъзможното. Ние трябва да направим само малкото, което можем да направим и да се молим за това, което не можем да направим. Неговата слава може да сияе дори и чрез нашата немощ.

Християнският живот е живот на послушанието. Тъй като знаем толкова малко, в еднаква степен славим Бога както за неговото творение, така и за трудните обстоятелства, които Той изпраща.

Това, което причинява неприятности на мен, може да се хареса Нему. Разпятието е едно от най-лошите неща, което може да постигне човека, но Бог искаше Исус да умре на Кръста. (Исаия 53:10) Той знаеше какво следва Разпятието - едно славно Възкресение и спасение на човечеството.

По подобен начин ние запазваме спокойствие по време на земетресение или когато хиляди около нас умират. Вярващите могат да останат спокойни дори в такива лагери на смъртта като Аушвиц. Божиите пътища са неизследваеми и тайнствени, но ние знаем, че Той може да пише равно дори по криви линии.

Затова нашето основно занятие се състои в това да търсим неговото присъствие. Нека си въобразим, че най-съвършеното, най-милостивото и най-справедливото същество стои точно пред нас, и ние наблюдаваме нежния Му образ, изпълнен с любов, когато ни слуша.

Ако понякога лицето му е тъжно, не бързай да мислиш, че ти си го натъжил. Може би Той е заг-

рижен за произшествията в една от многото други негови сфери, а не защото отношенията ти с него са се обтегнали или нарушили.

Не се губи в догадки! Важното е, да не заключаваме погрешно, че бедите на земята са бич Божий.

Пасторът на една официална църква в Русия, подставено лице на комунистите, твърдял за себе си, че Бог говорил с него, когато бил в затвора и работел в нелегалната църква и казал, че той може да постигне много повече, ако приеме да склочи компромис с комунистите.

Затова вместо да гадаеш или да си правиш погрешни заключения, когато видиш тъга по лицето на Бога, постави си за задача да му дариш утеха. Добрият християнин е този, който ще съумее да развесели и зарадва Бога. (Софония 3:17) Дори минавайки през долината на мрачната сянка, той ще радва Бога и ще Го кара да ликува.

Бог е любов. Ако имаше готово решение на нашите проблеми, Той щеше да ги разреши. Ако знаеше дума, с която да ти помогне веднага, Той със сигурност ще я произнесе. Ако не получиш готово решение и не можеш да намериш правилната дума, тогава знай, че времето за разрешение на проблема ти още не е настъпило. Бог може да направи така, че тримесечен зародиш за една нощ да се превърне в здраво кърмаче, но винаги изчаква още 6 месеца. До пълнотата на времето на Неговото добро провидение трябва да бъдем търпеливи, да чакаме с вяра и да Му даряваме радост.

Бог и вярващият в Него са като два Духа, живеещи в едно тяло. По подобен начин светата Дева Мария носеше младенеца Исус. Като всяка бременна жена тя е била длъжна да избягва тъжните и

мрачни настроения, защото те могат да навредят на психиката на детето.

Ние трябва да се отнасяме нежно с Бога. Много пъти Той ни се струва парадоксален. Фактически човек, който не осъзнава неговото двусмислие, не Го познава изобщо. Затова вярващият Му се доверява дори тогава, когато изглежда, че Той го води в погрешна посока.

По какви критерии можем да Го съдим. Той е Бог, а не човек. Нашите разочарования са време, когато вярата е подложена на изпитание.

Днешната генерация (поколение) се прекланя пред модерните художници и рокпевци, които изобразяват човека така, като че ли е създаден от дявола. Много по-добре е, ако се прекланяме пред Бога. Възхвалата на Бога ни прави способни да възхваляваме човека. Тя е маслото, което смазва най-добрите отношения между хората.

Когато Бог те озари със сиянието на лицето Си, за теб ще е утешение, ако виждаш колко често те гледа с одобрение и похвала.

Еврейската дума за лице се употребява само в множествено число - "panim". Дори езичниците са притежавали достатъчно интуиция да изобразяват боговете в своите храмове с много лица. Ако понякога ти се струва, че Бог те гледа строго, не изпадай в отчаяние. Помни, че Той има и лице, изпълнено с любов, което само временно се е отвърнало от теб. Продължавай да Го възхваляваш и Му повлияй да се обърне с това Си лице към теб и да ликува.

За да ни спаси от грехове, Исус, Божият син, отдаде тялото Си на смъртта. В продължение на векове хиляди християни отдаваха телата си на терзания, за да покажат на ближните си, че любовта е най-доброто изявление на Божията тайна и мълчание и че Той заслужава да му се доверим.

В нашето обръщение към Бога ние чуваме от Него отклик на нашите молитви.

Ние Му казваме: "Да е свято името ти." Той от своя страна се стреми към това да бъдем свети, за да може да освети името ни. Ние Му казваме: "Да бъде царството ти." Той отвръща, че Небесното царство е наше. Ние се молим: "Да бъде волята ти както на небето, така и на земята." Той позволява да се изпълнят нашите желания. Ние просим от Него насъщния хляб. Той проси от нас хляба за нашите жертви. Ние молим: "Не ни въвеждай в изкушение." Той изисква от нас да не Го въвеждаме в изкушение. Ние казваме: "Избави нас от лукавия." Но ангелите възкликват: "Спасението е в нашия Бог, който седи на престола." (Откровение 7:10) Той желае да се избавим от всичко онова, което му носи лоша слава по света.

Затова нашето отношение към Него трябва да бъде отношение, изпълнено с любов. Бог се яви на Аврам и му каза: "Аз съм твой щит, наградата ти е извънредно голяма", на което Аврам отвърна: "Господи Иеова, какво ще ми дадеш?" (Битие 15:1,2) Нека не снижаваме нашите отношения с Бог на комерсиално равнище!

Бог е достоен за любов. Свети Бернард Клервоски казва: "Мярката на нашата любов към Бога е да Го обичаме безмерно."

Ние сме създадени за Негова радост. (Откровение 4:11) Затова нека Му доставяме радост!

Всеки, който обича това, което Бог забранява, не може да Го обича истински. Който не защитава Бога от самия себе си, не обича Бога. Ако си болен от ужасна заразна болест, ще изолираш от себе си

всички, които обичаш. Тъй като всяка среща на Бога с грешника Го унищожават, истинският вярващ внимава да не отегчава Бога със своето присъствие.

Ние Го обичаме от цялото си сърце. Затова Го оставяме на спокойствие.

Любещата жена в "Песен на песните" казва на своя любим жених: "Бързай, възлюбени мой, и бъди като сърне или еленче върху планините на ароматите." (Песен на Песните 8:14) Тя не го заставя да остане постоянно при нея и да я обсибва с ласките си.

От друга страна, ние трябва да имаме време за доверени и време за сериозни беседи с Него.

Бог е всезнаещ, което означава, че Той знае всичко, което е в сферата на познанието, Той вижда всичко, което може да се види. Той чува всичко, което може да се чуе. Но как стои въпросът с изненадите? Щеше ли да бъде съвършен, ако не познаваше радостта от изненадите и ако не се сблъскваше с необичайни случаи, изискващи от Него да вземе своевременни мерки?

До известна степен можем да наблюдаваме нещата и да познаваме причинно-следствените взаимоотношения, чрез които са свързани, но не всяко нещо има своята причина. Хайзенберг въвежда във физиката понятието "индетерминизъм". Исус казва за своите противници: "Намразиха Ме без причина." (Йоана 15:25)

Не всяко човешко действие е обусловено от причина. Значи има неща, които трябва да кажем на Бога. Дори и да знае всичко, за Него е приятно да чуе моето мнение. Той желае също да подели с хората Своя престол, на който седи и от който е създавал и ръководи Вселената. (Откровение 3:21)

Животът с Бога ни въвежда в едно богато общение с Най-Висшето Същество.

Дори сред някои теолози е разпространено странното схващане, че почти не съществуват доказателства по въпросите на вярата. Те просто не познават доказателствата - това е всичко.

Време е да приведем систематични доказателства за съществуването на Бога. Някои доказателства ще разгледам подробно, други само ще спомена.

1. Космологичният аргумент или аргументът на причина и следствие

Всяка сграда свидетелства за съществуването на строител - инженер или на архитект. Дори да не познаваме строителя, фактът, че сградата съществува, е достатъчно доказателство за неговото съществуване. Всички ние живеем в една огромна къща, наречена Космос. Произведението "свят" доказва съществуването на действаща причина, на мъдър архитект.

Днес ние можем с помощта на атомни часовници да установим дори най-незначителните изменения в движението на Земята. Стана ясно, че това движение се забавя. Привържениците на идеята за "Големия взрив" за възникването на Земята забелязаха, че връщайки се назад, дължината на деня се е намалила с 0,002 секунди за всяко изминало столетие, което означава, че нашият ден на всеки 50 000 години става с една секунда по-къс. Пресмятайки назад до деня с дължина нула, те твърдят, че са открили възрастта на Земята: четири и половина милиарда години.

Много преди това е бил първият Голям взрив, който е предизвикал възникването на Вселената.

Това не е бил взрив в обикновения смисъл на думата. В съществуващото пространство не е има-

ло разширение на материята. Пространство и време са свойства на материята. При първия Голям взрив време, пространство и материя, както и съответните им закони и сили, са възникнали едновременно.

Човешкият ум не може да го достигне, човешкият език не може да изрази това с думи.

Ако приемем тази теория, тогава трябва да е имало някой, който е предизвикал Големия взрив.

Зададеният от Августин въпрос: "Какво е правел Бог преди Сътворението на света?" е неправилен и не подлежи на разискване. Не е имало "преди". Времето и материята са възникнали едновременно. Бог е съществувал и преди Големия взрив, Вечният Бог, извън времето и пространството.

Нека разгледаме чудото на Неговото творчество. Нека обърнем внимание на една от най-малките му частици - на нашето малко слънце!

Ако излъчваната обща енергия се промени само с няколко деления, температура на Земята ще се повиши: глетчерите ще се разтопят, нивото на Световния океан ще се покачи и ще залее сушата, човешкият живот ще бъде унищожен. Но ако температурата на слънцето се понижи с няколко градуса, континентите ще се покрият с ледници и човечеството ще замръзне.

Кой е определил точната и правилна температура на слънцето? Просто така ли се е случило?

Просто случайност ли е, че тухлите са се съединили, за да образуват къща? Просто случайно ли са се съединили колелца, лост и винтчета, за да образуват часовника? Ще кажеш, че това е абсурдно. Със сигурност зад строежа на къщата и часовника се крие разум.

Разумът зад слънцето се казва Бог.

Ако изразходваните за разпространението на

атеизма пари и духовна енергия се използват за това да бъдат стимулирани някои научни изследвания, слънчевата светлина и слънчевата енергия биха могли да разрешат много неотложни световни проблеми.

На практика ние оставяме енергията на слънчевата светлина, най-ценния ресурс на всичко живо, неизползвана.

Фотосинтезата на растенията улавя само една десета процентна част от използваемата енергия. Остатъкът се прахосва. Ако се изразим на езика на финансистите: за производството на пресни зеленчуци на стойност 5 германски марки е необходима слънчева светлина на стойност 500 000 германски марки. Ежегодното количество енергия, използвана от човека, съответства на стойността на само един час слънцегреене, което облива Земята. Бог ни е предоставил богатства на Земята, а на нас ни остава ни само мъдро да се възползваме от Неговите дарове.

Нека обърнем внимание на едно друго Божие чудо: водата. Тя е една от най-простите молекули, съставена от един атом кислород и два атома водород. Молекулярната ѝ стойност е 18. В сравнение с нея една молекула инсулин се състои от 777 атома и притежава молекулярна стойност 5733.

Разумът, създал водата така просто, трябва да е бил изключително остроумен. Тази простота позволява на водата да преминава свободно през мембраните на живите клетки - един процес, невъзможен за по-големи молекули.

Водата притежава изключителни разтварящи свойства. Субстанциите могат да влизат и излизат от живите клетки само разтворени във вода. По такъв начин те си доставят храната, поддържаща живота им, и изхвърлят отпадъчните вещества.

За да може в най-висша степен да е в услуга на човека, водата не притежава изключително приятен вкус, към който човек би могъл да се пристрасти, нито пък неприятен вкус, който да предизвика отвращение. Двете съединения, които по състав на молекулите са най-сходни с водата, а именно сероводород (H_2S) и амоняк (NH_3), които са разяждащи (газове), отвратителни за живите клетки по отношение на вкус и мирис отровни газове. (Из "Знаменето на времето", ноември 1980 година)

Нека погледнем сега истински голямото чудо - човека. Шестдесетте трилиона клетки в човешкото тяло си взаимодействат, за да съставят от него уникална, неповторима личност. Няма две еднакви личности. Дори отпечатъците от пръсти са неповторими. Ако върхът на пръста бъде наранен, извивките на линиите се възстановяват по предишния образец.

Нека помислим за белия дроб с неговите милиони еластични мембранни алвеоли. Или за способността на костта да се възстановява след нараняване.

Бедрото е кух цилиндър.
Защо?

Днес инженерите знаят, че това е най-добрата конструкция, която позволява да се постигне максимум сила с минимум материал.

При жените към края на бременността се разхлабват тазовите стави, за да облекчат раждането. Кой разум се е погрижил за това?

Костите на мъж, тежка категория, тежат около 10 килограма и изпълняват структурните потребности на човешкото тяло. Стоманени прътове със същия размер ще тежат двадесет пъти повече.

Как е възможно съвкупността от живи клетки, наречени "око", да може да вижда толкова добре,

колкото най-скъпия фотоапарат? Дали един фотоапарат е случаен продукт на еволюционния процес, или е конструкция на едно интелигентно същество?

Ако помислим за чудото, че можем да четем. Окоето възприема едновременно много букви, до двадесет. На един умел читател ще са му необходими четири стотни от секундата за една буква.

Ученият д-р Раймънд Бригс казва по този повод: "На основата на компютърни модели ние бихме предсказали, че окоето не може да чете."

Кой е създал паметта, която по команда може да отзове минали впечатления от своите милиарди частици, съхраняващи се в личната компютърна банка?

Кой е създал фантазията - сила, която, при най-неблагоприятни обстоятелства може да достави радост; която дори може да си представи един свят без Бога, ако човек е склонен към това?

Две трети от човешкото тяло се състои от вода. То съдържа два милиона потни жлези, които с водата, която отдават, за да охладят тялото, извърлят отпадъчни продукти.

А какво е отношението на човешката анатомия към другите подробности? Какво би било, ако носът ни е насочен нагоре, вместо надолу? - При силен дъжд щяхме да се задушим.

Глътката предполага удивителна координация на гръкляна и трахеята, но не изисква никаква концентрация на старанието или мисълта. Можем до безконечност да се удивляваме на строежа и функциите на човешкото тяло.

Никой не би повярвал, че може да има часовник без часовникар, а човешкото тяло, нямам предвид Вселената, дава безкрайно много повече насоки към един интелигентен Творец, отколкото един часовник.

Кой е определил да има микроорганизми, които да произвеждат антитела, витамини, ваксини и хормони? Организми от този род произвеждат текущо етилалкохол, лимонена киселина и аминокиселини. Те произвеждат също инсулин, интерферон и хормони за ръста, извличат метали от бедни руди, преди всичко уран и мед.

Ако бяхме в състояние да използваме микроорганизмите като заместители, ние бихме се освободили от зависимостта си от нефта и неговите продукти.

Само един мъдър Творец може да снабди света с такава армия от безплатни работници, готови да работят за нас.

Кой се е погрижил за това - мравките, търсещи и намиращи храна, да оставят миризлива следа след себе си, която помага на другите мравки да ги следват.

Съществуват 50 000 вида паяци - едни от тях достатъчно големи, за да нападнат мишка, другите почти незабележими с просто око. Някои видове паяци са в състояние да предат копринена нишка с диаметър една милионна част от сантиметъра. Кой ги учи да предат мрежите си с толкова еластични и силни нишки, в сравнение с които дори стоманата е слаба?

В списание "Научна Америка" пише, че отгледани в малки кутии паяци са в състояние, след като бъдат пренесени в по-големи клетки да изпредат съвършени паяжини. Факт е, че макар и в ранната си възраст да са хранени от човека и да не им е било необходимо да мислят за добиване на храна, те не са загубили способността си да тъкат паяжини. Паяци, взети в сателити, също са в състояние дори и в безтегловност да предат паяжините си без информацията, която им дава земното притегляне.

Тяхната способност да предат е програмирана предварително. Кой е програмистът? Факт е, че повечето паяци не предат паяжини, което означава, че не им е необходимо да го правят. Ако нещата стояха по-различно, може би борбата за съществуване в течение на милиони години еволюционен процес щеше да е в състояние да обясни, че само онези паяци, които най-добре могат да предат, са преживели.

Но тези, които не могат да предат, също са преживели. Какво е обяснението? Освен това как паяците са ловили в своята паяжина насекоми, която все още не е била готова и на която е предстояло още един милион години еволюционно развитие?

Авторът на произведението "Американските паяци" Уилям Герч пише: "Кръглата паяжина сама по себе си е едно славно творение, една невъобразима новост, изготвена от изтъкнати майстори." ("The Pentecostal Light", септември 1980 година)

Ако зад творението не се крие разум, тогава как да обясним, че атмосферата е точно пригодена за нашия дихателен апарат и за това Земята да не изгори през деня и да не замръзне през нощта? Как температурата остава именно такава, че да поддържа живота на земята? Как да обясним, че има озонов слой с такава плътност, която да не пропуска смъртоносните космически лъчи от космическото пространство?

Защо около нас има нужното количество кислород, намиращ се в правилно съчетание с други газове, така че да можем да дишаме? Джон Мелдау посочва в книгата си "Защо вярваме в творението, а не в еволюцията" трагедията на стотици бебета, ослепели в инкубаторите, докато бъде открито, че причината за това е прекомерното количество кислород. Но тази грешка е допусната от човека, а не от Бога. Той се е погрижил да получим точната

доза кислород, необходима на нашето здраве и преживяването ни. Наклонът на Земята е равен на $23,5^{\circ}$, което е правилно, за да можем да избегнем смяната на лед с наводнение, на палеща жегата с остър студ.

Човешкият живот би бил невъзможен например на Меркурий, където от едната страна температурите са постоянно над 400° по Целзий, докато от другата страна се движат около нула градуса.

Едната страна е обърната постоянно към слънцето, докато другата е тъмна и студена. Земята напротив се намира на достатъчно разстояние от слънцето, за да получава необходимите за поддържането на живота светлина, топлина и сила. Всички тези обстоятелства показват прозорливостта и гениалността на Бога.

Един отпечатък от крак или пръст понякога бива достатъчен за един полицаи да попадне на следата на заподозрения в престъпление. Но цялата Вселена с всичките ѝ чудеса не е достатъчна за атеиста да открие Този, който е оставил върху нея отпечатъка на мъдростта. Той е глух и сляп. И както на глухия не се полага да пише за музика и на слепия да описва картини, не е правилно атеистите да говорят за неща, които са скрити за тях.

Нека чуем сега какво казва Дарвин, най-големият любимец на атеистите, за атеизма: "Невъзможността да разберем, че тази прекрасна Вселена е възникнала случайно, ми се струва като основен аргумент за съществуването на Бога."

Един атеист твърдял веднъж, че Вселената е възникнала като продукт на случайни сили. Чувайки това, някой му отвърнал невежливо: "Но това е чиста безсмислица!"

Атеистът се обидил: "Не забравяйте, че говорите с доктор по философия!"

"И какво от това? Един доктор - това е случайно явление", отвърнал тогава другият.

"Но аз с години съм работил върху дисертацията си!"

"Ако смятате, че за вашата дисертация е бил необходим разум, колко повече интелигентност е била необходима тогава за създаването на Вселената!"

Най-удивителното доказателство за съществуването на Бога е самата Вселена.

2. Аргументът на наличието на идеята за Бога в нашия разум

Английският философ Роджър Бейкър казал веднъж: "В нашия ум няма нещо, което първо да не е минало през нашите чувства." В главата ни няма ни едно понятие, което да не е истинско или изкривено отражение на действителността.

Един жител на джунглата няма представа за "телевизия", тъй като тази реалност не съществува в неговия свят.

Мнозинството хора през всички времена е вярвало по един или друг начин в Бога. И ако все пак някои хора през целия си живот не са вярвали в Него, в някои моменти от живота си те са вярвали в Бога.

Ако човечеството никога не е общувало с Бога, ако Той никога не е бил възприеман, идеята за Бога никога нямаше да дойде на ум на човека и да се задържи там с такава сила.

3. Аргументът на телеологията (от гръцката дума "телос", означаваща цел)

Всичко в този свят е устремено към някаква цел.

Оплоденото яйце в матката на жената взема от майката толкова храна, колкото му е необходимо, за да стане ембрион, след това вътрешноутробен плод, за да се превърне накрая в човешко същество. При ембриона от женски пол още в майчината утроба се развиват млечни жлези, които ще бъдат нужни едва тогава, когато въпросната личност двадесет или тридесет години по-късно сама стане майка.

Семето на едно растение взема от почвата точно необходимите му количества вода, фосфати и хранителни вещества, за да се превърне в растение.

Слънцето и всички негови спътници се движат непрекъснато към някаква цел в пространството, като че ли там са си определили среща.

Как да обясним факта, че в безводни райони на Земята, където хората се осланят на транспортни животни, издържащи седмици наред без вода, живее именно камилата? Защо пчелите са от значение за опрашването? Нима овощното дръвче и пчелата са възникнали едновременно и случайно? Или една подобна симбиоза свидетелства за интелигентност, която се крие зад действителността?

Само интелигентни същества могат да направят нещо умишлено и с цел. Нито слънцето или яйцето, нито семето на растението или камилата могат да изберат сами функциите си.

Трябва да е имало друго същество, което да е предопределило тяхното предназначение! Това същество е Бог.

4. Аргументът на историята

Ако болшинството хора от всички времена - включително най-големи умове - са вярвали в Бога и ако вярата в една личност от такава изключител-

на важност е просто заблуждение, тогава разумът изобщо не заслужава доверие и не е в състояние да утвърди атеизма.

Археологичните данни показват, че от незапомнени времена са запазени доказателства за съществуването на религиозната вяра. Тя е съществувала във всички загинали цивилизации. Историята познава естествения подбор на идеи. Това, което е негодно, се отхвърля. Устойчивостта на идеята за Бога, преминала през хилядолетни социални промени, свидетелства за нейната ценност. Шилер сполучливо е казал: "Световната история е световният съд."

5. Аргументът на нравствеността

Има достатъчно обяснения за наличието в света на лошо и зло. Животът учи хората да бъдат зли и ги води по лош път. Човек за човека трябва да бъде вълк, за да може да преживее. Изглежда, като че преуспява този, който тъпче другите с краката си.

Но как да обясним, че съществува и любов, кротост, както и всички останали добродетели? Те не водят началото си от човешкия опит. Защо има съвест, която предпазва човек от лоши дела или най-малкото го осъжда след извършването им? Откъде идва разкаянието.

Просветлената съвест може да бъде само глас на друго същество в нас, гласът на съществото, което ние наричаме Бог.

6. Аргументът на движението

Движението е невъзможно без мотор или двигател. Непрекъснатото движение е невъзможно и в

това е убеден не един претендент за званието изобретател. Но Вселената без Бога щеше да е перпетуум мобиле.

В нашата Вселена всичко, от елементарните частици до огромните галактики, се намира в постоянно движение. Трябва да има някой, който да е дал тласък на това движение и който да го поддържа. Този, който наблюдава всичко, който направлява частици и планети и осъществява движението на всичко, се нарича Бог.

7. Аргументът на пророчествата

Никой не може да твърди със сигурност, какво ще му се случи дори след десет минути, но съществува книга, т.нар. Библия, която съдържа пророчества за събития, които са се случили едва столетия, дори хилядолетия, след като са били предсказани.

Неотдавнашните открития на много древни библейски манускрипти във Вади-ел-Кумран доказват наново старостта на тези пророчества, много от които вече са изпълнени, а други се изпълняват буквално пред очите ни.

Само ако предположим съществуването на световен господар, който е предвидил цялата история на човечеството, можем да обясним съществуването на пророчествата в Библията. Макар че съществуват някои предсказания и в други, небиблейски писания, Библията остава единствената книга, представляваща дългосрочни, подробни пророчества, болшинството от които вече са се изпълнили. Най-важните от тях са пророчествата, отнасящи се до раждането на Христа и неговата дейност.

Изпълняването на пророчествата е доказателство за съществуването на всезнаещ Бог.

8. Аргументът на мисленето на най-високо равнище

Разумът, направляван от човека, невинаги действа оптимално. Само в редки случаи неговата работа достига най-висока степен на ефективност. Това по правило (обикновено) са моменти на силни емоции или голяма опасност. Тогава всички духовни сили се концентрират. Съществуват други моменти, когато разумът блуждае, отклонява се и не може да се съсредоточи.

В момент на голямо затруднение човек обикновено е вярващ. Това най-добре се вижда, когато се намира в смъртна опасност или е на смъртно легло.

Безбройни са случаите, когато умиращи хора, не вярвали допреди, в последния момент съжालяват за своето неверие, но едва ли ще има човек, който цял живот е бил вярващ и пред лицето на смъртта да съжали, че е вярвал и да се откаже от своята вяра. Това е почти психологична невъзможност.

Ако някой построи мост и пусне по него ръчна количка, това едва ли ще е достатъчно доказателство, че мостът е устойчив. По него трябва да премине влак.

Доказателството, че убеждението е добро се състои в това, че то не издържа само тогава, когато някому се усмихва щастието, но и когато преживява ужасни душевни кризи, когато го дебне опасност или неминуема гибел. В подобни моменти хората по правило са религиозни. Това се случва често и при съзерцаване на изключителна красота. След едно морско пътуване Енгелс, един от водещите атеистични мислители пише: "Ние живеем в Бога. Това се вижда най-добре, когато си по море."

9. Аргументът на съществуващата функция на вярата

Нито хората, нито животните нямаше да имат нужда от уши, ако не съществуваха шумове. Ние нямаше да имаме нужда от очи, ако нямаше светлина и цветовете. Ние нямаше да използваме белите си дробове, ако нямаше въздух, който да дишаме. Органът предполага функцията. Наличието на сетивен орган е доказателство, че възприеманата от този орган реалност съществува.

Човек притежава орган за вяра в метафизични реалности. Този орган никога нямаше да се развие и да се съхрани, ако възприеманата чрез функцията на вярата реалност не съществуваше.

10. Аргумента на предубедеността на човешкия разум

Ние трябва да бъдем критични към своето собствено мислене. Ние можем да видим много неща, но не и омото, с което виждаме. Ние можем да подложим на оценка всяка мисъл, но не и мисълта, с която преценяваме.

Когато човек за момент спре да мисли за събития, хора, вещи и след това започне да мисли за мисленето, бързо разбира, че се намира в духовна задънена улица и че човешкият разум показва реални недостатъци.

Времето може да окаже влияние върху възможността ни да мислим, върху способността ни да разрешаваме проблеми и да извършваме умствена дейност, та дори и върху паметта ни.

В лаборатория на американския въздушен флот били проведени опити с паметта на хора при различни температури на въздуха: 23°, 32° респектив-

но 35° по Целзий. Оказало се, че способността за запаметяване се понижавала при повишаване на температурата. Най-силното понижение настъпило при 32° и 35°.

Рязкото повишаване на температурата стимулира агресивни мисли и действия на хора, за които те не са типични при благоприятно време.

Широко се признава фактът, че летните месеци водят до нарастване броя на криминалните престъпления, защото с повишаване на температурата се появяват повече престъпни мисли, а оттам и престъпления. Между август и октомври има най-много самоубийства и опити за самоубийства. Този факт се приписва на топлото време и предизвиканата от него липса на апетит, което то своя страна понижава нивото на кръвната захар.

При температури над 32° по Целзий хората са склонни да правят повече грешки. Фондацията "Национална наука" (САЩ) доказва, че индустриалните работници работят далеч по-неефективно, когато е горещо.

Последните изследвания показват, че дори цветовете оказват влияние върху нашето мислене. На хубави поляни или в помещения, боядисани в светлосиньо, жълто или оранжево, у нас възникват щастливи мисли. Държането ни в подобна обстановка е по-приветливо. В грозни стаи в главите ни се раждат грозни мисли. Тъмни, мрачни цветове, без весели тонове, може да въздействат много потискащо. Нека помислим само за сивотата на затворническата килия.

Един черен мост над Темза се славел с многото самоубийства, извършени на него. След като мостът бил боядисан в зелено, опити от този род спаднали до една трета. Мислите за самоубийство често зависят от цвета, който вижда депресираният

човек. Докато червеният цвят действа стимулиращо на художниците, според последните изследвания, стая, боядисана в тъмнорозово укротява буйния човек.

Марксистите са майстори в това да доказват, че социалната среда, преди всичко икономическите отношения, определят човешкото мислене.

Много революционери се изменят тотално, когато достигнат до властта. Докато преди това са организирали стачки и са искали да бъдат подкрепени, идвайки на власт, те нареждат да се стреля по стачкуващите работници.

Дори пред учените съществуват психологически пристрастия. Често те са по-склонни да изберат опити и данни, които потвърждават, а не опровергават техните предположения.

Нашият начин на мислене често е примитивен. Ние доста често мислим с аналогии. Но една френска поговорка гласи: " *comparaison n'est pas raison*" - Сравнението не е аргумент. Кекуле фон Стадониц открил химическата формула на бензола, която изобразил във вид на кръг, след като случайно видял как в една клетка няколко маймуни се прегръщали в тесен кръг.

Менделеев, страстен играч на шах, разработил периодичната система на елементите под формата на шахматна дъска.

Ние можем да видим полезното, но и рискованото използване на сравнения в религията. По тази причина ние сме склонни да изобразяваме Бог антропоморфично (с човешки образ). Бог създаде човека по свой образ и подобие и с това в известен смисъл поощри хората да мислят за Него по подобен начин, но ние трябва да бъдем много предпазливи. Антропоморфизмът също може да въведе човек в заблуждение.

За да можем да си представим Бога и да го изобразим, ни е необходим някакъв мислен образ. "Безформеността" също е мислен образ. Много антирелигиозни аргументи на атеистите щяха да изчезнат, ако престанем да приписваме на Бога човешки чувства и да дефинираме това, което прави и може да прави на човешки език. Той е безграничен, а ние сме ограничени. Но и понятието "безграничен" е човешка представа, измислена от нас, за да го съпоставим с нашата ограниченост.

Не е погрешно да използваме аналогии, за да разберем нещо за Бога, докато признаваме, че Той надхвърля нашите представи и стои зад предела на всяко име, което ние можем да Му дадем. Дионисий Ареопазит е казал: "Бог е нищо" в смисъл, че не е нищо от това, което си представяме. В Библията Бог просто казва: "Аз съм Този, който съм."

Докато използваме аналогии и антропоморфизми, респективно анропонафизми (приписване на Бога на човешки чувства) по отношение на Бога, рискът да Го представим погрешно е прекалено голям. Християнският учител Екхарт, един от най-великите християнски писатели на Средновековието, с право казал: "Само ръка, която зачерква, може да напише нещо правилно." Вярващите не само потвърждават факта, че Бог съществува, но те отричат много от това, което се говори за Него, тъй като знаят, че атеизмът понякога е просто отрицание на Бога, който в действителност не съществува. Християните могат да се присъединят към атеистите, ако става въпрос за това да се протестира срещу непълноценните форми на атеизма в теорията и практиката.

И тъй като все пак сме хора, ние не можем да се откажем от всички антропоморфни описания на Бога.

Еврейската книга "Битие Рабба" привежда следния пример: един еретик попитал веднъж равина Меир, как може Бог, за когото Йеремия пише, че "Той изпълва небето и земята" (Йер. 23:24) да говори с Мойсей в малкото пространство между два херувима (Изх. 25:22). Равинът отвърнал: "Донеси ми изпъкнало огледало" и помолил еретика да се огледа в него. Когато го направил, той се видял уголемен. Тогава равинът поискал вдлъбнато огледало и еретикът се видял умален.

Равинът дал следното обяснение: "Ако ти, който си съставен само от плът и кръв, можеш да се увеличаваш и смаляваш, колко повече Този, с чиято ръка е сътворен света. Ако Той пожелае, може да изпълни небето и земята; ако пожелае, може да се вмести в съвсем малко пространство."

Една философска или антропоморфна представа сама по себе си не е лоша, докато помним, че Той не е такъв, какъвто мислим, че е. Той е Този, който е.

В ежедневните си разсъждения ние сме склонни да използваме антропоморфни образи. Учените създадоха за нас образа на атома, по подобие очертанията на нашата Слънчева система, макар че знаят, че е невъзможно да се изобрази атомът. Следователно е невъзможно обективните истини да бъдат отделени от човешките чувства, представи и перспективи.

В нашето мислене има много определящи фактори, които стоят настрана от истината, като например: интерес, изгода, егоизъм, желание за красота и т.н.

Отчитайки това, ние можем да разберем как атеизмът е резултат от уродливите обстоятелства в живота на атеистичните мислители. Не бива да се осланяме на така обусловен разсъдък. Той не е в

състояние да определи правилно съществува ли Бог, или не.

Затова християнският мислител Николай Кузански полага "docta ignorantia" - осъзнато невежество в основата на мъдростта. Интелигентността, разумът сам по себе си е най-слабата способност на познание и не е в състояние да обхване реалността. Знанието за собственото безсилие е най-висшето съзнание, което може да се постигне: Това е "docta ignorantia". (докта игнорация)

Защо е това безсилие? Такова е естеството на нещата - първо истина, а след това знание. Всяко знание може да бъде само приблизителна стойност и предположение, особено знанието за безкрайната реалност.

Ние трябва да намерим по-добър ум от нашия, на когото да се оповаваме.

От живота на Исуса ние можем да разберем лесно, колко неблагоприятно работи човешкият ум.

Йосиф, годеникът на Дева Мария, погрешно заключава, че тя е съгрешила, когато открива, че е бременна. Първосвещениците на евреите, най-добре просветените по религиозни въпроси хора, не признаха Исус такъв, какъвто беше, а Го осъдиха на смърт за богохулство.

Пилат потвърди тази присъда, позволявайки на разума си да бъде замъглен от страх.

Собственият народ на Исуса, чиято слава беше Той, се отвърна от Него. Юда предпочете тридесет сребърника пред приятелството на Божия Син.

Петър предпочете собствената си безопасност, пред това да остане верен на Своя Учител. В момента на неговото арестуване всички апостоли го изоставиха и избягаха. И фактически никой от тях не вярваше в Неговото Възкресение, дори когато го видяха със собствените си очи.

Християнската религия ни учи: първо, да не се доверяваме на собствения си ум и, което е по-важно, да приемаме идеята за Бога, който е независим от външните обстоятелства и не се поддава на никакво земно влияние. Той е единственият, който може да постигне крайната истина, защото е Нейният Създател. Следователно само в религията може да се намери истината, само в Бога може да се познае всичко. Колкото повече се отдалечаваме от Бога, толкова по-далече се намираме от истината.

Както вече бе споменато, понятието Бог не би могло да проникне в нашия ум и да се установи там с такава сила, ако човечеството не беше срещнало Бога в своя жизнен опит.

Много други фактори биха могли да изменят или да фалшифицират това понятие. Нито в религията, нито в атеизма трябва да се осланяме само на своя си ум. Без откровение отгоре ние сме обречени на заблуждение.

Атеизмът няма откровение от свише и затова е неблагоприятен. Религията притежава откровение и то ни казва, че Бог съществува.

11. Аргументът на фактичката зависимост

Всичко в света е променливо и преходно. Нищо не е стабилно. Както човекът, така и материята са подчинени в еднаква степен на ежедневни явления като времето, атмосферното налягане, валежите, влажността на въздуха, температурата.

Законът за ентропията определя, че всяко нещо е склонно към безпорядък и разпадане. Промяната и разпадането са във всичко, което виждаме.

Вещи, които ги има днес, утре ще изчезнат. Това е валидно както за най-малките частици на ато-

ма, така и за макрокосмоса. Същото важи и за духовната сфера.

Следователно всичко променливо и преходно е зависимо. Това, което днес го има, а утре изчезва, би могло да го няма и днес. То е равнодушно спрямо съществуването. То може да бъде, или да не бъде.

Следователно трябва да съществува причина извън него. Ако тази причина също е зависима, тя от своя страна също трябва да има причина. Тази верига от причини и следствия не може да е без начало и край, защото ако всичко беше условно, то не би могло въобще да съществува.

Как и защо се е завъртяло това колело?

Светът на зависимостта и условността предполага съществуването на същество, което съществува по необходимост, което не може да не бъде и което няма причина извън себе си. То е реално, без да е зависимо от каквото и да било. То не може да съществува или да бъде друго. Ние наричаме това същество "Бог". Той трябва да съществува. Той не може да не съществува.

12. Аргументът на природните закони

В природата, в обществото, в душата и в нашето тяло всичко действа съгласно определени закони, природни закони, социологически, физиологични, психологични закони. Не бихме могли да си представим, че съществуват закони без законодател и орган, който съблюдава дали всичко протича закономерно.

Бог е този законодател, чиито закони откриваме чрез науката.

Ние говорим за химични, физични или биологични закони. На нас добре ни е известен фактът,

че химията и физиката не са просто химични и физични закони. Човешкият разум е необходим, за да ги открие.

Когато благодарили на Флеминг за пеницилина, той отвърнал: "Учуден съм от тази благодарност. Не аз създадох пеницилина, природата го е направила. Аз само го открих."

Фактите на природата са просто тук и само чакат човека, във вечния си стремеж към знание да ги открие. Тъй като са добре управлявани от закони, тези факти са добре подредени и, разбира се, познаваеми. Химията и физиката се променят само когато учените поправят резултатите от изследванията си, за да ги поставят в унисон със съществуващите факти. Редът в природата си остава същият.

Но научните клонове химия и физика са нещо повече от компилация на обективни факти. В тях има Дух. Те са вдъхновени от Духа, който е утвърдил от самото начало всички закони.

13. Аргументът на изключенията в природните закони

Дори да си въобразим, че законите са присъщи на природата, а не са установени от съзнателно същество, как тогава да си обясним, че съществуват изключения от тези закони?

Механизмът не може да прави изключения; той работи по стереотипи. Но в природата съществуват изключения.

Всички тела се свиват при охлаждане. Само водата прави изключение: водата се разширява при охлаждане. Затова и ледът е по-лек от водата в течно състояние и плава на повърхността ѝ, като образува слой, който предпазва вировете и езерата

от външния студ. По тази причина рибите могат да преживеят зимата. Кой е направил това изключение в случая с водата?

Всички съединения на водорода са отровни, отново с едно изключение: водата. Без това изключение животът би бил невъзможен. Кой е бил отговорен за това?

Кой е определил, че жената столетия наред може да забременее само чрез полово сношение, а след това наблюдава как една девойка зачева без полово сношение и ражда дете - Мария, майката на Исус?

Изключенията от природните закони са доказателство за съществуването на Бога.

14. Аргументът на чудесата

Има един аргумент, който стои много близо до това, за което вече стана въпрос: съществуването на чудесата.

В Библията са записани много чудеса. Едно от най-явните е съществуването на Израел, избрания от Бога народ.

Най-ранното сведение за Израел, извън Библията намираме върху знаменития обелиск Мернефта. Мернефта е приемникът на фараона Рамзес II. Обелискът документира военните му подвизи, между които хвалбата, че "не е останало и семе от Израел" ("семето на Израел е заличено")

В продължение на 3300 години светът повтаряше следното твърдение: "Израел е разрушен; той престана да съществува", или "той е асимилиран".

На триумфалната арка на Тита в Рим, изградена след унищожението на еврейската държава, стои надписът: "С Юдеите е свършено". Днес римските евреи се разхождат в близост до тази арка. А що

се отнася до Римската империя, то с нея действително е свършено.

Историята на църквата също е изпълнена с чудеса, които не биха могли да се случат, ако Бог не съществуваше. Ще разкажа само за едно от тях.

Архиепископ Андрей Ухтовски от Уфа бил осъден на смърт и разстрелян в Ярославския затвор. Пред разстрела архиепископът поискал разрешение да се помоли. Палачите дали на осъдения няколко минути. Когато паднал на колене, като че ли бил обгърнат от облак и той станал невидим. Тези, които трябвало да изпълнят присъдата, изпаднали в паника и въобще не знаели какво трябва да направят. Той не можел да избяга, но ето че го нямало!

Едва след час духовникът се появил отново, молейки се на колене на същото място, обвит от сиен облак, който бързо се разсейвал. Убийците въздъхнали облекчено, виждайки жертвата пред себе си, и побързали да я разстрелят.

Много хора, ако добре помислят, ще си спомнят странни явления от своя живот, които не биха могли да се случат без Бога.

Някои чудеса от този род ние наричаме "случайност", която е само едно малко чудо, в което Бог пожелава да остане анонимен.

Анатол Франс е казал: "Случайност е псевдоним, който хората използват, когато искат да назоват Бога по име."

Странно е, че атеистите трудно вярват в Божиите чудеса. Колко просто трябва да е било за Бога, който е сътворил Червено море, да го раздели, за да може неговият народ да премине на другата страна по суша.

Много атеисти вярват в далеч по-неприемливи неща.

Осланяйки се единствено на авторитета на Цент-

ралния комитет, съветските комунисти вярваха някога, че Сталин е едновременно най-великият политик, най-великият стратег, най-великият лингвист, най-великият учен и философ. Те вярваха, че този прост човек, който е седял за кражба в затвора, практически е непогрешим. След неговата смърт, на основание една единствена реч на Хрущов, те повярваха, че същият този човек е най-големият масов убиец в историята.

След една реч на Хрущов през 1959 година те повярваха, че Съветска Русия само за пет години ще достигне и надмине материалния стандарт на Съединените щати. Ето че междувременно настъпи 1986 година, а комунистическа Русия все още съумява да живее единствено от вноса на пшеница от капиталистическите страни, между които главен доставчик са Съединените щати.

Съветските атеисти приеха пасивно и с покорен маниер всички приказки за това, как комунизмът ще създаде братство между народите. Те трябваше да прочетат поне веднъж, китайски, югославски и руски комунистически вестници и щяха да видят, как другарите се ненавиждаха взаимно.

Те вярват, без да подлагат на критика нищо, което провъзгласява властникът на настоящия момент.

Библията ни призовава да използваме способностите си да критикуваме. Например: "Възлюбени, не вярвайте на всеки дух, но изпитвайте духовете, дали са от Бога." (1. Йоан 4:4); "От пророците нека говорят само двама или трима, а другите да разсъждават." (1.Коринт. 14:29)

Християнската вяра много често се обръща към разума. Например в следните думи: "Дойдете сега да разискваме, казва Господ." (Исаия 1:18). Една от основните тези на Мартин Лютер било правото

на лична интерпретация на Светото писание. Той даде импулса за свободата на мисълта в света.

Комунистите отрекоха Библейската свобода и стигнаха дотам, да вярват в несъществуващи политически чудеса.

Говори се, че чудесата на Светото писание противоречат на природните закони, но хората забравят при това, че те самите, въпреки че разполагат с ограничени сили, постоянно нарушават природните закони.

Когато човек става сутрин, той преодолява при ставането си природния закон на притеглянето. Когато пътува с кола, се противопоставя на закона за инертността. Когато разделя атома, нарушава закона за кохезията (междумолекулярната връзка). Ако човек може да престъпи тези закони, колко логично е тогава да се предположи, че съществува от по-високо ниво - ангели, най-вече самия Бог могат да правят неща, които са невъзможни за нас, така както ученият може да прави неща, които биха побъркали един невежа.

Джон Стюарт Мил казал веднъж: "Чудото не е в противоречие със закона за причина и следствие... То е ново следствие, което вероятно е предизвикано от въвеждането на нова причина." Тази причина е Бог.

15. Аргументът разширение на Вселената

Придвижването към инфрачервено на спектроскопичния образ, който получаваме от далечни галактики, доказва, че нашата Вселена постоянно се разширява. Астрономите понякога сравняват Вселената с въздушен балон - играчка, върху която са нарисувани звезди. Когато балонът се надува, звездите се отдалечават една от друга.

Тъй като астрономите познават скоростта на разширение, те могат да изчислят ретроспективно, колко големи са били разстоянията преди един милиард или пет милиарда години.

Връщайки се назад по този начин, те достигат изходната точка - балона в състояние преди да бъде надут - момента преди сътворяването на Вселената, или това, което учените днес, както вече бе споменато, наричат "Големият взрив".

Разширението на Вселената е доказателство за съществуването на Бога, който е определил нейното начало.

16. Аргументът на втория закон на термодинамиката

Съгласно този закон в една затворена система всичко се развива от реда към случайността, хаоса и анархията. Ако нашата Вселена е съществувала вечно, тя щеше да се намира сега в състояние на хаос. Система и ред не биха могли вече да съществуват на основание необратимия факт на ентропията.

Във Вселената съществува ред, защото е създадена от един Бог на реда.

17. Аргументът на наличието на гени

Това доказателство е в действителност само едно продължение, респективно едно специфично приложение на аргумента на втория закон на термодинамиката, но то само по себе си е едно ценно приложение.

Във всяко живо същество има един генетичен код, който определя как да бъде построено. Кодът е съчетание от аминокиселини, които съобразно за-

кона на термодинамиката - като всяка друга материя могат да се развиват спонтанно само от реда към хаоса. Откъде идва тогава редът на генетичния код?

Всеки човешки сперматозоид и всяка яйцеклетка съдържат информация, която в писмен вид би запълнила 1 000 тома, всеки от тях с по 500 страници. Всичко е написано там: цветът на очите и косата, чертите на лицето, ръстът, наследствените болести, както и наследените таланти, всички детайли на тялото, както и психологичният скелет, и т.н.. Нито един учен, било то снабден и с най-модерна апаратура не би могъл да събере цялото богатство от информация със заложения в нея импулс на подобно микроскопично малко пространство така, че бъдещият ембрион, а после и бъдещият човек, да живее съгласно тази информация.

Когато клетките се делят, всичката информация се копира моментално. В крайна сметка се получават милиарди копия. Няма копирна машина, която би могла да върши тази дейност.

Това, което се извършва в човека, се извършва също в клетките на животните и растенията.

Милиарди информации в гените съобщават на лилиите, лалетата и розите, какъв цвят и аромат да имат, какво изящно стъбло да притежават, както и как трябва да предават всичко това на своето потомство. Подобен ред не може да произлезе от безпорядък. Липсата на информация и разум в аминокиселините не може да предаде на гените, как да развият интелигентност у хората. Молекулите на аминокиселините нямат инстинкт. Как тогава предават на гените, как да създадат инстинкти у животните?

Гените са неопровержимо доказателство за един интелигентен Творец.

18. Аргументът на наличието на радиоактивни елементи

Като загубват електрони, радиоактивните елементи преминават от един стадий в друг, докато достигнат ниво, когато се превръщат в олово. Това се нарича радиоактивно превръщане (преобразуване).

Само учените знаят, колко време е необходимо, докато един радиоактивен елемент се превърне в друг, докато накрая се превърне в олово. Ако Вселената съществуваше вечно и никога не е била сътворена, или ако беше съществувала милиарди години, всички радиоактивни елементи отдавна щяха да са се превърнали в олово.

Как тогава те все още съществуват? Тяхната наличност доказва, че Вселената сама по себе си не е съществувала вечно, че е имало начало, че ние живеем в сътворена Вселена и следователно съществува Творец.

19. Аргументът на съществуването на "черни дупки"

През 50-те години астрономите откриха пулсарите или неутронните звезди. Наричани още "бели джуджета" те се състоят от невъобразимо сгъстена материя. Собственото им притегляне е повлияло върху масата и е предизвикало колапса им.

Вследствие на налягането се усилва силата на притегляне (-гравитацията). Получава се верижна реакция: гравитацията предизвиква свиване, свиването предизвиква повишена гравитация и така нататък. Звездата става все по-малка. Подобни звезди са склонни да достигат безкрайната плътност и съвършена липса на размери.

Тези звезди не само изкривяват светлината, какъвто е случаят с другите звезди, те я поглъщат. В тази фаза ги наричаме "черни дупки". Те остават завинаги невидими, както и всичко на техния хоризонт. Ние виждаме предметите, защото те излъчват или отразяват светлина. "Черните дупки", които поглъщат всеки светлинен лъч са невидима материя. Къде е вулгарният атеист, който казва, че вярва само в това, което може да види?

Съществуват три зони: На определено разстояние от "черните дупки" светлината е в безопасност. Тя не може да бъде погълната от тази странна звезда, може само да бъде изкривена, както я изкривява всеки обект. На по-малко разстояние, тя бива поглъщана. Съществува зона между тези двете, така нареченият "хоризонт на събитията", в която светлината нито се поглъща нито се изкривява, а се пленява. Тя ще обикаля вечно около звездата и нейната орбита. Времето за нея ще е спряло.

В този "хоризонт на събитията" континуумът пространство - време, присъщ на нашата Вселена не съществува, тъй като елементът време изчезва. Ние достигахме границата между нашата и другата реалност.

Твърдението на диалектическия материализъм, че нашата действителност, наричана от науката "пространствено - временен" континуум" е единствената, е в противоречие със съществуването на "черни дупки", които са границата между нашата реалност и друга, лежаща извън времето - във вечността.

А. Уилдър - Смит пише в "Примирение с научния материализъм": "Зад хоризонта на събитията всички известни ни закони на материята загубват силата си. Химическите закони, които познаваме не са валидни. Същото се отнася и за физическите

закони и материята, както и за нашата реалност: материя - време. Временната реалност достига само тази граница. Това, което лежи отвъд тази граница, принадлежи на "отвъдното".

Библията е единственият своеобразен пробив от една друга реалност, реалността на Бог, в нашия пространствено - временен континуум. Основополагащата догма на материализма, че възприеманата от нашите сетива реалност е единствена, се провали когато открихме колабиращите звезди.

20. Аргументът степенуване на всички неща

Свети Тома Аквински направи следното наблюдение: "Сред живите същества съществуват повече или по-малко добри, истински, благородни и така нататък. "Повече" или "по-малко" обаче са определения на различни неща, в зависимост от това, как те своеобразно са сходни с това, което се окачествява като най-висше, както и това, което обозначаваме като по-топло се доближава до това, което е най-топло. Следователно има нещо, което е най-истинско, най-добро, най-благородно и следователно най-висше."

То се нарича Бог.

21. Метафизическият аргумент на Анхелм Кентърбърийски

Конфуций бил запитан, с какво ще започне, ако трябва да управлява една страна. Той отговорил: "Ще подобря разговорната реч."

Слушателите били озадачени. "Това няма никакво отношение към нашия въпрос!"

Тогава Конфуций обяснил следното: "Ако речта е неправилна, това, което казваме няма да съответ-

ства на това, което мислим. Ако това, което казваме не изразява това, което мислим, работата не се извършва добре. Ако работата не е извършена добре, нравите и изкуството не процъфтяват, Ако нравите и изкуството не процъфтяват, няма справедливост. Ако няма справедливост, народът не знае накъде да протегне ръка и къде да стъпи. Затова и произволът при използването на речта е недопустим. От нея именно зависи всичко."

В същия дух Свети Тома Аквински казва: "Има очевидни неща, които познаваме, щом като понятията са ни известни. Така че ако природата е цяло и част от него ни е познато, от само себе си се разбира, че всяко цяло превъзхожда която и да е част от него."

След като значението на думата "Бог" бъде разбрано, веднага става ясно, че Бог съществува. Защото под тази дума се разбира нещо, отвъд което не можем да си представим нищо по-възвишено. Но това, което действително съществува стои по-високо от това, което въображението може да обхване. Затова и когато думата Бог стане понятна, тя съществува вече в ума, следователно действително съществува. Твърдението "Бог съществува" е очевидно, както е очевидно, че съществува истина. Ако отречем нейното съществуване, тогава твърдението "няма истина" е също правилно. От него също следва, че истината съществува.

Бог е истина. В изречението "Бог съществува" сказуемото и подлогът означават едно и също. Съществуването на Бог е очевидно.

Спиноза пише: "Само ако същността на Бога не включва съществуването Му; бихме могли да кажем, че Той не съществува."

Това е абсурдно. Затова Бог съществува по необходимост, за да покаже каквото трябва. Може

да се каже, че макар да използваме понятието "квадратен кръг", такъв кръг не съществува, защото съдържа в себе си противоречие. Но при Бог случаят не е такъв. Какво би могло да попречи на Неговото съществуване? Няма външна, нито вътрешна причина, която да възпрепятстват Неговото съществуване; несъвършенството му пречи. Нито в едно друго същество не можем да бъдем така уверени, както в абсолютното, безкрайно и съвършено същество наречено Бог.

Ние разполагаме с това понятие. Терминът "съществуване" е включен в него. Ние не можем повече да избягваме логическото заключение, че Бог съществува. Кант казва: "Безсмислено е да питаме дали Бог съществува", защото понятието "Бог" означава най-съвършеното същество, и в него се включва атрибутът "съществуване". Анхелм Кентърбърийски пише в "За словото": "Когато казваме, че Бог не съществува, имаме предвид същество, по-висше от което не бихме могли да си представим. Но то трябва да съществува, иначе бихме могли да си представим по-висше същество. То трябва също да бъде същество, за което не можем да си представим, че не съществува. Никой, който разбира какво е Бог, не може да си представи, че Бог не съществува... Бог е същество, по-висше от което не можем да си представим. И този, който разбира това напълно, със сигурност разбира, че това същество съществува толкова ясно, че дори и за момент не можем да си представим, че не съществува."

- Аз повтарям: Ако Бог е въобразим, то Неговото несъществуване е невъобразимо.

Фенелон пише във връзка с този аргумент: "Съществуване, истина и доброта са едно и също: в лошото няма нищо реално. Неоспоримо е, че мога

да си представя безкрайно същество с безкрайно съвършенство, и понеже мога да си го представя, то трябва да съществува. Това същество е идентично с представата ми за Него, то може да бъде въобразимо като съществуване, защото съществуването е включено в неговата същност. Моята представа за Него обхваща ясно неговото реално съществуване. Ние трябва да потвърдим реалното съществуване на това безкрайно съвършено същество така, както аз потвърждавам действителното съществуване на реалната си мисъл."

- Малбрант казва: "За да знаем, че Бог съществува е достатъчно да си помислим за Бога."

Декарт пише: "Представата за безкрайно не би могла да съществува в духа на едно ограничено същество, ако в него не е заложена безкрайно съществуващата същност."

22. Аргументът на състава на всички неща в природата

В природата всяко нещо има свой състав. Колко сложен състав има само един атом дори, една жива клетка или човешката душа! Всяко съставно е в служба на друго такова, но не и на себе си. Леглото и столът служат на човека; клетката служи на организма; молекулите служат на клетката; елементарните частици на молекулата и т.н....

Никога целта не принадлежи на самия агрегат, който не притежава разум и следователно не е в състояние да преследва цел. Всяко нещо, което представлява съвкупност доказва съществуването на Творец: съставните части на Вселената доказват съществуването на божествен Творец.

Бог трябва да бъде проста субстанция, а не изграден от съставни части, защото ако представлява-

ше натрупване, Той щеше да служи на нечии други цели, и така до безкрайност. Тъй като всички неща служат на Бога, Той трябва да се различава съществено от тях. Тъй като Той не е съставен, Той не подлежи на промяна, защото промените са предизвикани от реакциите между съставните части.

Тъй като Бог е неизменен и неизменяем, Той очевидно е и безсмъртен.

23. Свидетелството на най-добрите човешки индивиди

Разглеждайки аргументите за съществуването на Бога, нека бъдем като безпристрастен съдия, който изслушва всички свидетели, и като справедлив съдник измерва тяхната благонадеждност.

Свидетели за съществуването на Бога са онези човешки индивиди, които са показали на дело качества като доброта, красотата, любов и святост.

Пророците, Исус Христос, апостолите и светците от всички времена и във всички части на земята са били свидетели на Неговото съществуване. Всички без изключение свидетелстват за личното си общуване с Бога. Пророците са чували Неговия глас. Апостолите са Го познавали в образа на Исуса, за Когото е написано, че "Той идва от Отца."

В течение на векове Отец се е разкривал по многообразни начини пред светците. Истината е била водещ принцип в живота на всички тези хора, много от които, защитавайки я са намирали смъртта си.

Няма съдия, който лековерно да махне с ръка на изказванията на всички тези свидетели. Ние също не трябва да го правим. Многообразните им свидетелства са неопровержимо доказателство за съществуването на Бога.

Искам да разкажа историята само на един от тях - на Вартоломей де лас Касас.

В 1502 година той пристигнал в Санто Доминго и заживял, както било прието с индианци като свои роби. Когато чул Евангелието, той разбрал, че неговите хора и благосъстоянието което му носели са неправомерно добро. Той незабавно освободил своите роби и призовал другите колонизатори да последват неговия пример и да не бъдат повече тирани.

Удало му се да убеди испанските власти да основат независими селскостопански обединения от индианци, в които те да получават по-голямата част от печалбите.

След като по-късно приел свещенически сан, той прекратил завоевателните походи и преследването на роби в Никарагуа и заставил войниците да не се подчиняват на заповедите на робовладелците. В крайна сметка той убедил император Карл V през 1542 година да отмени робството на индианците. Папа Павел III вече се бил изказал против това в своята була "Sublimis Pens".

Между другото Вартоломей станал епископ. Той отказвал да опрости греховете на робовладелците и защитил позицията си в брошурата "Confessionario", която предизвикала възмущение против него в Испания. Правителството било на мнение, че той е отишъл твърде далече: "Предател! Той е предател! Ние загубваме правата си върху индианските земи, ако, както казва той, всичко, което вършим там е несправедливо."

Дори хуманистите твърдели по онова време, че индианците са низша раса и по природа са роби, като оправдавали по този начин испанските завоевания. Лас Касас отвръщал: "Целият човешки род

е едно цяло" и казвал, че испанците нямат право да завладяват и експлоатират.

Влиянието му довело до мирната колонизация на Филипините.

Той издавал книга след книга в защита на угнетените. От него е написан и памфлетът "Кратко съобщение за разрушението на западните индиански земи", където е поместена историята на индиански вожд в Куба, който когато узнал, че испанците ще отидат на небето, казал: "В такъв случай аз не желая да отида там. По-скоро ще отида в ада, за да не бъда там, където ще има толкова жестоки хора."

Откъде е почерпил Лас Касас смелостта си? Той сам дава отговор: "Със своята доброта и милост, Бог благоволи да избере мен за Свой служител, макар и недостоен, за да се застъпя за западните индианци и да въстана против нечувани и невиджани до това време престъпления и несправедливости. И аз около 50 години работих единствено в името на Бога."

Ние можем да приведем в защита на религията - особено на християнската религия - писания и сведения на безчислени светци от всички времена. Кои авторитетни личности биха могли да приведат атеистите в защита на своите идеи?

Те не могат да предявят претенции спрямо нито един от благодетелите на човечеството. Техните свидетели са най-големите престъпници на човешкия род: Сталин, Хрушчов, Брежнев, Тито, Мао Цзе-Дун, Пол Пот и Карл Маркс - създателите на ужаса и унищожението.

За кой безпристрастен съдия ще представлява и най-малка трудност да реши в полза на съществуването на Бога, когато пред него стои алтернатива да избере между тези два вида свидетели.

24. Свидетелството на учените

Болшинството от наистина великите учени, онези, които най-добре са познавали строежа на Вселената и тайните на живота, са били вярващи.

Нашата Вселена е носила две названия - вселената на Нютон и вселената на Айнщайн: както Нютон, така и Айнщайн са вярвали в Бога, макар и по различен начин. Нилс Бор, Пикард, Пастър, Мендел, Филатов и безброй други учени и основатели на научни дисциплини са били вярващи.

Те са красноречиво свидетелство за съществуването на Бога. Аз не мисля, че някой друг ще е повече в правото си да говори от името на науката от Айнщайн, дори и само за това, че Вселената носи неговото име. Той казва, че досегашният ни опит оправдава предчувствието ни, че "в природата е реализирана идеята за математическа простота." Съгласно Айнщайн Вселената е реализация на една идея. Айнщайн отказва да се отрече от теорията си на относителността и казва, че е "невъзможно да се приведат нито логични, нито експериментални причини, нито пък разсъждения за простотата и красотата против нея."

Но ако Вселената е изпълнената красота, трябва да е имало художник, който да я е обмислил.

Аз дълбоко ценя научните познания на атеистичните мислители, но те трябва да признаят, че Айнщайн е по-голям авторитет от тях.

В университета Принстън над камината в една от най-хубавите зали стоят следните думи на Айнщайн: "Бог, който е създал и съществува в природата, трудно се поддава на разбиране, но не е своеволен и зъл." Бог, който мисли, мислителят; Бог, който твори красота, художникът; Бог, който е доброта - както Айнщайн. И в сравнение с него

всички ние - включително членовете на Московската академия на науките - сме джуджета. Може би за теб ще е интересно да разбереш, какво пише големият физик Макс Планк в научната си автобиография. Той е основоположник на теорията за излъчване на топлината. Ето неговите думи: "Религията и природните науки водят съвместна борба в постоянния, никога не отслабващ поход против скептицизма и догматизма, против неверието и суеверието, и общия зов в тази борба винаги е бил и ще бъде: "Към Бога!"

Възможно е атеистите да признаят, че някои учени са религиозни - но само по традиция - и че религията в действителност не играе важна роля в техния живот. Това не е вярно. На младини Айнщайн е бил атеист. По рождение той е евреин, за това и цялото му възпитание е било насочено против християнството. Но неговите научни постижения направиха от него религиозен човек и голям поклонник на Исуса Христа.

И тъй като тъкмо говорим за Айнщайн, нека го цитираме още веднъж: "Повечето хора казват, че интелектът прави човека велик учен. Те се заблуждават - прави го характерът." А характерът не е създаден от атеизма, а от религията.

И никой не може да бъде истински учен без прямотата и искреността в характера, а това е свършено чуждо на атеизма.

25. Доказателствата на голямото изкуство

Религията е вдъхновила произведения на изкуството, като например картините на Микеланджело, Рафаел и Рембранд, музиката на Бетовен, Бах и Менделсон, както и поезията на Давид, Данте и Милтън. Могат ли атеистите да позоват поне едно

произведение на изкуството, вдъхновено от отрицанието на Бога.

Никога никой не е бил вдъхновяван от атеизма; никога атеизмът не е бил обрисуван, никой не го е възпявал, никой не е творил за него поеми. Дори само този факт, трябва да ни накара да се замислим. Той е един от най-значителните аргументи против атеизма.

26. Доводът на селяните

Атеизмът е рожба на градовете, които са обградени от стени и виждат света през изцапаните със сажди стъкла на прозорците си. Те не виждат Вселената такава, каквато е в действителност.

Селяните, които живеят в тесен контакт с природата, знаят най-добре. - Селяните не са атеисти, защото знаят, че можем да разберем природата само като Божие Творение.

27. Доводът на животните

Тъй като човекът не е единственият жител на Вселената, погрешно е да извличаме всеобщи заключения относно най-важните проблеми, без да вземем под внимание опита на другите живи същества.

Всички, които добре познават животните, най-вече селяните, признават факта, че домашните животни, особено кучетата, но също и конете притежават чувство за метафизични реалности, което липсва на човека. Домашното куче предчувства смъртта на господаря си, дори когато смъртта настъпва далече от дома или неочаквано. Това знание се изразява в меланхолични състояния, които могат да доведат до отказ от храна, дори до смърт на засегнатото животно.

Обикновено това се приписва на инстинкта, но какво възприемат животните чрез инстинкта? Те възприемат едно същество, което ние не виждаме, - ангела на смъртта. Метафизичната реалност, чието крайно проявление е Бог, се потвърждава чрез познанията на животинския свят.

Може да се каже още много за живота на животните. За материалистите мисленето е функция на мозъка. Сложната структура на човешкия мозък, като че ли трябва да обясни нашите способности. Как да обясним обаче, че пчелите могат да смятат? Нима те разполагат с такъв изключително високо квалифициран разум?

Професор доктор Джеймс Колд от университета Принстън говори на конференция през 1983 година в САЩ за един удивителен експеримент с пчели.

Той поставил съд със захарен сироп на определено разстояние от пчелния кошер. След като пчелите открили сиропа, той поставил сиропа 1,25 пъти по-далече от първия път. При третия опит разстоянието било 1,25 пъти по-голямо от втория път и така нататък докато съдът бил отдалечен на 900 метра от пчелния кошер.

Когато професор Клод пристигнал там, останал изненадан: пчелите вече били там и очаквали сиропа.

Пчелите знаели, че разстоянието всеки път се увеличавало 1,25 пъти и предварително изчислили местонахождението на съда.

Когато Клод бил запитан, дали има обяснение за това, той отговорил: "Не. Щеше да ми хареса, ако не бяха го направили, защото бях изправен пред загадка." Способностите на животните са необясними, ако няма Бог, който да мисли за тях.

На много места по източното крайбрежие на САЩ чайките хвърлят стриди върху бетона в пар-

ка. Черупките се счупват и те изяждат месото, до което иначе не биха се добрали. Лешоядите в Африка, които не са в състояние да проникнат зад твърдата обвивка на определени яйца, ги бомбардират със скални късове. Разсъждават ли логично без наличието на разум и без да познават Аристотелевите правила за мислене? Или съществува Бог, който се грижи за всички Свои създания? Китовете се разбират посредством сигнали с такава висока честота, че човешкото ухо не може да ги улови. Те могат да различават шумове, с които да изразяват, че се чувстват добре, желанието да се убедят, че семейството им е наблизо, желанието да играят или да спят. Съществува шум за болка вследствие болест и друг, вследствие родилни мъки. Те имат своите любовни песни, приспивни песни за малките китчета, информации за наличие на храна, команди като "напред" или "спи", както и траурни песни при смъртни случаи.

Някои африкански маймуни притежават така наречените от нас "названия" за различни животни. Те предупреждават приятелите си с различни височини на тона, в зависимост от загрозяващата ги опасност: дали е от леопард, змия или хищна птица. Те се крият от змии по върховете на дърветата, а от птици в трънливи храсти и т.н.. ("Свят", 5 юни 1983 г.)

Животинският свят потвърждава, че Бог съществува.

28. Доказателството на удовлетворението на нашите потребности

За всички основни човешки потребности съществува реалност, извън досега на човека. Ние сме родени с бели дробове и намираме въздуха, който

дишаме. Ние се раждаме със зависимост от млякото и намираме майчината гърд.

Ние порастваме и потребностите ни се менят; в съответствие с това се изменя и млякото в майчината гърд. Ние се раждаме с потребност за храна и откриваме в света, който ще обитаваме зеленчуци, плодове и месо. Ние се раждаме с тяло, което може да се разболее и намираме в земята, в нейните соли, гъби и билки, лекарства за всички наши болести. Така че земната реалност винаги съответства на нашите основни потребности.

Но човек не е само тяло. Той е организъм, който се нуждае от баща, който да го закриля, утешава и да го насърчава към нравствен ред. Действително ще е странно ако външната реалност съответства на всичко друго, но не и на това.

Желанието за щастие и способността на човека да си го представи, до такава степен превъзхожда най-щастливите моменти на едно охолно (не става въпрос за жалко) съществуване, че е невъобразимо да съществува външна реалност, която да съответства на това желание. Ако желанието предпоставя изпълнение тогава съществуващият в представите ни рай трябва да е действителност. А раят, бленуваното съвършенство, който изпълнява скритите копнежи на всички хора, е жилището на Бога и е на разположение на всички, които искат да живеят в него. А как стои въпросът с доброто и злото? Ако няма висш съдия, който да възнагражда доброто и да наказва злото, е безсмислено да живеем морално.

И ако вярата в този съдия изчезне, изчезва и основният клей, спасяващ нашето общество. Човешкото общество се нуждае от справедливият Бог. На тази нужда съответства нашата действителност.

29. Доказателството на изкуствените спътници

Днес хората сами строят "звезди". Имам предвид изкуствените сателити. Те, разбира се, са съвсем малки планети, но те ни позволиха да докажем експериментално, че дори зад най-малките точки в пространството, които съдържат само шепа хора, винаги се крие невероятно голям разум.

Създадените от човешки ръце "звезди", за които са необходими сложни изчисления и още по-сложни апаратури, са с кратка продължителност на живота. И все пак като постижения те са изключителни.

Възможно ли е те да са възникнали случайно?

Нашата Земя също е сателит, който всяка година носи милиардите си жители около Слънцето. За цялата ни досегашна история тя нито веднъж не се е отклонила от курса си, нито пък е попаднала в огнената орбита на Слънцето. Зад нашата Земя и зад милионите подобни системи и други слънца, зад всичките безбройни звезди на небето трябва да се крие разум, който да е измислил тези чудеса; личност, която ги е създала и ги направлява. Тази личност е Бог.

30. Доказателството на автоматизираната индустрия

В един автоматизиран завод може дълго време да обикаляш, докато срещнеш инженер или работник. Моторите и машините взаимно си влияят и произвеждат всичките необходими детайли. Но зад автоматизацията стои инженерът, който я е изобретил и измислил, а по време на операционния процес работникът управлява всичко.

По подобен начин за нас като че ли материална-

та вселена функционира автоматично. Но да не се заблуждаваме: без конструктор и ръководител тя никога не би могла да съществува. Нейният строител е Бог.

31. Доказателството на чутите молитви

Столетия и хилядолетия наред безчислено множество вярващи са били свидетели на това, как молитви произнесени в безизходни ситуации, когато от човешка гледна точка всичко вече е загубено, биват чути, понякога по удивителен начин.

Ако това не бе потвърдено, то хората отдавна щяха да престанат да се молят и този обичай щеше да пропадне заедно с изчезналите с времето суеверия.

Чутата молитва е доказателство за съществуването на Някой, който я чува и ѝ отговаря.

32. Аргументът на необходимостта от вечен разум

Този аргумент в частност е разработен от английския философ епископ Баркли, който казва, че Вселената може да съществува само във въображението на нашия ум. Разумът е "компютър", който преработва милионите впечатления, които ежедневно приема чрез сетивата, и създава от тях Вселената. След подобавашо размишление разумът подрежда всички възприети чрез сетивата впечатления в категориите "количество, качество, причинност, модалност и завършеност."

Чувството за осезание казва на разума, че той усеща нещо меко; езикът казва, че усеща нещо солено; окото разпознава нещо жълто. От всичко това разумът съставя понятието "кашкавал".

Освен с обективен анализ разумът снабдява

предметите и с ценностни представи. Розата е хубава само за окото на ценителя на красотата. Следователно вселената е конструирана с разум.

Но къде е била Вселената, когато човешкият разум още не е съществувал?

Тъй като според достоверни сведения Вселената е по-стара от човешки разум, трябва да е имало разум, който да я е измислил. Този вечен разум е Бог.

33. Доказателството на съществуването на злото

Вместо да привеждам това доказателство, по-добре ще е да разкажа как то убеди един виден комунист.

Комунистите се мразят, арестуват, измъчват и се убиват един друг, в разгара на озлоблението си.

По времето на Сталин виден комунист в Чехословакия, на име Лойб, бил хвърлен от собствените си другари в затвора и подложен на промиване на мозъка. В единична килия, той трябвало ден и нощ да слуша от високоговорителя умопомрачителните слова: "Шпионин! Предател! Контрареволуционер! - О, не, извинявай, скъпи и верни другарю! - Не шпионин! Предател! - Не, другарю! - Ще бъдеш обесен! Това е някакво недоразумение: скоро отново ще те пуснат. Арестуването ти беше грешка. Червен негодник, скъпи другарю, невинна жертва на несправедливостта... и така нататък. Това продължило в течение на няколко седмици.

Тогава внезапно дошло просветлението. Хрумнала му следната мисъл: "Ако комунистите измъчват християни или други врагове, в това има някакъв смисъл. Ние не можем да победим ако не ги обезвредим. Но ако комунистите измъчват комунисти, то това е безсмислено зло; зло в името на злото.

Сега аз видях дъното на дълбините на злото. Но няма електричество без два полюса, монета без две страни. Ако има пределно зло, трябва да има пределна любов. И тази любов е Бог."

Когато след това бил извикан отново на разпит, казал на следователя: "Сега можете да изключите високоговорителите. Аз открих Бога."

Във физиката има закон, според който на всяко действие има равно по големина и противоположно по посока противодействие. В този смисъл ексцесиите на злото като Аушвитц, Архипелаг Гулак или масовите убийства в Камбоджа доказват съществуването на Бог.

Всяко голямо човешко страдание не е основателен атеистичен аргумент, а доказателство за това, че трябва да съществува утешител, който да компенсира причиненото зло.

Много страдания са директно или индиректно Божие наказание на грях. Да заключим от подобно страдание, че няма Бог, означава, да поставим под съмнение целесъобразността.

По същата логика можем да докажем, че едно дете няма баща, защото баща му го бие.

От човешка гледна точка наказанието за престъпление може да се окаже нечувано жестоко. Но Бог е загрижен да възпита така Своите творения, че те да бъдат вечно vyplъщение на доброта и святост. За една голяма статуя са необходими както чук и длето, така и пила и мека четка.

34. Аргументът на човешката вяра

Човек е длъжен да работи над формулировката на своя начин на мислене толкова дълго, докато се превърне в надеждна истина, така както Исус е представлявал личност, vyplътена от истината.

Когато процесите на мислене осъществяват прогрес, вътрешните съмнения изчезват. За един такъв човек фактът, че вярва в Бога е основателна причина, да бъде уверен, че Бог наистина съществува.

Истината е начин на мислене на свят, богоподобен човек. И колкото повече този човек наподобява Исуса, толкова по-добре знае, че неговата вяра е истинна. Неговият живот потвърждава начинът му на мислене.

35. Аргументът на невъзможността да се докаже противното

Никой няма да е в състояние, когато и да било, да докаже рационалността на атеизма, който започва с оспорване съществуването на един определен обект на изследване, а именно на Бога.

Когато една стая бъде щателно претърсена и съответният предмет не бъде открит, то това все още не е доказателство, че той не съществува, а само че търсенето досега е протекло безуспешно: предметът може би е скрит добре или просто търсещият е сляп.

Ако една стая може да разочарова някого, то колко повече може да стори това Вселената? Кой някога ще е в състояние да претърси огромните разстояния на безграничната вселена, за да може да установи, че обектът "Бог" не съществува?

Нашите сетива, нашата интуиция и рационалните ни разсъждения имат пределни граници. Бихме ли могли уверено да поставим под съмнение съществуването на същество, което може би надхвърля възможностите ни за възприятие, нашата "антена"?

Дори и досега нищо един човек да не е опитно

изпитал съществуването на Бога, то това все още не е доказателство, че Той не съществува.

Всяка секунда през човешкото тяло преминават 1 000 000 000 000 000 неутрони - елементарни частици без електрически заряд и с нищожна или почти никаква маса, излъчени от слънцето. Тази поразителна информация до скоро беше неизвестна. Но и днес това е известно на един на хиляда или дори на милион.

Следователно нещо може да съществува и без нашето знание. Игликата дълго време е растяла по склоновете на планините, преди да бъде открита от човека.

Допреди няколко години никой не знаеше нищо за невропептидите - къса верига от аминокиселини, действащи в нервната система, които могат да въздействат върху отношението ни към жаждата и половото влечение. При все това те са съществували и без нашето знание, респективно нашето съгласие.

Днес една книга, отричаща съществуването на неутроните или игликата, би звучала нелепо. А една аневропептидна система на мислене щеше да е не по-малко безсмислена.

След като всичко е казано и направено, не остава каквато и да било непреодолима причина за вяра в несъществуването на Бога. На практика съществуват безброй доказателства за Неговото съществуване (от които ние тук споменахме само няколко), но нито едно за неговото несъществуване. Искат ли атеистите да признаят или не, на тях им се налага да приемат без доказателство, че Бог не съществува.

Архиепископ Фултон Шин веднъж произнесе прозорливите слова: "Бог е най-очевидният факт на човешкия опит. Ако не Го забелязваме, то е защото сме прекалено комплицирани (сложни) или

защото сме вирнали носа си. Погледнете насам! Той е в краката ви."

Трябва да притежаваш силна вяра в много безсмислени неща, за да бъдеш атеист.

Веднъж Сталин обяснил в интервю за едно финландско списание хода на мислите, които са го довели до неверие: "Ако имаше Бог, той щеше да благослови робството, феодализма и капитализма. Както са ми казвали монаси, неговото желание щеше да е човечеството да страда..."

Но това не дава никаква надежда на измъчените маси за освобождение от угнетителя."

Къде е логиката? Затова че на Сталин не му харесват някои обществени формации, за които монасите казват, че са създадени от Бога, следователно Бог не съществува?

По-логично е да се каже: "Аз искам да се противопоставя на този несправедлив Бог", или "Аз ще намеря друга причина за страданията на човечеството" (По-късно Сталин се превърна в най-жестокият причинител на страдания в историята на човешкия род).

Да се каже: "Бог не съществува", защото не ми харесват феодализмът и капитализмът, е пълен абсурд.

Луи Бланк, един от най-значителните вождове на социализма, казал веднъж: "Когато бях бебе, се бунтувах против дойката си. Когато бях дете, се бунтувах против учителите и родителите си. Когато бях мъж, се бунтувах против правителството. Когато умра, ако има небе и аз отида там, ще се бунтувам против Бога."

Следователно атеизмът не е израз на някаква философия, а по-скоро има бунтовен характер. С какво е полезен той?

Шестдесет процента от населението на света все още е неграмотно. Цели племена все още живеят в каменната ера - в Нова Гвинея, в джунглите на Еквадор или на Филипините.

Вярващи в Бога хора отидоха при тези племена, за да освободят туземците от невежеството и занемареността, и да облагородят техния живот. Това е възможно само посредством Божието слово.

Възможно ли е да си представим, че някой би могъл да отиде при туземците и канибалите, които живеят още в каменната ера и им каже, че Бог не съществува и затова те трябва да преобразят живота си поновому и да живеят като благородни хора?

Казват, че един комунистически агитатор си поставил за задача да обясни на туземците на Нови Хебриди, че Бог не съществува. След като го изслушали внимателно, те казали: "Иди си въкъщи и благодари на Бога, в когото не вярваш, че не си дошъл тук пръв. Преди теб тук имаше един мисионер, който ни разказа за Бога и направи от нас, канибалите - цивилизовани хора! Ако той не беше дошъл преди теб, щяхме да те изядем."

Историята доказва, че никога не е имало толкова жестоки режими, като управляваните от атеисти. По света е имало много варварства, но най-големите жестокости са извършени от съветските вождове Ленин и Сталин, последвани от Хрущов и Брежнев, да не говорим за изтънчените страхотии на Мао Цзе Дун и Пол Пот.

В целия комунистически свят няма да се намери нито една частна благотворителна институция. Едно безсърдечно правителство може да се грижи за болните, старите и сираците, но ръководената от

любов болница е нещо съвсем различно от болница, използвана от държавата като бизнес.

В една португалска колония се установило, че местното население отдавало предпочитание на поотдалечената мисионерска болница пред държавната. Веднъж една медицинска сестра попитала: "Защо не ходите в държавната болница? Там има същите лекарства, както и при нас." Отговорът гласял: "Лекарствата са същите, но ръцете не са същите."

Атеизмът не познава медитацията. Когато разсъждавам за Бога и Неговото Слово, аз съм обладан със сила и радост, тъй като знам, че имам спасител, отец, който мисли за мен. Но атеистите трябва да избягват размишленията (медитацията) за последната истина.

Паскал пише: "Няма Бог. Може ли това да се каже весело? Това не е ли нещо, което трябва да казваме със сълзи на очи, като най-трагичното нещо на света?"

В моменти на отчаяние атеистите нямат утешител. Прекалено краткият земен живот, прекаран в постоянен страх, че всеки момент можеш да бъдеш задържан без какъвто и да било мотив, по прищявка на някой жесток диктатор, може да дари малко свободно време предназначено за спокойствие и радост.

Авторът на тази книга години наред е седял в единична килия. Най-ужасното на самотата е пределната скука. За човек, който не вярва в Христа, тя е непоносима. Но аз не мога да си представя нищо по-сучно от атеизма, който казва: "Светът е празно пространство. Аз нямам никого, нито тук, нито след това, защото няма "след това". Аз съм

сам. Аз нямам приятел тук, нямам и на небето, защото няма небе. Тук няма никой, който да ме разбира, никой, който ме обича. Един ден аз ще умра и ще изчезна завинаги и никой няма да го е грижа. Раждането ми е било случайно. Смъртта ми е без значение. И аз съм сам."

Атеизмът е най-измъчващият вид скука. Негово дете е отчаянието, внуците му са пиянство и самоубийство.

Докато Апостол Йоан имал видение с небесния град Иерусалим и река с течаща жива вода, известният поет атеист Джеймс Томпсън описва града на атеизма със следните мрачни слова: "Могъщата река тече мрачна и дълбока при прилив и отлив усамотена. Името ѝ звучи в безсънния град, наричат я: реката на самоубийствата."

Честният атеист д-р Е. Уенграф признава веднъж в "Нов Виенски журнал": "Всяко слово анти-религиозна пропаганда ми се струва престъпление. Аз, разбира се, не желая да го заклеймявам като престъпление, но го смятам за неморално и отвратително; и причина за това е не ревността на моето убеждение, а на основата на придобито от дълъг жизнен опит просто знание, че при еднакви обстоятелства религиозният човек е по-щастлив от нерелигиозния.

В равнодушието си и скептичния си възглед спрямо всяка положителна вяра често съм завиждал на други хора, чиято дълбока религиозност им е служила като здрава опора в бурите на живота. Да се изкоренят душите на тези хора е дело, достойно за презрение. Аз ненавиждам всяко покръстване. И все пак мога да разбера, защо този, който твърдо вярва в спасителната вяра, се опитва да покръсти други. Но не мога да разбера пропагандата на неверието. Ние нямаме правото да отнема-

ме никому защитното му убежище, било то дори само жалка колиба, ако не сме сигурни, че можем да му предложим по-добра и по-хубава къща. Но да се примамват хората от естественото лоно на техните души и да бъдат заставяни да се лутат в пустинята от хипотези и философски въпросителни е престъпен фатализъм или престъпна безогледност."

Ако се гледа изолирано на един или друг аргумент в полза на съществуването на Бога, то Той може да бъде поставен под въпрос, но общата сила на най-неоспоримите аргументи е като състоящо се от много нишки дебело въже, служещо за опора на платното на лодката. От друга страна, атеизмът, макар че поставя много въпроси, не разполага с никакви аргументи.

Аргументите в полза на съществуването на Бога може би не са те убедили съвсем, но знай, че в защита на атеизма не съществуват никакви аргументи. На чия страна заставаш? Как ще се почувстваш, ако Бог все пак съществува, а ти загубиш живота си далече от Него?

Френският философ Халбах, който наричал себе си "личен враг на Бога", отричал Неговото съществуване, като казвал, че само природата е истинска. Той описва природата като несътворена, но твореща всичко вечно и безгранично, и притежаваща мъдрост, красота, организация, дух, план и ред.

Беден глупак! Той просто дава на Бог друго име - "природа", вярвайки междувременно във всички Негови атрибути.

Доказателствата в защита съществуването на Бога могат да бъдат оспорвани, но не и онези, които са в защита на Неговото несъществуване. Та-

кива изобщо няма. Нещо повече, несъществуването на Бога е немислимо. Как би стигнало човечеството без помощта на Бога до подобна мисъл, която е толкова чужда на чувствените му възприятия? Дори авторите на научнофантастични произведения и киносценаристите при цялата си творческа свобода изглежда не са в състояние да си представят същества от друг порядък: техните извънземни същества винаги имат очи, уши, уста.

Кой би могъл да измисли Бога на евреите и християните, ако Той не се беше открил?

Вярвай в този, към когото силно се стреми душата ти, ако си честен спрямо себе си. Той се казва Бог.

Липсва ни отговорът на най-важния въпрос: Какво да правя със собствения си живот?

Гьоте казва: "Безполезният живот е ранна смърт."

За да можем да отговорим на този въпрос, не е необходимо Божията сила, която може да направи живота ни по-пълноценен и духовно богат, така както Той направи щастлив Свети Франциск Асизски. Това не означава, че оспорваме правото на другите на радост. Обаче! Някой попитал веднъж християнин, живеещ в пълно въздържание: "Не бих могъл да живея като вас. Храната ми доставя радост." Християнинът отвърнал: "Аз също изпитвам радост в промеждутъка между храненията и когато изобщо не се храня." Това е различието, което Бог прави в нашия живот.

Вече няколко пъти признах в тази книга и ще го направя още веднъж: Признавам вината на християните затова че много хора са атеисти.

Нека сравним нашия опит с антибиотиците. Тези чудни субстанции могат да излекуват множество заболявания. Но лекарите често злоупотребяват с тяхната полезност, предписвайки ги при най-слаба болка, за кашлица и хрема. Последницата от това е, че се образуват резистентни бактериални видове.

Дозата на пеницилин-Г, която преди тридесет години е била достатъчна за лечение на гонорея, днес трябва да бъде увеличена двадесет и пет пъти, за да даде резултат - и все пак остава под съмнение дали възбудителят на болестта ще изчезне. По подобен начин ние, християните, злоупотребихме с нашата религия, която е наистина силно "лекарство", но към което трябва да се подхожда мъдро. По тази причина ние, Божиите чада, трябва да се решим да бъдем двадесет и пет пъти по-святи от преди, за да победим атеизма.

Нашата молба към теб е да прецениш възгледите си и признаеш греховете си.

Веднъж Мао поставил на партийно събрание следния въпрос: "Кой е по-умен - човекът или свинята?" Без да дочака отговор, казал: "Свинете. Когато стигнат до ограда и не могат да продължат, те се обръщат и се връщат назад." Но има хора, които отказват да се върнат обратно. Мао е бил такъв човек, докато Фридрих Енгелс, най-близкият съратник на Маркс и главен пропагандист на атеизма, в напреднала възраст се върнал към Бога.

В своя трактат за теолога Давид Щраус той пише: "Животът трябва да се върне към Този, който умря на кръста за цялото човечество."

Препоръчваме ти да бъдеш по-умен от свинете на Мао. Върни се към Бога, който несъмнено съществува. Такива изключително сложни образувания като черния дроб, сърцето, щитовидната жлеза или окото, да не говорим за хромозомите, не мо-

гат да възникнат от само себе си. Същото се отнася и за мозъка, който служи с такова голямо умение дори на атеистите.

Всички тези организми функционират съобразно мъдрите закони на математиката, химията и физиката. Върни се към Бога - Законодателя!

На това място не искам да оспорвам, че много въпроси остават без отговор, макар и всички аргументи в полза на съществуването на Бога да са приети. Ако това не беше така, душите на много вярващи нямаше да бъдат разяждани от съмнения, както често се случва.

Позволете ми да приведа най-убедителния аргумент против вярата в един добър и всемогъщ Бог. Той се състои в наличието на човешко страдание. Част от него може да се припише на самия човек, но как да обясним земетресенията и останалите "Божии дела", наречени катастрофи? Как стои въпросът с децата, родени с тежки увреждания, на които предстоят няколко трагични дни, седмици или години живот и повече нищо? Можем ли да оправдаем Бог за това?

Моят отговор: Човек, на когото е ампутиран пръстът или кракът, усеща "призрачна болка", която често е много силна. Той чувства болка в члена, който вече не принадлежи към неговото тяло. Човек може да умре от въображаема болест, което означава, че и въобразената болест е изключително реална.

Какво, ако цялото страдание е илюзорно, фантастично?

Много вътрешни органи нямат нерви, които да предават болката, като белите дробове, черният дроб и състоящата се от тринадесет милиарда

клетки съвкупност, наречена мозък. Някои изключителни хора понякога изобщо не усещат болка. Съществува своего рода душевна анестезия (наркоза). Някои светци като че ли не са усещали болка, изгаряйки на кладата.

В моя личен живот е имало случаи, когато, хванат в комунистическата затворническа килия да изнасям проповед, ми бе нанесян жесток побой, а аз не усещах абсолютно нищо.

Докато надзирателите ме биеха, аз си мислех как трябваше да завърша проповедта си. Когато ме върнаха обратно в килията, спокойно продължих проповедта си.

Паскал разрешил сложни математически проблеми, измъчван от зъбобол. Повечето жени понасят добре родилните болки. Болката не е необходим и обективен жизнен факт.

Днес е известно, че човешкият мозък произвежда ендорфини, които действат като наркоза.

Болката понякога възниква у човека от неправилното му отношение към живота, който се е отрекъл от Бога и се е обявил за съдия на реалността, разделяйки събитията на добри и лоши.

Ние не сме съдии, а част от действителността, а Божието чадо приема цялата действителност невъзмутимо - и земетресенията, и зъбобола.

Бог е един и реалността е една. Осветеният дух не ги дели на приятни и неприятни неща. Израствайки във вярата, ние ставаме по-непридирчиви и по-малко критични, и по-малко се оплакваме.

Спомняш ли си като дете да си седял на малко столче и да си вдигал поглед нагоре към плетката на майка си? От твоя гледна точка това е изглеждало като безпорядък от пъстри зиг-заг линии и бъркотия от нишки без никакъв смисъл. Но майка ти, забелязвайки недоумението ти, обръщала плет-

ката откъм лицевата страна и ти си разбирал всичко.

Така че в крайна сметка в живота на вярващия не може да се случи нещастие. Той знае, че Бог контролира неговия живот. Когато душите ни се възнасят в душевната обител, ще можем да погледнем от горе на долу и да разберем, че преходните ни страдания са само сбор от перли и скъпоценни камъни, които украсяват нашия живот във вечността.

Медицината на поведението (бихевпористичната медицина) ни казва, че много болести на тялото и съпровождащите ги болки произлизат от определено състояние на духа, от едно негативно отношение към действителността. Ние ставаме неспокойни и вярата е възпрепятствана от толкова много страдание. Все пак е възможно евентуално изчезване на проблеми, ако не гледаме на страданието като на такова. Възможно е да се радваме на това, което преди сме възприемали като болка, както е правел Апостол Павел, когато го биели, замеряли с камъни или като претърпял корабкрушение.

Тук трябва също да отбележим, че много от проблемите на страданието щяха да изчезнат в момента, когато онези, които философстват над това, изпратят чекове и помогнат на страдащите, и когато онези, които се оплакват се опитат да го смекчат.

Да, ще кажеш ти, всички тези обяснения са може би добри и правилни, но щеше да е по-добре, ако не съществуваше болка, която да трябва да се обяснява.

Аз признавам, че дори след всичките приведени аргументи, откровения и обяснения, остава нещо противно на здравия разум в нашата вяра в Бога. Но още по-нелепо е да не вярваме в Него, а да

вярваме, че целият този ред, който е толкова очевиден - от атома до макрокосмоса, е възникнал без намесата на Творец. Абсурдно е да вярваме, че няма нищо, което да удовлетворява религиозните потребности, като има храна, която удовлетворява физическия глад. Още по-абсурдно е да вярваме, че всички светци и всички велики учени са се заблуждавали, като са уповавали на Бога, а в някои случаи дори са умирали в името на тази вяра.

Животът означава мъка. Във вярата също има мъка. Но ако трябва да се избира между двете крайности - вярата в Бога и вярата в атеизма - несъмнено по-мъдро е да избереш първата.

Повтарям: Алтернативата на "да вярваш в Бога" не е "да не вярваш в нищо", а да вярваш в чудовищата - Сталин и Мао, в пари, порнография, наркотици, респективно в живот без съдържание и без смисъл. Ние, вярващите, разбираме, че нашето "знание е откъслечно", че "гледаме, гадаейки през матово стъкло", че действаме в полумрак. Но по-добре е да виждаме чашата наполовина пълна, отколкото наполовина празна. Този, който е напълнил чашата до половина, ще е в състояние да я напълни до края, дори повече, така че "моята чаша да прелива".

Аргументите, които привеждаме в защита на съществуването на Бога, най-малкото правят нашия скок чрез вярата в неща, които не разбираме, по-разумен.

Нито разумът на вярващия, нито този на невярващия може да разреши всички въпроси, но някои от тях можем да заградим в скоби.

Множеството аргументи в полза на съществуването на Бога без изключение потвърждават, че Той

съществува. За някои съществуването на Бога, макар и добре аргументирано, е реалност, която не е в хармония с друга реалност, тази на страданието. Но когато признаваме съществуването на едно мъдро и любещо същество - Твореца на Вселената, то тази реалност със сигурност има предимство пред определен аспект от действителността, а именно, че на една малка точка във Вселената, на нашата земя, има страдание.

Но тъй като това противоречие съществува, аз съм склонен в разума си да го заградя в скоби.

Не всичко трябва да бъде разрешено, преди да стана вярващ. Да поставя един въпрос в скоби не означава да бягам от него. Времето често само изяснява някои неща, които днес не разбираме.

Никой не разбира веднага символа на християнската вяра. Ние го познаваме само отчасти, но частта, която познаваме, става с времето все по-голяма.

Аз самият съм имал много трудности с проблемите на страданието, но не съм позволявал да ме обърка.

Да имаш страхливо сърце е грях. Вярващият човек е окачествен като такъв, защото не знае всичко и трябва да върви с вярата. Макс Планк, основоположникът на квантовата теория, е казал: "Както религията, така и природните науки се нуждаят от вярата в Бога. За първата Бог идва в началото, за вторите в края на всички разсъждения."

Докато аз, вярващият, не обръщах внимание на проблема за страданието, един ден получих следното просветление:

Има два вида любов: любов заради доброто и хубавото в човека и любов въпреки всичко, което

този човек прави, за да ни побърка и нарани. Очевидно "любовта въпреки всичко" стои по-високо. Тя е най-голямата скъпоценност във Вселената. Бог ни обича, въпреки нашите грехове. Исус обичаше своите мъчители, въпреки това, което му причиняваха.

Ние можем да обичаме Бога не само поради прекрасните неща във Вселената, които ни пленяват, но и поради страданието, с което се сблъскваме. Ако този свят нямаше болка, не би могла да съществува и най-висшата форма на любовта. Тази любов си заслужава цената.

Аз нямам причина да отричам Бога заради страданието.

Казват, че целта не оправдава средствата. Какво друго би могло да оправдае средството, освен прекрасната цел?

Достигането на най-висшата форма на любовта оправдава множеството страдания.

Книгата на еврейските мистици "Цохар" казва: "Правилният път да обичаш Господа е изразен в традиционното учение, което гласи: "Дори и да те лиши от живот." Това е съвършена любов... Страданието е възникнало, за да може тази съвършена любов да съществува."

Така разбраното страдание е избраната храна на святостта и лекарство против греха. Тя е просветлението на тъпоумните възгледи.

Без Бога животът е огромен въпросителен знак без отговор. Без Бога животът е като носена от вятъра птица или като дълбоко езеро, което е ту бурно, ту тихо, тайнствено и необяснимо. Без Бога животът е като играчка, която създава известна радост някому, когато играе с нея за пръв път, но след това я захвърля в ъгъла да събира прах, изоставена, незабележима. Без Бога животът е само об-

лак, който се носи от една страна на друга, докато се разсее и изчезне, без да остави никаква следа от съществуването си.

Само с Бога, животът наистина става живот.

Затова търси Бога! Свети Бернард казва: "Да търсиш Бога не е напразно, дори и да не Го намиращ."

Има един аргумент в полза на вярата, който не можем да избегнем.

През декември 1981 година в САЩ се състоя процес, на който трябваше да бъде решено, да се преподава ли в училище както Сътворението, така и Дарвинизмът под формата на научни предмети.

Като ключов свидетел против Дарвинизма се яви Чандра Уикрамасинте от Уелския университет. Тя обясни, че нейният приятел, известният английски астроном Сър Фред Хойл и тя самата смятат (и двамата някогашни атеисти, сега вече вярващи), че съществува творещ живота Бог.

Те твърдят, че Неговото съществуване може да бъде доказано по математичен път с вероятност едно с 40 000 нули към едно.

Те оспорват теорията, че действието и взаимодействието на природните закони сами могат да обяснят произхода на Вселената и развитието ѝ. Нека дадем в ръцете на едно малко дете (необучено), части от часовник или машина. Дори и за време по-дълго от старостта на Земята, то няма да е в състояние да пусне часовника в ход. Още по-малко сленият случай може да създаде дългите вериги аминокиселини, от които зависи животът.

Зад живота трябва да се крие разумен замисъл. Естественият подбор може да обясни мутациите в пределите на вида, но както казва Хойл, той не мо-

же да обясни феномена Моцарт, Шекспир, Гьоте или - както аз бих добавил - големите религиозни гении.

Разсиете на пода безразборно грах - той няма да състави хубава фигура. Но нека погледнем микрофотографиите на снежинки - те са невъобразимо прелестни. Вали сняг във вид на много милиони от тези шестоъгълно оформени снежинки. Едно интелигентно същество е приготвило за нас тези чудни плетеници, каквито никоя жена не би могла да изработи и няма две еднакво формирани снежинки.

Това интелигентно същество, което стои зад снежинките, зад цялото творение, наричаме "Бог".

Да опознаем Бога е по-просто, отколкото да опознаем природата, както е казал Папа Йоан Павел II: "Макар човекът да принадлежи на видимия свят, на природата, той по своеобразен начин се отличава от самата природа... Той се отличава в по-голяма степен от света на природата, отколкото ѝ прилича. Човек прилича повече на Бога, отколкото на природата... Словото Божие не говори за сходство на човека с другите творения, а само с Бога.

Много хора се отказват да вярват в Бога, защото в такъв случай трябва да вярват и в Библията, чиято достоверност те подлагат на съмнение или поставят под въпрос.

Още по-лошо - това би означавало да вярват в църквата и духовенството, към които нямат никакъв респект.

Както и да изглежда истината за Библията, църквата или духовенството, тя винаги ще е по-маловажна истина от тази, която е най-главна, а именно - съществуването или несъществуването на Бога.

Винаги, когато по-малката истина се съедини с по-голямата и по такъв начин се изравни с нея, по-малката истина умира в това неравенство.

Да се отъждествява вярата в Бога с вярата в поквареното духовенство е толкова погрешно, колкото да се сравнява атеизмът с извършените престъпления от служещите му комунисти. Има и порядъчни миролюбиви атеисти.

От практическа гледна точка е по-добре да не преценяваме всички последствия от гледна точка на истината, която сме открили.

Нека останем при първоначалния въпрос, отнасящ се до последната истина и да не се безпокоим за това, което включва нейното приемане.

Условията, при които живеем, могат да бъдат неблагоприятни за вяра в Бога, или кръговете, в които се движим, да смятат вярата в Бога за неприлична. В такъв случай обкръжението не трябва да се има предвид.

Първият най-голям успех на етиката беше значението, придадено на любовта към истината. В нравствено отношение ние прогресирахме не толкова посредством умножение на добротата, колкото посредством отказ от измама, лъжа, шарлатанство.

В Индия обществото е разделено на касти. Висше религиозно наставление могат да дават само браманите.

В една Упанишадау, религиозно писание на индуизма, е разказана историята на един млад човек, който се представил на един браман и помолил да бъде приет за ученик.

Като първо учителят се осведомил дали има истинско браманско потекло. Тогава младият човек признал, че е син на прислужница с баща неизвестен. Учителят казал: "Само браманът може да бъде така искрен", и го приел.

Търсете истината и само истината на проблема:
Съществува ли Бог?

Но няма пред нас не стоят по-важни въпроси за
размишление?

Буда е считан за един от най-големите учители
на човечеството. (Аз самият не съм на същото мнение.
Едно негово изречение, така мисля аз, напълно
го дисквалифицира от това признание. Чуйте
само: "Лоши са жените, Ананда; ревниви са жени-
те, Ананда; завистливи са жените, Ананда; глупави
са жените, Ананда." Разбира се, това не пречи на
жените да се прекланят пред статуята на Буда. Ня-
кои жени дори прекарват целия си живот в будист-
ки манастири, отричайки се от света.)

Той ни учи, че духът трябва да се занимава само
с това, което има непосредствена, практическа пол-
за за спасението. Според негови изказвания е пог-
решно да се стремим към знание за света, природа-
та или учения на земни учители.

Когато един ученик го запитал, защо премълча-
ва за много неща, той отвърнал с притча: "Човек,
улучен от отровна стрела, не се опитва, преди да се
погрижи за раната си, да разбере, дали онзи, който
го е ранил, е браман, вайция или кудра. Той не се
опитва също да разбере неговото име или името на
фамилията му. Него не го е грижа дали човекът е
висок, нисък или среден на ръст, или как е изглеж-
дала стрелата му. Ако го стореше, щеше да умре
от раната си. Той може да бъде спасен само ако се
довеи на лекаря, когото са извикали родителите и
приятелите му."

Заблудата в подобен начин на мислене е очевид-
на. Притчата съдържа много аспекти, които не би-
ха издържали на проверка.

Преди всичко раняване с отровна стрела е рядко явление. Но зад подробностите на момента стоят други съображения. Вероятният убиец и раненият са били обект на грижи в детството си. Те са имали храна, легло за сън, облекло, изобщо условия да растат. Те са изработвали оръдия на труда, както и оръжия, като например стрела и лък. Трябвало е да решат дали да убиват или да останат пасивни при възможност да бъдат убити. Лекарят е трябвало да следва, а родителите да са били любещи, за да помогнат при трагичния случай. Всички тези аспекти са уместни при разбора на дадения разказ.

За да разберем добре живота, не можем да пренебрегваме следните философски въпроси: Какво е животът? Как е създаден? Какъв е неговият смисъл? Има ли създател? Ако има, то какъв е бил неговият план когато го е създавал? И така нататък.

Така човешкият разум може да достигне познание за Бога. И когато Го познаваме, всичко извън Него е болка, в сравнение с която раната от стрелата избледнява.

В Библията Бог е сравнен с горящ огън. Огънят променя всичко, до което се докосне. По подобен начин встъпването в отношение с Бога изменя човек значително.

Мир, който надхвърля всяко разбиране или неразбиране (недоразумение) също завладява. Какво може да ни смути? Защо трябва да се безпокоим за неща, които не се отнасят до Великия Бог, който възпламенява душата ни?

Бог е любов. Ти и аз сме Неговата любов, неговите жени. Ние сме негови жени в ориенталски, полигамен брак. Той ме обича и Той обича много други хора сърдечно, и аз обичам тези други хора заради голямата радост, която доставя на Този, който е център на моя живот.

Целта на християнските проповеди и писания не се състои в това да се даде израз на обективни интелектуални идеи, както и тяхното доказателство. В това отношение проповедите на Апостол Павел, Апостол Петър, Стефан, Мойсей и други, както и библейските писания, имат ограничена стойност.

Светците от древността не са говорили, за да убедят разума, а за да разпалят чувствата и страстите.

Що се отнася до спасението, то ние искаме хората не само да познават пътя, но и да го извървят. Ако само предаваме знания, трябва да помним, че то е нещо повече.

Всички понятия за Божеството, създадени от човешкото въображение са несъвършени. Не можем да изразим с думи какво е Бог наистина. Неговото знание е невъзможно да се предаде чрез човешката реч. Всеки слаб опит може да бъде само предизвикателство към човека, да познае сам Бог.

Думите могат да подтикнат "Аз"-а да обхване знанието. Но Исус казва, че Този, който винаги Го следва, трябва да се откаже от собственото си Аз.

Истинското познание за Бога е отредено само за онези, които "живеят в небесната обител." Тези хора не виждат истината, защото реалността в тази сфера вече не е разделена между наблюдателя и наблюдаваната истина.

Мистичният брак вече е сключен. Отделният човек става едно с Бога. "Те в Мен и Аз в тях" - така казва Исус.

Истинските проповедници обясняват истината не като сбор от "Аз" и Бог, които са разделени помежду си. Такива хора използват само А, Б, В-то на вярата, духовното мляко. Истинските проповедници са хора, които са се отрекли от себе си и по-

казват чрез своя пример какво означава да бъдеш в единение и хармония с Бога.

За невъзрождената душа Бог винаги ще остане непостижим и невъобразим. За Него не може да се дискутира.

Ако някой пита твърде много за Бога, а друг отговаря много, по всяка вероятност нито един от двамата не знаят много за Бога.

Истината не може да се притежава, да се види или да се знае. Тя може само да бъде. Тя трябва да бъде изживяна.

В Тан - Чинг Хуненга е написано:

"Никъде няма нещо истинско,
истинното винаги е невидимо.

Когато казваш, че виждаш истинното,
то това видение не е истинно."

Истината е, че има само една реалност, която се изопачава в момента, когато се раздели на виждаш и видимо. Тя може да бъде обобщена само в думите на Исуса: "Аз съм истината!" Истината трябва да обхваща всичко. Не може да има истина плюс моя разум. Моят разум е част от цялото, което обхваща истината.

Всяка дискусия, колкото и участници да има, е насочена против намирането на истината, защото истината винаги обхваща всички спореци страни.

Исус е казал: "Аз съм истината." Ние изопачаваме това, което казваме: "Той е истината." Исус обаче не е казал "ТОЙ", а "АЗ" съм истината. Исус е само тогава истина, когато може да живее в мен като мое "Аз", вместо да е само външно същество, за което аз зная.

Това е тайната, която се крие зад библейския израз "Ани - Ху" - Аз съм Той. В еврейския текст на пророк Исаия 48:12 е написано: "Ани ху харитон, аф ани хаахарон" (Това Аз, което е Аз - Той е пър-

во, а това Аз, което е само Аз е последно.) Същото можем да намерим и в Исаия 44:6.

Религията е длъжна да оспори всичко, което не е Бог, за да може той да бъде всичко. Толкова често хвалебствията са приспивна песничка за Бога. Това не трябва да е така. Целият ни живот трябва да бъде истинско хвалебствие на Бога, Който е нашето всичко във всичко.

Истината вечно е чиста. Без съмнение е така.

Търси най-висшия плод: самата истина!

Иначе твоят живот ще представлява купчина листа и клони.

Този, който познава Бога, не желае нищо друго освен това, което Бог сам му поставя на масата. Праведникът няма своя собствена воля, защото той се подчинява на волята на Този, когото обича.

Ако неговият противник побеждава, той желае този триумф на своя противник. Паскал пише: "Същият двигател, който определя нашето действие, определя някой да ни се противопоставя. Тъй като не нашият Бог се бори против чуждите сили, а един и същ Дух твори добро и допуска злото, нашият душевен мир не може да бъде нарушен."

Истината стои над и отвъд бойното поле. Моят противник също е изпратен от Бога. Затова за мен не е необходимо да допускам температурата ми да се повишава, най-малкото не поради погрешни учения, проникнали в църквата "защото е нужно да има и разцепление между вас", пише Апостол Павел (1. Коринтяните 11:19) Това е също Божията воля. Раздорите също служат на добра цел. В крайна сметка те показват кой е одобрен от Бога и кой не.

Хората обикновено молят Бог да е на тяхна страна. Това е погрешно. Нашата молитва към не-

го винаги трябва да бъде: "Нека бъде Твоя волята."

Във времето на Гражданската война в Америка един от приближените на Линкълн му казал: "Надявам се, че Бог е на наша страна." Линкълн му отвърнал, че това не е негова грижа. "Аз постоянно се безпокоя за това, казал той, не дали Бог е на моя страна, а дали аз съм на Негова страна."

Този, който е добър към всички хора, освен към своите родители, е неморален, така както и този, който е мил в обществото, но е груб с Бога.

Едно момиче благодарило веднъж на майка си за обяда. Майката отвърнала: "Аз сама го приготвих. Но месото купих от месаря, а хляба от пекаря. Благодарите и на тях!" Момичето благодарило на пекаря, който казал: "Аз само изпекох хляба, брашното взех от мелничаря. Благодарите и на него!" Мелничарят казал: "Аз само меля зърното, което взех от селянина. Благодарите и на него!" Селянинът казал: "Вярно е, че работих, но дължа всичко на дъжда и на слънцето." Накрая момичето попитало: "На кого тогава трябва да благодаря?" Селянинът го поканил на обяд и благодарил за храната на Бога. Тогава момичето разбрало.

Признай Бог за свой Отец! Ако ти се струва трудно, наричай го Отче, докато стане за теб татко.

Преди много години в кабинета ми влезе бледо, слабо и бедно облечено момиче.

"Вие ли сте пастор Вурмбранд?"

"Да."

"Идвам от болницата. Християните, които ме посещаваха там, ми разказваха за вас. Няма къде

да отида. Нямам никого. Баща ми умря. Майка ми е алкохоличка и води къщи мъже, които ме бият. Затова вие ще бъдете мой баща."

Нямах избор. Станах неин баща.

Постъпи по същия начин с Бога.

И когато Той стане твой Отец, бъди уверен. Зулусите наричат Бог "Ункулукулу", Най-великият от Великите. Можеш да разчиташ на Него.

Днес за науката е прост факт, че животът съществува в повече от три измерения. В Бога ще откриеш ново измерение, което досега ти е било непознато. Той ще те изпълни с радост.

Бал - Шем, основателят на религиозното еврейско движение "Хасидизъм", веднъж имал чувството, че е изгубил вечния живот. Тогава започнал да танцува радостно. "Защо ми е вечен живот, след като имам Бог?"

Този, който има Бога, няма нужда от нищо друго.

В Талмуда се разказва за един цар, който помолвил равина да му покаже Бога, за да може да повярва в Него. Равинът обещал да изпълни желанието на царя.

"Първо погледнете слънцето!" казал той. Но яркостта на слънцето не позволила на царя да стори това; щял да ослее. "Е - казал тогава равинът - ако не можете да видите слънцето, едно от най-малките Негови Творения, как тогава ще понесете да видите Бога?"

В Румъния един селянин християнин бил изправен заради вярата си пред съда. Съдията му казал: "Ще те пусна на свобода, ако можеш да ми кажеш, кой е бил преди Бог?"

Селянинът отвърнал: "Можете ли да ми кажете кое число стои преди единицата?"

"Единицата е първото число. Преди него няма нищо."

"Така и преди Бог няма нищо."

Зная, че всичко, което съм написал досега, не е неоспоримо. В изложенията ми може да откриете логични и фактически недостатъци.

Идва ми наум един анекдот. Доктор по лингвистика попаднал в един кладенец. Един човек го чул да вика за помощ и като се надвесил над ръба на кладенеца попитал какво се е случило. След като схванал ситуацията, той казал: "Веднага нося стълба и въже."

Тогава професорът запротестираше: "Нося" е в сегашно време. Трябва да използвате бъдеще време, аз "ще донеса", а не "нося".

На това мъжът отвърнал: "Забелязвам, че все още имате време за шеги. Имате време за граматика. Следователно не сте в опасност."

Той продължил по пътя си, а професорът умрял в кладенеца.

Не е твоя задача да откриваш грешките в книгата ми, а да приемеш словото ми и да познаеш най-голямата радост: Бога.

Тъй като Бог е първопричината на всичко, той трябва да съдържа в себе си цялото съвършенство. Няма следствие, което да превъзхожда причината си. Затова Бог трябва да разполага със съвършено знание, любов, свобода, воля, лично обаяние, вездесъщност, всезнание и всемогъщество.

Всички тези качества Той предоставя на твое разположение.

Не се притеснява, че отиваш при Него с всичките си недостатъци и слабости.

Когато Паганини, известният виртуоз на цигулката, изнасял веднъж концерт, на цигулката му се скъсала А-струна. Малко след това се скъсала Д-струна и накрая Г-струна. Геният продължил да свири само на Е-струна, която била от сребро и не можела да се скъса. "Остана само една струна", извикал той. "Една струна плюс Паганини" - добавил друг. Този концерт останал в историята.

Възможно е на нашата арфа да се скъсат много струни. Свири песента на вярата на струните, които са останали! А ако не остане нито една струна, тогава засвидетелствай любовта си към Него върху дървото на арфата!

Разстоянието между Бога и нас, между познаващия и познаваемото, виждащия и видяното трябва да бъде преодоляно, за да се осъществи единството ни с Него. Ние не трябва да бъдем извън Бога. "Той не е далече от нито един от нас. Защото ние в Него живеем, движим се и съществуваме." (Д. на Апостолите 17:27;28)

Бог е принципът на любовта, чиито рожби са всички творения, в Който живеят, и към когото се връщат, когато умрат. Него трябва да познаваме.

Упанишадите правилно учат, че ние имаме един и същ произход и в основата си сме едно сърце и една душа. Душата на сътвореното е една. Първите ученици на Исус разбраха това: "А множеството на повярвалите имаше едно сърце и една душа." (Д. на Апостолите 4:32)

Разногласията, настъпили в първата църква, показват, че единодушието е само едната страна на

истината. Едновременно съществуват единство и многообразие, така както има само една луна, но много нейни отражения във водата.

Горещият огън пръска много искри. Макар всички те да имат еднакъв произход, всяка една от тях е своеобразна и има собствена траектория.

"Този, който вижда себе си във всички творения и всички творения в себе си, става едно с най-висшия браман. Най-висшият браман, душата на всичко, принципът на Вселената, вечното същество, това си ти, това си ти..., tat tvam asi - на санскрит" (Упанишада).

Ако отвлекат човек, вържат очите му и го пуснат на свобода в чужда страна, то първата му работа ще бъде да потърси възможност, да се върне обратно в родината си. Така и ние трябва да търсим Бога.

Ако Го намерим, то на Него единствен се пада славата. Всичко е Негово дело.

Адам и Ева искаха по собствено желание да станат като Бога. Затова те изгубиха рая.

Исус избра за Свои Апостоли мъже, които не можеха нито да четат, нито да пишат, които бяха бедни, принадлежаха към най-низшата прослойка от обществото и не бяха влиятелни. Сред тях имаше страхливци, стремящи се към по-високо положение в обществото, свадливи, мнителни, един измамник и един хананец. Никой от тях не Го разбираше.

За свой ковчезник Той избра крадец. Подобно сборище в никакъв случай не би могло да има успех. В крайна сметка обаче то имаше успех и понеже бяха "Никои", славата трябва да отдадем на Бога, а не на тях.

Отдай се в Неговите ръце и ти ще принадлежиш Нему.

Свободната воля в това отношение е илюзия. Но тъй като ние живеем в илюзорен свят, можем да използваме свободната воля.

В Талмуда разказват за един принц, който в чужда страна се отклонил от правия път. Царят наредил да го извикат да се върне обратно. Той отговорил: "Аз съм твърде далече. Не мога да се върна в родината си." Тогава царят му казал следното: "Върни се толкова назад, колкото можеш, остатъка от пътя ще извървя аз, за да те взема."

Когато бях в комунистическия затвор, в моята килия умря след дълги мъки и страдания един много млад християнин, Гафенсу. Той беше вкаран в затвора на осемнадесет години, още преди да вкуси от радостите на живота.

Малко преди смъртта си той помоли да го измият и избърснат, като каза: "Само още една-единствена крачка и ще бъда при многото хубави момичета на небето."

Това примитивен начин на мислене ли е? Американските индианци вярваха, че след смъртта ще отидат във Вечните ловни полета. Древните тевтонци вярваха във Валхала, Прекрасното бойно поле. Отличава ли се Гафенсу в наивния си начин на мислене от тях?

Ако приемем, че има вечен живот, той сравним ли е с живота тук на земята? Какви ще бъдем след възкръсването?

Възкръсналите не принадлежат на по-различен ред от този, който ги е довел до гроба, и все пак те не са същите. Аз вече не съм ембрион, който бях някога, но не съм и друго създание. Във всеки момент, който изживявам, аз не съм друг, но и не съм вече същият, който съм бил преди минута само.

Апостол Павел ни уверява: "тогава ще позная напълно, както и съм бил напълно познат", въпреки че "това тленното трябва да се облече в нетленост, и това смъртното да се облече в безсмъртие."

(1. Коринтяните 13:12 и 15:53)

Ние спокойно можем да оставим нещата в Божии ръце. Това което Той е планирал, ще бъде толкова прекрасно, че ще поставим всичко, което нашият разум може да си представи в сянка.

"Каквото око не е видяло и ухо не е чуло и на човешкото сърце наум не е дохождало, всичко това е приготвил Бог за тия, които Го любят." (1. Коринтяните 2:9)

Най-добре е Бог сам да бъде тук.

Индийският философ Рамакришна преди много време е казал: "Търсиш ли Бог? Тогава търси Го в човека. Бог се проявява в човека повече отколкото в който и да е друг обект. Всъщност Бог е във всички неща, но Той показва силата си някъде повече, другаде по-малко. Въплътеният в човека Бог е най-силният телесен израз. Човек е най-голямото Божие Откровение."

Божият образ може да видим не само в светците, но и в лицемерите и престъпниците, защото престъпникът днес може да крие в себе си утрешния светец. В известен смисъл Бог може да се види у всеки човек. Но Исус стана най-съвършеният човек. В Него най-добре можем да познаем Бог.

Дори скептиците признават, че Исус е бил добър човек. Ние вярваме, че Той е Бог. Нека обърнем внимание на следния аргумент на Савонарола: "Разпнатият Исус от Назарет, комуто се кланят християните, е или истинският Бог и първопричината на Вселената, или не е истинският Бог. Ако се

съгласим с първата хипотеза, ще сложим край на всички дискусии, защото тогава християнското учение и християнската вяра ще са истински. Ако напротив подкрепим втората хипотеза, от това следва, че Исус от Назарет е изключително високомерен и престъпен човек, тъй като Той като човек и смъртен е смятан за Бог и е изисквал от всички да бъде почитан като такъв. Следователно Той е бил лъжец, глупак, за да си въобрази подобно нещо и да предприеме непосилно за Него дело. Защото какво по-безумно, противоречашо на здравия разум и смехотворно от опита на човек да се възвиси до величината на Божественото величие. И то с ничия друга помощ, освен приниженост и нищета, с никакво друго оръжие освен необразована реч, никаква друга надежда освен позорна смърт?

Що за идея? Да искаш да отнемеш на поклонниците Бога и да изградиш сред хората нова форма вяра както сред могъщите и мъдрите, така и сред простите и незнаещите. Да искаш да анулираш всички други религии, за да дадеш на живота нов обрат; да промениш всичко и да се разпоредиш Той да бъде почитан като Бог от едно подчинено човечество. Да пожелаеш това не само приживе, но то да продължи и след твоята смърт, една позорна смърт. Да обещаеш пред себе си поклонение и любов, и да изискваш от хората, като свидетелство за тяхната вярност, непоколебима привързаност, любов до смърт, а ако се наложи и смърт след ужасни мъки. Що за идея, ако този човек не беше Бог?

Който и да си, аз ти поставям следния въпрос. Ако един смъртен обещае да направи всичко, ако му хрумне подобна идея и дойде право при теб, какво би отвърнал? Няма ли да предположиш, че този човек е луд? Няма ли просто да се изсмееш над подобни глупости? Следователно ако Исус от

Назарет не е Бог, как тогава този "кощунствен измамник" ще съумее без каквато и да била помощ да превъзмогне законите на своята страна, принцовете, мъдрите мъже, цялата, възправила се против Него Вселена, силите на Небето и ада, накратко самия Бог, и ще отиде толкова далеч, че да се сравнява с Бога, да приема почести, присъщи само на Бога и с безкраен успех да осъществи всички пророчества въпреки вековните трудности и противоречия?"

В условия на нищета и притеснение Той живя в съвършена доброта и любов. Той ходеше от място на място и вършеше големи чудеса.

Лоши хора, които не Го обичаха, Го разпнаха на възраст от 33 години на един хълм непосредствено извън Ерусалим, наречен Голгота, което на арамейски означава "лобно място" или "градът на черепите".

Оттук следва, че черепът не е най-подходящото място за последна истина. Най-доброто място е любещото сърце. Само тук Бог желае да основе Своя престол. Тогава "царството Божие ще е в теб."

Не анализирай само живота на Исуса. Анализът води до задънена улица. По-добре му издигни трон в сърцето си и му се доверявай. Той умря, а на третия ден от смъртта си възкръсна и тялото му се възнесе в небесата, а духът му остана да броди по земята. Ти можеш да Го приютиш.

Аз не правя опити да предам подробности от Неговия живот, защото Евангелията са най-добрият източник на информация; за тях Алберт Айнщайн казва веднъж: "Никой не може да чете Евангелията без да усеща действителното присъствие на Исуса. Неговата личност пулсира във всяка дума.

Аз съм евреин, но съм обладан от светлата фигура на Назарянина... Исус е твърде колосален за перата на търговците на фрази, колкото и изкусни да са те."

Прочети Евангелията, но не мисли, че си опознал живота Му, след като си ги прочел.

Шестгодишната ми внучка дойде един ден при мен със следната молба: "Каж ми всичко за Исуса!" След момент на размисъл тя добави: "Но ти не можеш. Ти не знаеш всичко. Дори Бог не знае всичко. Животът на Исус не е свършил още."

За първите Му тридесет години ние не знаем почти нищо. За това, което ги следва, само няколко епизода. Те може би са достатъчни. Малкото, което знаем, е достатъчно, за да разберем, че Той действително е Син Божий, нашият Спасител и най-добър Приятел.

Без да знаем повече, ние Го приемаме. Вечността стига, за да го опознаем по-добре.

Не очаквай пълно познание, преди да си Го обикнал. Но позволи ми да кажа няколко думи за Исус.

Едуард Берн - Джонс, един от най-известните художници в Англия, отишъл веднъж да пие чай у дъщеря си. На малката му внучка Анжела също било позволено да седи на масата, но била непослушна и майка ѝ я наказала в ъгъла с лице към стената. Тя силно заплакала...

На следващия ден художникът нарисувал прекрасна картина на стената; в случай, че внучката му пак бъде наказана в ъгъла.

Бог постъпва по подобен начин с нас. Той не може да ни поучава, без да прибегва понякога до наказания, но Той ни е представил великолепна

картина, която да наблюдаваме, докато трае наказанието ни. Ние можем да размишляваме върху различни епизоди из живота на Исуса. Така за момент забравяме нашето собствено страдание.

Исус не само е поучавал, той е изживявал истината. Нещо повече, Той е бил истината, Нейното възплъщение. Но Той не е бил само истина.

За себе си Той казва: "Аз съм истината и животът." Истината може да е господар, но Исус е Господ на господстващите. Ако се прекланяме единствено пред истината, може да достигнем до границите на атомарната наука, която може да даде средства за унищожаване на човечеството.

Дори във всекидневния живот не трябва да следваме крайностите на истината. Важно е да притежаваме чувство за равновесие. Още по-важно е обаче да се концентрираме върху източника на истината и да Го приемем.

Исус е единственият преподавател по истина, който познава точната мярка на ежедневните ни нужди.

В Библията е приведена една много лоша история за Рувам, който легнал в едно легло с наложницата на баща си. В еврейския текст това повествование е прекъснато наполовина. Може да се е случило нещо много по-лошо, но вдъхновеният от Бога автор не се чувства задължен да каже цялата истина.

В еврейския свитък закони в средата на историята има бяло петно, което трябва да покаже, че не е необходимо да предаваме цялото зло, което е сторил човек. Мъдро е да се каже само минималното, само това, което е абсолютно необходимо, по-малко от цялата истина.

В този смисъл Исус е не само истината, но и животът. Той не възпява само абстрактни, безлични принципи. Той е хуманен. Понякога умалява любовта, друг път обявява за свършен факт нещо, което изобщо не е започвало.

В притчата за лошите лозари Той сравнява най-значителните първосвещеници с хора, които са толкова лоши, че казват: "Той е наследникът; елате да го убием и да присвоим наследството му" (Матей 21:38).

Тогавата те не са казали това. Апогееят на злобата им е така дълбоко стаен в сърцата им, че дори съзнанието им няма достъп до нея.

Но Исус прониква по-дълбоко от това, което хората знаят за себе си - до най-вътрешното ядро на тяхната личност, където се таи източникът на техните действия.

Само истината е недостатъчна, тя е склонна към повърхностност. Затова Исус е едновременно истина и живот.

Баща и син се разхождали веднъж в парка през пролетта, когато красотата на природата се показва в цялата си прелест.

"Татко, какво е притегляне?", попитало детето.

Бащата отвърнал: "Това е природен закон, на основата на който всичко се привлича към земята."

Детето смело продължило: "Защо тогава лалетата растат нагоре?"

Тогавата бащата казал: "Това е така, защото в тях действа друг закон, законът на живота, който е по-силен от закона на притеглянето. Законът на живота е освободил лалетата от притеглянето, докато живеят. Когато разрушиш живота им, те веднага падат на земята."

Исус въплъщава закона на живота, който ни освобождава от склонността ни да пропаднем в дълбините на греха и отчаянието.

Легендата разказва, че Барух, слугата на пророк Иеремиа в затвора, се явил пред Исус, когато този навършил дванадесет години и Му казал: "Всички пророци преди теб се оставиха да бъдат измамени. Внимавай, да не бъдеш покварен!"

Не е било необходимо да предупреждава Исус. И той, като и ние, би могъл да бъде въведен в изкушение, но Той не е съгрешавал, понеже не е имал в себе си наклонности към прегрешение, склонност да се отдаде на егоистични желания. Той не е усещал стремеж да живее единствено за себе си и да преживее на всяка цена някакво удоволствие. За Него всички изкушения са били само външни.

Затова Той предлага себе си като най-чистата истина и най-прекрасния живот. Над Него няма нищо. Без Него ние сме нищо.

Тъй като Исус е Господ на всичко и съдия на цялата земя, Той познава сърдечните ни желания и може да измери човешките намерения и действия. Той знае "от какво дърво сме издялани", познава нашето наследство, нашето възпитание, наследствените ни предразположения, желанието ни да бъдем по-добри, отколкото сме сега. Той може да приеме слабото и силното, чаша със студена вода, както и големия подвиг.

Той е дошъл, както сам ни уверява, не да съди, а да изцелява; не да осъжда, а да дава живот.

Неговото желание, отправено към нас, е да се отнасяме с другите така, както Той ни учи в Злат-

ното правило: постъпвайте с другите така, както искате те да постъпват с вас, дори и това да не е по силите ви.

Фридрих Кристоф Отиниер го е изразил така добре със следните думи: "Боже, дай ми спокойствието да приема нещата, които не мога да променя; смелостта да променя нещата, които мога да променя; и мъдростта да различавам едните от другите."

Исус се побратимява с митничарите, респективно данъчните чиновници, както ги наричаме днес.

За тях е било обичайно да злоупотребяват с поверената им власт. По правило те стояли на пост на граници, градските врати, по течението на реките или пристанищата, за да събират мито за стоките, внесени в страната. Те били презирани заради грубостта си, мошеничеството, натрапчивостта и угнетителността си.

Еврейските митничари били презирани от съгражданите си, тъй като били смятани за предатели на нацията и Бога. Те били обвинявани, че сключват мръсни сделки с римляните, техните угнетители и врагове. Обстоятелството, че събирали пари за езическата каса, бил постоянен повод да напомнят на Божия народ за подчинението му под чуждо иго.

Съобразно еврейския закон от ковчежетата на тези митничари не можело да се взема милостиня. Било забранено дори да се сменят пари оттам. Освен това те не били допускани в съда. Сред евреите, които ги считали за грешници, те имали един-единствен приятел: Исус. Който и да си, каквото и да си направил, Исус е готов да се побратими с теб.

Интересно е да се отбележи в тази връзка, че хората, които желаели някой да им ходатайства пред Исуса, изпращали враговете си (Лука 7:2,3), защото знаели, че Той няма да им откаже.

Веднъж римски капитан изпратил при тях еврейски старейшини, за да се застъпят за изцелението на негов слуга. Техният аргумент бил, че построил на евреите синагога (институция, от която Исус бил изключен).

Но аргументът не бил решаващ. Исус изпълнил молбата им. Той сякаш отдавал предпочитание на враговете си, проявявайки към тях необяснимата любов.

Ако през целия си живот си бил враг на Исуса, не се колебай да отидеш при Него. Ще бъдеш приет с разтворени обятия.

Исус никога не принуждава, никога! Веднъж Той излекувал един ням човек, Той не изискал от Него да говори само това, което на Него му харесва. Той не поставял условия. След изцелението си човекът бил свободен да говори каквото си поиска, дори и това да е срещу този, който му бил възвърнал речта.

Малко преди смъртта Му една жена намазала Исуса със скъпоценен балсам. Ако го беше попитала предварително за съвет, Той щеше да реагира както спрямо учениците си и да ѝ каже, че не трябва да дава толкова много пари. Но тя не попитала, а действала.

В Талмуда се говори, че всичко, забранено от Бога, влиза в сила, след като е извършено. Погрешно е да се негодува срещу нещо, което вече е станало. Затова Исус пита учениците си: "Защо ѝ

досаждате? (сегашно време) Тя извърши добро дело на мене?" (минало време) (Марка 14:6)

Това, което никога не може да се върне, не трябва да причинява болка и спор. Когато отиваме при Него, Исус не ни обременява с минали грехове и престъпления. Той много повече се стреми да ги прикрие със Своята любов. Той се насочва към сегашния характер на човека, към това, което може да бъде излекувано.

Исус разбира, че могъществото на религията не е в успеха, а в поражението и слабостта. Руският писател Александър Зиновиев поставя един пронизателен въпрос: "Можем ли да си представим, че Христос се появява на телевизионния екран и дава интервю пред множество репортери?"

Той предпочете да умре на кръста за греховете на хората и да ги измие с кръвта си.

Лютер пише: "Греховете на света не са там, където ги възприемаме и чувстваме, защото за теологията не съществуват грях и смърт на света. За философията и разума грехът не е никъде другаде, освен по света... Истинското учение е, че на света няма грях, защото Христос е победил греха в Своето тяло."

Исус е поел всички грехове по света върху себе си, твоите също. Когато умря на кръста, Той изтърпя наказанието, което ние заслужавахме, за да могат тези, които вярват в Него, да получат опрощение на греховете си.

Един гълъб долетял при Мойсей и помолил: "Спаси ме! Един орел ме преследва." И Мойсей скрил гълъба под дрехата си. Тогава орелът отле-

тял при Мойсей и казал: "Аз също съм Божие създание, както и гълъбът и изпитвам глад. Трябва да нахраня и малките си. Бог е направил така, че помалките птици да ми служат за храна. Ти постъпваш неправилно, като ми отнемаш плячката."

Мойсей отвърнал, че в никакъв случай не може да му даде гълъба, по-скоро ще му даде парче месо от бедрото си, равно по тегло на един гълъб.

"Спри!", казал тогава орелът. "Аз съм Архангел Михаил. Гълъбът е Архангел Гавраил. Ние искаме само да изпитаме добротата на сърцето ти."

Това, разбира се, е само басня, но тя разказва историята на грехопадението на Адам. С правото на победител дяволът получава пълна власт над грешните ни души. В резултат на грехопадението ние заслужихме да бъдем негова плячка. Но Исус понесе всички мъки, които се полагаха нам. Той, невинният, пострада за нас, виновните. Така ние получихме свободата си. Божията воля по отношение на нас е изпълнена.

Ние на свой ред трябва да бъдем самоотвержени в службата си на човека, дори на лошия човек.

Тук ние виждаме една от многото истини, поверени от Исус на църквата. За назидание на нашия детски ум Той често ги изразява с притчи, както в току-що разказаната.

Когато Исус се е появи пред Своя съдия Пилат, Той мълчеше, защото смяташе да умре. Той знаеше, че ако се защитава, може да избегне смъртта, но Той бе дошъл на земята не само за да живее, но и за да умре. Такава беше волята и желанието на Неговия Отец.

Докато вися на кръста, Неговите врагове Му се присмиваха, като Го насърчаваха да слезе долу и

да се спаси. Чудо е, че издържа на кръста, макар и легиони ангели да бяха на Негово разположение.

Той не се възпротиви на радостта от сватба, както беше угодно на Неговия Отец. Той не се побоя и от страданията, защото такава беше волята на Неговия Отец. Той в еднаква степен понасяше радост и страдание. Онези, които кръстяха: "Ако си Син Божий, слез тогава от кръста", не знаеха за святостта на кротката търпимост и спасителното действие на Христовото разпятие. Дори Неговите приятели не осъзнаваха значението на Неговото страдание, иначе щяха да се молят заедно с Него: "Тъй като ти си Божият Син, остани на кръста!"

Окървавен, разголен, увенчан с трънен венец, с хлътнали скули, измъчван от жажда, забит на варварския символ на позора, Той доброволно понесе цялото наказание за нашите грехове. За моите грехове. И докато някои може би са загубили вярата, докато са стояли, втрещени в кръста, на който умираше Най-Добрият, Най-Святият, аз приех вярата, когато осъзнах, че Божият Син е изключително добър и умира за моите грехове.

В Библията се говори за избрания от Бога народ, евреите, които дълго време са били в ужасно робство в Египет. Когато Бог решил да ги освободи, Той оповестил, че всички първенци в Египет ще умрат за една нощ. За да избегнат подобна съдба, евреите били упътени да намажат входовете на домовете си с кръв от агне.

Като обяснение Бог казал: "И кръвта на къщите, гдето сте, ще ви служи за белег, така че като видя кръвта, ще ви отмина, и когато поразя Египетската земя, няма да падне върху вас погубителната язва." (2 Мойсей 12:13)

"Като видя кръвта." Когато Бог вземал решение, Той не гледал характера на обитателите на до-

ма. По-скоро кръвта на агнето. Така е и нашето отношение към Исус. Не защото сме добри, ще бъдем спасени, а защото Исус е пролял кръвта си за нас и ние я използваме за наша защита.

След като Исус ни предложи спасение, Той ни служи, като ни дарява със съвършен мир.

Знаменитият английски проповедник на деветнадесети век, Чарлз Спържан, казва: "Когато вчера се разхождах из полето, видях трънлив храст, около който обикаляше див звяр. Когато наближих, видях, че в храста една птица е свила гнездо. Тя стоеше спокойно между тръните и не позволяваше никому да нарушава покоя ѝ. Тогава ми хрумна какво да ви кажа днес: "Свийте гнездата си в тръните, увенчали главата на Исус Христос, и няма защо да се страхувате от който и да е враг!"

Възрастен мъж с тежка торба на гърба с мъка се катерел в планината. Тогава спряла една кола и шофьорът го поканил да се качи. Старият мъж приел поканата, но продължил да държи торбата на раменете си.

Когато шофьорът попитал за причината, той отговорил: "Беше достатъчно любезно от Ваша страна да ме вземете в колата си. Защо да Ви утежнявам и с торбата си?"

Ние се държим по същия глупав начин, когато пристъпваме в християнската църква с бремето на греховете си върху плещите ни.

Исус е платил цената на всички наши грехове. Затова дай ги на Него. Тогава няма да има нужда да се безпокоиш за тях.

Разказва се, че един паж в руския царски двор имал много дългове. Когато един ден трябвало да прислугва в царската спалня, той написал всичките си дългове и под тях въпрос: "Кой ще плати всичко това?" След което заснал, макар че бил на служба.

Царят се събудил през нощта, отишъл в предверието и намерил спящия паж. Като видял бележката, той написал своето име под въпроса: "Цар Николай."

Този отговор дава и Исус, когато се питаме, кой ще разреши всичките ни проблеми и ще изплати дълговете ни?

Когато се молим: "Опрости дълговете наши...", Той слага подписа си: "Цар Исус Христос."

Нашият Цар.

Милостта на Исуса е неизмерима. Спуржан бил много тъжен веднъж и се запитал, ще има ли достатъчно милост за него, та да бъде спасен от многото си грехове? Тогава той внезапно започнал да се смее.

Когато го запитали за причината, той казал: "Видях малка плаваща херинга в морето, която се питаше дали водата в морето ще стигне за нея."

Кой може да изчерпи Божията милост? Нашите грехове, разбира се, са големи, но Спасителят е по-велик от тях. В Библията има едно кратко, утешително обещание относно всичко, в което нашето сърце ни осъжда: "... защото Бог е по-голям от нашето сърце и знае всичко." (1. Иоан 3:20)

Ние можем да Му се доверим.

Свети Бернард казва: "Къде иначе слабите имат

твърда опора и сигурно спокойствие, ако не в раните на Спасителя?

Светът бърчи чело, плътта напират, дяволът поставя клопки. Аз не попадам в тях, защото съм разположен на твърда скала. Ужасно съм грешен. Съвестта ми е неспокойна, но няма да бъде погълната от безпокойството, защото си спомням раните на Господа."

Той завършва с думите: "Моята заслуга е следователно Божията милост. Ясно е, че не съм лишен от заслуга, докато Той не е лишен от състрадание. Но ако милостите Господни са много, значи много са и моите заслуги. Трябва ли да възпявам собствената си праведност? О, Господи, само Твоята праведност искам да възнея. Тази праведност е и моя, създадена от Бога."

Цялата заслуга на човека се състои в това да възложи всичките си надежди на Него, който дава сигурност на цялото човечество."

Един пастор посетил веднъж една бедна жена в нейната кухня. На двора висяло прането, което била изпрала. Той й направил комплимент: "Колко са бели ризите ви! Наистина, добре сте ги изпрали!"

Докато пиели чай, започнало да вали сняг. Тогава той погледнал през прозореца и прането му се сторило сиво в сравнение със снега. Това предизвикало у жената следния коментар: "Какво може да бъде сравнено с Божията чистота?"

Исус дава на грешниците тази божествена чистота.

Зная, че много хора с удоволствие биха правили услуги на Учителя, но ние не познаваме добре ни-

то Него, нито необходимите му услуги. Един истински Учител ще ти каже, че Неговото първо желание към нас е, да не се суетим, а да приседнем тихо и да приемем големия му подарък, който ни се дава даром и без никакви условия.

Ние дотолкова сме привикнали към света на даването и вземането, на заплащането на всички блага, че представата ни за нещо, което ни се дава даром, почти ни е чужда. Най-малкото, което очакваме за нашите подаръци, е благодарност, усмивка, може би бъдещо приятелство. Исус обаче е щедър, макар че от горчив опит знае, че няма да получи благодарност.

"Защото Той е благ и към неблагодарните и злите." (Лука 6:35)

Той знае, че онези, на които е сторил добро и е сътворил чудеса, един ден ще извикат: "Разпни Го! Разпни Го!" Той дава, защото е чистата любов, и Той цени много този, който приема Неговите безплатни дарове.

Разказват, че един богаташ решил веднъж да раздаде богатството си на всеки, който го пожелае. Той превърнал богатството си в златни монети. Постабил ги в кошница, застанал на един мост над Темза и подканял всички минаващи да вземат от тях.

Около него се насъбрала голяма тълпа от хора. Някои казали: "Той сигурно се надсмива над нас. Очевидно се касае за фалшиви монети." Други казвали: "Това трябва да е някаква шега." Други смятали: "Навярно е реклама за филм." Никой не отишъл да вземе парите, само едно дете се осмелило. То просто отишло и си взело паричка.

Исус е казал, че трябва да бъдем като малките деца. Той желае да ни даде не по-малък подарък от този - Своята Божественост и с нея вечния живот и цялата истина.

Ти може би ще кажеш: "Това е твърде много" или "Това може да се тълкува само символично", или "Това трябва да съдържа някакъв скрит смисъл". Всички тези отговори показват, че още не си станал дете. Ако беше като децата, щеше просто да дойдеш и да приемеш това, което ти се предлага с любов, без да е компенсирано от каквото и да било.

"А Той повика едно детенце, постави го сред тях и рече:

Истина ви казвам; ако се не обърнете като децата, никак няма да влезете в небесното царство." (Матей 18:2,3)

Историята на църквата ни казва, че това дете е било Игнатий, който по-късно става епископ на Антиохия и умира от мъченическа смърт.

Когато предложили на Игнатий по времето на преследвания християните римски император Траян, да се откаже от Христа, той отвърнал: "Неговото име е написано в сърцето ми и не може да бъде изтрито." Легендата разказва, че когато враговете извадили сърцето му, на него със златни букви било изписано "Исус Христос".

Ако историята не греши, то това е щастлив случай. Много деца, които Исус обсипвал с ласки и прегръщал, по-сетне Го забравяли. Други дори се обърнали против Него.

Тъй като Исус е Бог, Той по-рано знаел как хората ще се отнесат към Неговите дарове. Но Той, въпреки това продължавал да ги раздава.

Папа Александър VI, най-лошият папа, когото църквата някога е имала, както и Мао -Цзе - Дун, най-големият масов убиец на всички времена, са получили дарове от Него, така както и преследваните от тях светци. Той има дар за всеки - за теб също.

Много християни имат угризения на съвестта,

защото не му служат добре, както би трябвало да Му служат. Би било добре, ако оставят Той да им служи. "Също както и Човешкият Син не дойде, за да Му служат, но да служи, и да даде живота Си откуп за мнозина." (Матей 20:28)

Исус разказва в една от притчите си за една овца, която се заблудила и била намерена. Пастирът не я наказва, дори не я гони грубо обратно към стадото, а я взема на раменете си и я носи внимателно. Исус е този добър Пастир.

Първите християни често рисували съдовете си с изображението на Исуса като добър Пастир, който носи загубената овца вкъщи. В този образ можем да го видим върху барелефите на саркофазите, както и по рисунки по стените на римските катакомби.

В Своите притчи Исус говори не само за спасението на една овца, която се е заблудила и насочва вниманието върху себе си чрез блеене, а и за намирането на загубена монета, безчувствено парче метал, което не съзнава своето състояние и не може да допринесе за откриването си. Такива са изгубените, които не съзнават напълно състоянието си; болните, които се считат за здрави, и тези, които са равнодушни към душевното си здраве.

Кръвта на Исуса пречиства от всяка неправедност, от всеки грях.

В писмото си до евреите Апостол Павел пише, че е невъзможно да призове отново на покаяние тези, които са паднали. (Евр. 6:4-6)

Докъм трети век църквата смятала, че тези думи се отнасят само за най-страшните грехове - блудство, идолопоклонство и убийство.

В по-нови времена църквата не считала тези грехове за непроситими, но била на мнение, че с възпитателна цел те не трябвало да бъдат опрощавани на земята.

Затова онези, които съгрешавали, били завинаги отлъчвани от църквата.

Предлагали им, разбира се, разкаяние и покаяние, но все пак на този свят те не можели да се надяват да бъдат приети отново в църквата.

Само папа Св. Каликст в началото на трети век провъзгласил: "Прощавам прелюбодейството и блудството на тези, които се възвръщат." По онова време това заявление било революционно. До третия век възгледите на църквата не се основавали на Светото писание.

Апостол Павел не смятал, че изпадналите в грях не заслужават опрощение, по-скоро изпадналите от вярата.

В Новия завет четем за един мъж, който бил толкова развратен, че живял заедно с жената на своя баща. Въпреки това след полагащото се разкаяние бил опростен. Църквата не е общество от съвършени светци, а от кандидати за светци. Всяко падение в грях е поправимо, непоправимо е само откъсването от вярата.

Да изпаднеш в грях е като да изгубиш добродетелите, които украсяват характера ти. През есента под влиянието на студа и вятъра дървото изгубва листата си и открива голия си скелет. По същия начин измамените хора се чувстват ограбени от собственото си достойнство и изложени на погледите на другите хора. Но след зимата на техния позор идва пролетта и човек има възможността да спечели отново това, което е изгубил.

Със сигурност е по-добре да бъдем като бора, който не губи игличките си през зимата, а е вечно-

зелен. Такива са онези, които съхраняват вярата си дори във време на изкушение. Но така, както в природата съществуват и други дървета освен бора, така и Божията църква обхваща не само устойчивите, но и онези по-слаби братя, които понякога съгрешават.

Господ казва на ангела на ефеската църква: "И тъй, спомни си откъде си изпаднал, и покай се, и върши първите си дела;" (Откр. на Иоана 2:5)

Следователно падналият човек и дори падналата църква може да се покае. Възможността за покаяние съществува, докато съществува Божията благодат. (Римляните 2:4)

В посланието си към евреите Апостол Павел добавя, че онези, които съгрешават "разпъват втори път в себе си Божия Син". (Евреите 6:6)

Глаголът "разпъвам" е употребен в сегашно време, което насочва към едно постоянно, съзнателно отношение към греха. Думата "отново" подчертава това.

Ясно е, че никой не може да се разкае, докато разпъва Господа. Но Той може да се покае, след като го е разпънал.

Тези осъдителни слова се отнасят не толкова до минали, колкото до настоящи грехове. Може би преводът ще звучи по-правилно така: невъзможно е да се обновява покаянието от хора, докато те отново разпъват Божия Син. След това е възможно.

След като цар Давид извършил прелюбодеяние с Витсавея и устроил убийството на нейния съпруг, той все пак можел да се надява, макар и Божият закон да не предвиждал такава надежда. Признавайки своя грях в дълбоко разкаяние, Той помолил Бога, когото толкова много обичал, за прошка и възстановление на тяхните отношения. Днес ние имаме 51 псалам неговата песен на разкаянието,

като спомен за отношението, което било разтрогнато, а след това отново възстановено.

Така и ние можем да бъдем спасени въпреки библейските стихове, които могат да ни обезкуражат.

Кръвта на Исус е всесилна.

Съществува вяра, която не изисква нищо друго освен привилегията на поклонението. Това е вяра, която се разкрива чрез любов и както апостол Петър говори в миг на просветление на Исуса: "Иди си от мене, Господи, защото съм грешен човек" или както вярващият римски стотник: "Господи, не си прави труд; защото не съм достоен да влезеш под стряхата ми". (Лука 5:8;7:6)

Просто, необразовано момиче било обичано от мъж с изгледи за голяма кариера. Тъй като момичето знаело, че може да попречи на професионалното му поприще, то предприело всичко възможно да обезкуражи любимия си, макар и сърцето ѝ още да се стремяло към него. Тя го подтикнала към брак с момиче, което повече подходило на неговото бъдеще и отстранила всички препятствия, които биха му попречили да стори това.

Исус казал веднъж на учениците си: "За вас е по-добре да отида аз" (Иоана 16:7) Той знае, че ще се чувстваме по-добре без Неговото лично и видимо присъствие. Затова Той дискретно се отдръпва. Той не се налага никому. И когато Му казваме: "Не си прави труд!", ще общува с нас по някакъв друг начин.

На онези, които Му принадлежат, той говори през нощта, а сутринта спуска воал над това, което е казал.

Те знаят, че е говорил, но не могат да кажат какво е казал.

Всеки е слушал за психоанализата, която се занимава със съзнателното и подсъзнателното. Но все още никой не е разработил техниката на духовния анализ, който ще се занимава със свърхсъзнателното. Ако може да се анализира свърхсъзнанието, ще бъде открито ,че много слова на Исус са гравирани в сърцето ни, но ние не подозираме това.

Когато човек посвети живота си на Бога, старата природа се изявява по своеобразен начин: нужда от изява или самодоволство в службата на Бога; самосъстрадание, стремеж към възхвала от другите, самоосъждане в часове на изпитание, самозащита при обида, самосъзнание при общуване с другите.

С времето Исус променя личността така, че тя изгубва предишния си характер.

"Аз"-ът се заменя от живота за Исуса, както пише Апостол Павел в посланието си към Галатяните: "...и сега вече, не аз живея, но Христос живее в мене" (Галатяните 2:20)

Ако се отправим в търсене на Исуса, цялата ти воля трябва да е насочена към това търсене.

Протестантският мъченик Джон Брадфорд казал по време на преследването му в Англия: "Аз си поставих за цел никога да не изоставям духовното упражнение, докато наистина не общувам с Бог. Когато се моля, се моля дотогава, докато моята молитва не стане действителна молитва към Бог. Когато пея, пея, докато не започна да пея действително за Него. Аз винаги търся толкова дълго, докато намеря."

Кант казва, че няма нищо по-добро от благоволенieto. Но до каква степен ще се изпълнят добри-

те ни желания по отношение на нашия характер, това не зависи от нас. Ние всички притежаваме добри и лоши черти. Само Исус е "цял прелестен" (Песен на песните 5:16) Той няма какво да крие.

Трябва да знаем, че Исус при всичките ни грешки ни приема, ако сме решили да Го търсим. Той смята нашата добра воля за честност.

И когато Го открием, ще станем изключително важни. В известна степен ще станем по-значими от самия Исус, както Той сам изразява в следните слова: "Истина, истина ви казвам, който вярва в Мене, делата които върша Аз, и той ще ги върши; защото Аз отивам при Отца." (Иоана 14:12)

Така както миряните обръщат повече внимание на проповедта, отколкото на прочетеното Божие слово, така и хората обръщат повече внимание на християните, отколкото на невидимия Христос.

Къде можем да открием Исуса?

Синът на един лекар бил запитан: "Баща ти вкъщи ли е?"

"Не." - отвърнал той.

"Къде тогава мога да го намеря?"

"Той сигурно върши някъде някое добро."

Синът на един добър лекар може да бъде сигурен, че неговият баща, където и да е, той помага на нуждаещите се от него. Може би християните няма да могат да ни кажат точното място, където да намерим Исуса, защото, както в миналото, Той върви от град на град и от село на село, за да учи, изцелява, утешава. Ако търсиш Исуса на небето, може би няма да Го намериш. Търси Го в къщите, където цари мрак, тъга и болести. Няма да ти се наложи да вървиш дълго, за да Го откриеш.

Царят на скитите наредил да убият сина му за извършено престъпление. След това наредил мечът, с който отсекли главата на сина му, да бъде закачен над неговия трон, когато оглавявал съда. Където и да ходел един от служителите му крачел с меч в ръка пред него, за да знаят всички: "След като царят не е пощадил в името на справедливостта собствения си син, още по-малко ще бъде склонен да пощади другиго."

Бог не пощади собствения си син, когато същият беше обвинен в греховете на човечеството. Кръстът е символ на най-жестокото наказание за греха.

Затова избягвай греха!

Когато запитали Микеланджело какъв метод е използвал при сътворяването на статуята "Мойсей", той отвърнал: "Много е просто. Вземате къс мрамор и дълбаете онова, което не подхожда на Мойсей."

В нашето отношение към Христос ние започваме като необработени мраморни късове, но имаме възможността да се превърнем в прекрасни същества, като издълбаем всичко, което не прилича на Христос.

Но трябва да бъдем предпазливи. Да подражаваме на Христа не означава да Го копираме. Той много повече живее вътре в нас така, както сокът на лозата живее в нейните вейки.

Така всеки християнин получава нов живот с всички съпътстващи го явления, така реално, както е изживял своя земен живот. Това е по-трудно от простото подражание на Христа. Актьори, играещи в продължение на три часа ролята на Ромео, не биха си наумили след това да умрат за любимата си.

Имай предвид това, учи се от Исуса! Когато Го гледаш, ще съумееш да Го познаеш.

Но гледай именно Исуса, а не портретите, нарисувани от човешка ръка!

Само съвременниците на Леонардо да Винчи са можели да наблюдават как работи над прочутата си картина "Тайната вечеря". За шестдесет години тя дотолкова се износила от времето, че били видни само отделни светли петна. От този момент нататък тя преживяла световни и граждански войни, една бомбардировка и неудачни опити за реставрация, както и дъха на 200 000 туристи дневно.

Християнството е преживяло множество реформи. И картините на Да Винчи имали много реставратори. Но и двете групи - реформатори и реставратори - невинаги подхождали нежно към някогашните шедьоври.

Затова се пренеси духом във времето на Исуса, тъй като събитията и спомените за събитията са две различни неща. Дори разказите на Новия завет не предават всичко, което се е случило в действителност. Преживей мислено тези събития още веднъж!

Исус е видим навсякъде. За да Го намерим, не е необходимо да влизаме в църква, манастир или художествена галерия. Концентрирай се върху Неговите прекрасни качества, размишлявай над Неговото несравнимо същество, върви заедно с него по улиците на Неговата служба и благословения, вместо да се луташ в измислените от другите хора представи за Него.

Ако гледаш Исуса, проблемът за страданието няма да бъде пречка за вярата ти в Бога. Посредством Божествеността на Исуса, мъжът на болката, страданието придоби удивителна стойност. Страданието е наистина страдание, ако го ненавиждаш.

Само нашите противоположни желания правят грижата грижа.

Ако желаеш страданието така, както го е желал Исус; ако гледаш на него като на голяма привилегия, то ще престане да те безпокои.

Ако постъпваш така, ще видиш Бога.

Съществуването на Бога ще стане очевидно за теб. Ще се запиташ, как си могъл да се съмняваш в това досега?

Фойербах е казал: "Хората са създали Бога по свой образ, а не обратно." Но той, разбира се, греши. Ако човек е създал Бога, Бог щеше да се съгласява с всичките ни похоти и страсти; щеше да бъде Бог, който дори на нечестивеца ще подари вечен блясък. Създаденият от нас Бог нямаше да ни поставя заповеди, които да ни възпират от това, което най-много желаем, и нямаше да приготви ада за нарушителите.

Бог, за Когото говори Библията и който Исус оповестява, е съвършено различен от това, което си представят хората за Него, така че Той не може да бъде продукт на нашата фантазия. Той е, защото е, а не защото ние сме го измислили.

Ако гледаш Бога, ще Го обикнеш. Когато Го обикнеш, ще обикнеш и онези, които го отричат, както Той ги обича. Ако само знаеха колко много ги обича Той!

Известният еврейски философ Мартин Бубер пише: "Имало едно време един човек, който обичал Бога. Той напуснал сътворения свят и отишъл в голямата Пустота. Там той скитал, докато не дошъл до вратата на тайните. Той почукал. Отвътре се чул глас: "Какво търсиш тук?" Той отвърнал: "Аз пях хвалебствени песни за теб на смъртните, но те бяха глухи за мен, и така дойдох при теб, за да ме чуеш и да ми отговориш." "Върни се!", изви-

кал гласът отвътре. "Тук няма кой да те чуе. Аз удавих моя слух в глухотата на смъртните."

Отрицанията на атеистите ще придобият дълбок смисъл за теб, когато сам откриеш Бога.

Най-голямата жертва на Исус не е това, че се отрече от живота. Той даде нещо повече от това. Той се отрече от Своята невинност. Той пое върху себе си греховете на цялото човечество. Библията казва: "Той стана за нас грешен." Той стана за нас това, което най-много презираше. Като единствено сравнение в дадения случай може да послужи делото на френските и холандските патриоти, членове на съпротивителното движение по време на немската окупация, които станали колаборанти на национал-социалистическата полиция, която мразели, за да помогнат на онези, които тя преследвала.

В сърцето на атеиста Исус се отрича дори от нещо повече. Той премълчава Своето присъствие, Своето съществуване. Той се идентифицира с грешници от всякакъв род. Той се идентифицира дори с тези, които отричат и ненавиждат Бога. В онези, които не чуват Неговия зов, Той мълчи и плаче. Той отказва да укорява онези, които не могат да приемат укора.

Такова трябва да бъде твоето отношение към атеистите. Ние просто ще ги обичаме тихо и незабелязано. В наше лице те имат приятели. Нищо от това, което ни причиняват, ще може някога да погаси любовта ни към тях. Тази наша любов ще бъде най-красноречивото доказателство за съществуването на Бога.